ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ταχ.Δ/νση : Γ. Γενναδίου 4 - Τ.Κ.106 78, Αθήνα
Τηλέφωνα : 210-3307450,60,70,80,90
E-mail : notaries@notariat.gr
Ιστότοπος: www.enotariat.gr

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αθήνα, 27 Οκτωβρίου 2026

Αριθμ. πρωτ. 175

Προς

τους συμβολαιογράφους της Χώρας

ΘΕΜΑ: «Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και άλλες διατάξεις» Ν. 5344/2026 (ΦΕΚ 168Α΄/2026)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 168Α΄/16-10-2026 ο Ν. 5344/2026 «Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και άλλες διατάξεις» με αντικείμενο την ρύθμιση των μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, τον ορισμό των γενικών αρχών και των κανόνων λειτουργίας τους, τη μεταξύ τους λειτουργική συσχέτιση, καθώς και τον καθορισμό των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μερών, το οποίο συνημμένα αποστέλλεται.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 40 και 77 παρ. 8 του ανωτέρω νόμου, τόσο ο διαιτητής όσο και ο διαμεσολαβητής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους υπέχουν αστική ευθύνη μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια.

Επισημαίνεται ότι, κατόπιν παρέμβασης στον Υπουργό Δικαιοσύνης της Συντονιστικής Επιτροπής των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, απαλείφθηκε τελικά από το νόμο η διάταξη, η οποία είχε περιληφθεί στο αναρτηθέν στην διαβούλευση σχέδιο νόμου περί διανομής κοινού πράγματος με πρακτικό διαμεσολάβησης αντί συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Με τιμή

Η Πρόεδρος

Λένα Κοντογεώργου

16.10.2026 22:09:37
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
VARVARA ZACHARAKI

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Οκτωβρίου 2026 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ | Αρ. Φύλλου **168**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5344

Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ
Άρθρο 1 Σκοπός
Άρθρο 2 Αντικείμενο
Άρθρο 3 Ορισμοί
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Άρθρο 4 Εφαρμογή και επικουρικότητα των γενικών αρχών
Άρθρο 5 Αρχή της αυτονομίας και της καλής πίστης στην εναλλακτική επίλυση διαφορών
Άρθρο 6 Αρχή της εμπιστευτικότητας
Άρθρο 7 Αμεροληψία, ανεξαρτησία και ουδετερότητα
Άρθρο 8 Ίση μεταχείριση και προσαρμογή της διαδικασίας στις ιδιαιτερότητες της διαφοράς
Άρθρο 9 Εύλογη διάρκεια, αρχή της καταλληλότητας και οικονομία της διαδικασίας
Άρθρο 10 Ποιότητα και επαγγελματική επάρκεια
Άρθρο 11 Τεχνικοί σύμβουλοι και πραγματογνώμονες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΑΡΧΕΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΜΕΘΟΔΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Άρθρο 12 Γενικό πλαίσιο επιλογής μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς
Άρθρο 13 Εξαιρέσεις λόγω φύσης της διαφοράς
Άρθρο 14 Συνδυασμός μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΣΕ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Άρθρο 15 Υπαγόμενες διαφορές
Άρθρο 16 Επιλογή μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών
Άρθρο 17 Προδικαστική προσφυγή σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση
Άρθρο 18 Χρηματική κύρωση για αποχή από εισαγωγική συνεδρία
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'
Άρθρο 19 Εξουσιοδοτική διάταξη Μέρους Α'

ΜΕΡΟΣ Β’
ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 20 Σκοπός
Άρθρο 21 Αντικείμενο
Άρθρο 22 Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 23 Γενικές αρχές και ερμηνευτικοί κανόνες (άρθρα 2 και 2Α του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 24 Γνωστοποιήσεις (άρθρο 3 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 25 Παραίτηση από την προβολή αντιρρήσεων (άρθρο 4 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 26 Έκταση εξουσίας δικαστηρίου (άρθρο 5 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 27 Αρμοδιότητα των δικαστηρίων σε διαδικασίες αρωγής και εποπτείας της διαιτησίας (άρθρο 6 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ
Άρθρο 28 Τύπος της συμφωνίας διαιτησίας (άρθρο 7 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 29 Ουσιαστικό κύρος της συμφωνίας διαιτησίας
Άρθρο 30 Συμφωνία διαιτησίας και άσκηση αγωγής (άρθρο 8 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 31 Συμφωνία διαιτησίας και ασφαλιστικά μέτρα (άρθρο 9 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’
ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ
Άρθρο 32 Αριθμός διαιτητών (άρθρο 10 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 33 Ορισμός διαιτητών (άρθρο 11 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 34 Πολυμερείς διαιτησίες
Άρθρο 35 Ορισμός διαιτητών από το δικαστήριο
Άρθρο 36 Λόγοι εξαίρεσης (άρθρο 12 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 37 Διαδικασία εξαίρεσης (άρθρο 13 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 38 Παράλειψη ή αδυναμία εκπλήρωσης καθηκόντων διαιτητή (άρθρο 14 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 39 Ορισμός αντικαταστάτη διαιτητή (άρθρο 15 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 40 Ευθύνη διαιτητών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
Άρθρο 41 Εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να αποφαίνεται για τη δικαιοδοσία του (άρθρο 16 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 42 Πρόσθετοι διάδικοι και συνένωση διαιτησιών
Άρθρο 43 Εξουσία διαιτητικού δικαστηρίου να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα (άρθρα 17, 17Α, 17Β, 17C, 17D, 17Ε, 17G, 17Η, 17Ι του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
Άρθρο 44 Ίση μεταχείριση και δικαίωμα ακρόασης (άρθρο 18 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 45 Καθορισμός των διαδικαστικών κανόνων (άρθρο 19 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 46 Τόπος της διαιτησίας (άρθρο 20 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Άρθρο 47 Έναρξη της διαιτησίας (άρθρο 21 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 48 Γλώσσα (άρθρο 22 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 49 Δικόγραφο αγωγής και δικόγραφο απάντησης στην αγωγή (άρθρο 23 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 50 Ακροαματική και γραπτή διαδικασία (άρθρο 24 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 51 Ερημοδικία (άρθρο 25 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ’
ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ
Άρθρο 52 Διορισμός πραγματογνώμονα από το διαιτητικό δικαστήριο (άρθρο 26 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 53 Επίδειξη εγγράφων και προσκομιδή αποδείξεων
Άρθρο 54 Δικαστική συνδρομή κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων (άρθρο 27 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 55 Προδικαστικό ερώτημα για την ερμηνεία διατάξεων του ενωσιακού δικαίου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ’
ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ
Άρθρο 56 Εφαρμοστέο δίκαιο στην ουσία της διαφοράς (άρθρο 28 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 57 Απόφαση από περισσότερους διαιτητές (άρθρο 29 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 58 Συμβιβασμός (άρθρο 30 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 59 Μορφή και περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης (άρθρο 31 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 60 Περάτωση της διαιτησίας, αμοιβή και έξοδα (άρθρο 32 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 61 Διόρθωση, ερμηνεία της διαιτητικής απόφασης και έκδοση συμπληρωματικής διαιτητικής απόφασης (άρθρο 33 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η’
ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
Άρθρο 62 Αγωγή ακύρωσης (άρθρο 34 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 63 Δεδικασμένο και εκτελεστότητα
Άρθρο 64 Αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων (άρθρα 35 και 36 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ’
ΘΕΣΜΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ
Άρθρο 65 Λειτουργία οργανισμών θεσμικής διαιτησίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι’
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟ
Άρθρο 66 Πεδίο εφαρμογής - Αρχές
Άρθρο 67 Υποχρέωση γνωστοποίησης συμφωνίας χρηματοδότησης
Άρθρο 68 Συγκρούσεις συμφερόντων - Υποχρεώσεις διαιτητών
Άρθρο 69 Επίδειξη στοιχείων της συμφωνίας χρηματοδότησης - Προστασία εμπιστευτικότητας
Άρθρο 70 Εγγυοδοσία για τη δαπάνη της διαιτησίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ’
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β’
Άρθρο 71 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Β’
Άρθρο 72 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β’
ΜΕΡΟΣ Γ’
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 73 Σκοπός
Άρθρο 74 Αντικείμενο
Άρθρο 75 Πεδίο εφαρμογής - Υπαγόμενες διαφορές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΜΕ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
Άρθρο 76 Προσφυγή στη διαμεσολάβηση
Άρθρο 77 Διαδικασία διαμεσολάβησης
Άρθρο 78 Εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης
Άρθρο 79 Διαδικασία της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης
Άρθρο 80 Πρόταση επίλυσης διαμεσολαβητή
Άρθρο 81 Σύνταξη και περιεχόμενο πρακτικού διαμεσολάβησης
Άρθρο 82 Έννομες συνέπειες και εκτελεστότητα των συμφωνιών που προκύπτουν από τη διαμεσολάβηση
Άρθρο 83 Ανάρτηση του πρακτικού διαμεσολάβησης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης
Άρθρο 84 Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στην παραγραφή, την αποσβεστική προθεσμία και τις δικονομικές προθεσμίες
Άρθρο 85 Ρήτρα διαμεσολάβησης
Άρθρο 86 Υπεύθυνος διαχείρισης διαδικασίας διαμεσολάβησης νομικού προσώπου
Άρθρο 87 Σύγκρουση συμφερόντων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ
Άρθρο 88 Επιμερισμός εξόδων σε περίπτωση απόρριψης πρότασης εναλλακτικής επίλυσης της διαφοράς
Άρθρο 89 Φορολογικές απαλλαγές και οικονομικά κίνητρα διαμεσολάβησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ
Άρθρο 90 Ισχύς γενικών αρχών και διατάξεων
Υποκεφάλαιο Α’
Οικογενειακή διαμεσολάβηση
Άρθρο 91 Υπαγόμενες διαφορές
Άρθρο 92 Ειδικές αρχές οικογενειακής διαμεσολάβησης
Άρθρο 93 Διεξαγωγή της διαδικασίας οικογενειακής διαμεσολάβησης
Άρθρο 94 Αυτοτελής κατ’ ιδίαν συνεδρία με ανήλικο τέκνο («Φωνή του Παιδιού»)
Άρθρο 95 Συνέπειες παράβασης του πρακτικού διαμεσολάβησης
Υποκεφάλαιο Β’
Κτηματολογική διαμεσολάβηση
Άρθρο 96 Υπαγόμενες διαφορές
Άρθρο 97 Ειδικές αρχές κτηματολογικής διαμεσολάβησης
Άρθρο 98 Διεξαγωγή της διαδικασίας κτηματολογικής διαμεσολάβησης
Άρθρο 99 Ειδικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου
Άρθρο 100 Πρακτικό διαμεσολάβησης και καταχώριση στο κτηματολογικό φύλλο
Άρθρο 101 Αναγνώριση κυριότητας λόγω έκτακτης χρησικτησίας επί ακινήτων αγνώστου ιδιοκτήτη
Υποκεφάλαιο Γ’
Σχολική διαμεσολάβηση
Άρθρο 102 Σκοπός και αντικείμενο
Άρθρο 103 Ομάδα μαθητών - διαμεσολαβητών και Συντονιστής
Άρθρο 104 Αρμοδιότητες Συντονιστή
Άρθρο 105 Βασικές αρχές σχολικής διαμεσολάβησης
Άρθρο 106 Έναρξη της διαδικασίας και καταλληλότητα
Άρθρο 107 Διεξαγωγή της διαδικασίας σχολικής διαμεσολάβησης
Άρθρο 108 Έγγραφο συμφωνίας
Άρθρο 109 Εκπαίδευση στη σχολική διαμεσολάβηση
Άρθρο 110 Υποχρεώσεις σχολικής μονάδας
Άρθρο 111 Ενημέρωση γονέων και τοπικής κοινότητας
Υποκεφάλαιο Δ’
Πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση
Άρθρο 112 Σκοπός και αντικείμενο
Άρθρο 113 Υπαγόμενες διαφορές

Άρθρο 114 Αρχές της διαδικασίας
Άρθρο 115 Εκπαίδευση φοιτητών - διαμεσολαβητών
Άρθρο 116 Συντονιστής
Άρθρο 117 Διεξαγωγή της διαδικασίας πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης
Άρθρο 118 Έγγραφο συμφωνίας
Άρθρο 119 Θεσμική οργάνωση
Υποκεφάλαιο Ε’
Εμπορική διαμεσολάβηση
Άρθρο 120 Σκοπός και αντικείμενο
Άρθρο 121 Θεσμική εμπορική διαμεσολάβηση
Άρθρο 122 Επιλογή διαμεσολαβητή
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ - ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΤΩΝ
Άρθρο 123 Ανάθεση υποθέσεων διαμεσολάβησης - Διαβάθμιση διαμεσολαβητών
Άρθρο 124 Αποβολή διαμεσολαβητή από τη σειρά διορισμού λόγω αδράνειας
Άρθρο 125 Αμοιβή διαμεσολαβητή
Άρθρο 126 Αμοιβή νομικών παραστατών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ’
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ - ΜΗΤΡΩΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ
Άρθρο 127 Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης
Άρθρο 128 Αρμοδιότητες Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης
Άρθρο 129 Ειδικές Επιτροπές
Άρθρο 130 Μητρώα Διαμεσολαβητών
Άρθρο 131 Μητρώο Εκπαιδευτών Διαμεσολαβητών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ’
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ - ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ
Άρθρο 132 Προσόντα διαμεσολαβητών
Άρθρο 133 Διαβάθμιση και επαγγελματική εξέλιξη διαμεσολαβητών
Άρθρο 134 Γενικές αρχές πειθαρχικού δικαίου διαμεσολαβητών
Άρθρο 135 Πειθαρχικά όργανα
Άρθρο 136 Πειθαρχικά παραπτώματα
Άρθρο 137 Παραγραφή
Άρθρο 138 Πειθαρχικές ποινές
Άρθρο 139 Συνέπειες ανάκλησης διαπίστευσης
Άρθρο 140 Διαφάνεια και πρόληψη
Άρθρο 141 Παραίτηση - Αναστολή άσκησης καθηκόντων διαμεσολάβησης
Άρθρο 142 Έκθεση πεπραγμένων διαμεσολαβητή
Άρθρο 143 Ενώσεις προσώπων διαμεσολαβητών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η’
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ
Άρθρο 144 Υποψήφιοι διαμεσολαβητές
Άρθρο 145 Φορείς Κατάρτισης Διαμεσολαβητών
Άρθρο 146 Εκπαιδευτές διαμεσολαβητών
Άρθρο 147 Αδειοδότηση Φορέων Κατάρτισης
Άρθρο 148 Αδειοδότηση φυσικών προσώπων
Άρθρο 149 Αδειοδότηση νομικών προσώπων
Άρθρο 150 Πρόγραμμα σπουδών - Πρόγραμμα βασικής εκπαίδευσης
Άρθρο 151 Μετεκπαίδευση διαμεσολαβητών
Άρθρο 152 Προγράμματα καθοδήγησης
Άρθρο 153 Διαπίστευση διαμεσολαβητών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ’
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ’

Άρθρο 154 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Γ’
Άρθρο 155 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Γ’
Άρθρο 156 Τελικές διατάξεις Μέρους Γ’
ΜΕΡΟΣ Δ’
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 157 Σκοπός
Άρθρο 158 Αντικείμενο
Άρθρο 159 Υπαγόμενες διαφορές και τρόποι υπαγωγής στη δικαστική μεσολάβηση
Άρθρο 160 Ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ
Άρθρο 161 Αίτηση εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση
Άρθρο 162 Εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης
Άρθρο 163 Διεξαγωγή της διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης
Άρθρο 164 Πρόταση επίλυσης δικαστή - μεσολαβητή
Άρθρο 165 Αποτελέσματα της δικαστικής μεσολάβησης στην παραγραφή και τις αποσβεστικές προθεσμίες
Άρθρο 166 Εμπιστευτικότητα της διαδικασίας
Άρθρο 167 Συμμετοχή τρίτων
Άρθρο 168 Εξαίρεση και αποκλεισμός δικαστών - μεσολαβητών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’
ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
Άρθρο 169 Πρακτικό δικαστικής μεσολάβησης
Άρθρο 170 Ισχύς και εκτελεστότητα πρακτικού δικαστικής μεσολάβησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 171 Ορισμός δικαστών - μεσολαβητών
Άρθρο 172 Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης
Άρθρο 173 Αμοιβές νομικών παραστατών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ’
Άρθρο 174 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Δ’
Άρθρο 175 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Δ’
ΜΕΡΟΣ Ε’
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ
Άρθρο 176 Παραπομπή σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση σε υποθέσεις παρέκκλισης από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας - Τροποποίηση άρθρου 1514 Αστικού Κώδικα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ
Άρθρο 177 Παραβίαση όρων πρακτικών διαμεσολάβησης - Τροποποίηση άρθρου 169Α Ποινικού Κώδικα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’
ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
Άρθρο 178 Δυνατότητα προσφυγής σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 215 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Άρθρο 179 Τυπικές παραλείψεις κατά την εισαγωγή της αγωγής για συζήτηση - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 227 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Άρθρο 180 Παραπομπή με διάταξη σε διαμεσολάβηση και δικαστική μεσολάβηση και απόσυρση - Τροποποίηση άρθρου 237 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Άρθρο 181 Αναψηλάφηση λόγω μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης - Τροποποίηση περ. 12) άρθρου 544 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Άρθρο 182 Παραπομπή των διαδίκων σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση με προδικαστική απόφαση - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Άρθρο 183 Ορισμός των πρακτικών διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης ως εκτελεστών τίτλων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 2 άρθρου 904 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ
Άρθρο 184 Καθορισμός αρμοδιοτήτων σχετικά με διαιτησίες που συμμετέχει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4831/2021
Άρθρο 185 Πρόβλεψη για ρήτρα εθνικής θεσμικής διαιτησίας - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4831/2021
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ
Άρθρο 186 Κτηματολογική διαμεσολάβηση - Τροποποίηση περ. δ) και δα) παρ. 2 άρθρου 6 ν. 2664/1998
Άρθρο 187 Νομική βοήθεια σε διαμεσολάβηση - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004
Άρθρο 188 Διαιτητική επίλυση διαφορών από δημόσιες συμβάσεις - Τροποποίηση άρθρου 176 ν. 4412/2016
ΜΕΡΟΣ ΣΤ’
ΚΕΝΤΡΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ
Άρθρο 189 Σύσταση - Επωνυμία - Νομική Φύση
Άρθρο 190 Αποστολή - Σκοπός
Άρθρο 191 Αρμοδιότητες - Δράσεις
Άρθρο 192 Σχέση με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Άρθρο 193 Σχέση με τον Δικηγορικό Σύλλογο Ορεστιάδας
Άρθρο 194 Όργανα διοίκησης - Διοικητικό Συμβούλιο
Άρθρο 195 Γενικός Διευθυντής - Επιστημονικό Συμβούλιο
Άρθρο 196 Προσωπικό - συνεργάτες - συμμετοχή επιστημόνων και φοιτητών
Άρθρο 197 Συνεργασίες - Δικτύωση
Άρθρο 198 Πόροι - Οικονομική διαχείριση
Άρθρο 199 Εσωτερικός Κανονισμός
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ’
Άρθρο 200 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους ΣΤ’
Άρθρο 201 Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 202 Τελική διάταξη
ΜΕΡΟΣ Ζ’
ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Άρθρο 203 Αύξηση οργανικών θέσεων Υπουργείου Δικαιοσύνης και Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων
Άρθρο 204 Διαδικασία πλήρωσης θέσεων προσωπικού αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Υπουργείου Δικαιοσύνης και Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων
Άρθρο 205 Διαδικασία πλήρωσης θέσεων προσωπικού των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης - Προσθήκη άρθρου 4Β στον ν. 3772/2009
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
Άρθρο 206 Επίδομα ειδικών συνθηκών άσκησης δικαστικού έργου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΥΤΟΦΩΡΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
Άρθρο 207 Κακουργηματικές μορφές απάτης και απάτης με υπολογιστή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 386 και παρ. 1 άρθρου 386Α Ποινικού Κώδικα
Άρθρο 208 Παρέκκλιση από την αυτόφωρη διαδικασία επί εγκλημάτων εμπρησμού - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 92Α του ν. 4662/2020
Άρθρο 209 Παρέκκλιση από την αυτόφωρη διαδικασία κατά διδακτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - Προσθήκη άρθρου 14Α στον ν. 1566/1985
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 210 Σύντμηση του χρόνου πρακτικής άσκησης για τους σπουδαστές της κατεύθυνσης των πολιτικών και ποινικών δικαστικών λειτουργών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών της 32ης εκπαιδευτικής σειράς και του χρόνου πραγματικής υπηρεσίας δόκιμου δικαστικού λειτουργού
Άρθρο 211 Διεύρυνση δυνατότητας ορισμού Προέδρου Εταιρείας Προστασίας Ανηλίκων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2298/1995
Άρθρο 212 Αντιμετώπιση έκτακτων μεταναστευτικών ροών στον Δήμο Ηρακλείου Κρήτης και επιτάχυνση διαδικασιών εγκατάστασης και λειτουργίας της δομής της παρ. 4 άρθρου 8 ν. 4375/2016
Άρθρο 213 Επιδότηση αμόλυβδης βενζίνης - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση άρθρου δεύτερου και πέμπτου της από 25.3.2026 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 214 Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 215 Μεταβατικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Η’
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 216 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Θ’
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
Άρθρο 217 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α’
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Κώδικα είναι η θέσπιση ενιαίου και συνεκτικού πλαισίου για την εφαρμογή μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των μερών, την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στη λειτουργία των σχετικών διαδικασιών, τη συμβολή στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων και την εν γένει βελτίωση της απονομής της δικαιοσύνης.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Κώδικα αποτελεί η ρύθμιση των μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ο ορισμός των γενικών αρχών και των κανόνων λειτουργίας τους, η μεταξύ τους λειτουργική συσχέτιση, καθώς και ο καθορισμός των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μερών.

Άρθρο 3
Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος Κώδικα ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Διαιτησία» νοείται η διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, βάσει συμφωνίας διαιτησίας η οποία διεξάγεται είτε υπό την οργανωτική ευθύνη και σύμφωνα με τους κανόνες οργανισμού θεσμικής διαιτησίας είτε ως ad hoc διαιτησία, διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα και περατώνεται με την έκδοση δεσμευτικής απόφασης.

β) «Διαιτητικό δικαστήριο» νοείται το όργανο επίλυσης διαφορών, που αποτελείται από έναν (1) ή περισσότερους διαιτητές και το οποίο επιλαμβάνεται διαφορών που υπάγονται σε διαιτησία βάσει έγκυρης συμφωνίας διαιτησίας.

γ) «Διαμεσολάβηση» νοείται η διαρθρωμένη διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ανεξαρτήτως ονομασίας, η οποία διέπεται από τις αρχές της εθελοντικής συμμετοχής, της εμπιστευτικότητας, της ιδιωτικής αυτονομίας και της καλής πίστης, στο πλαίσιο της οποίας δύο (2) ή περισσότερα μέρη επιχειρούν να επιλύσουν συναινετικά μία ιδιωτική διαφορά τους με τη συνδρομή διαμεσολαβητή.

δ) «Διαμεσολαβητής» νοείται το τρίτο πρόσωπο, ανεξάρτητο, αμερόληπτο και ουδέτερο σε σχέση με τα μέρη και τη διαφορά, το οποίο αναλαμβάνει, χωρίς εξουσία επιβολής λύσης, να διευκολύνει τη διαδικασία της διαμεσολάβησης και να συνδράμει τα μέρη στη διερεύνηση και την επίτευξη κοινά αποδεκτής συμφωνίας.

ε) «Δικαστής - μεσολαβητής» νοείται ο δικαστικός λειτουργός, ο οποίος ορίζεται κατά τα προβλεπόμενα στο Μέρος Δ’ του παρόντος Κώδικα και ο οποίος, χωρίς να ασκεί δικαιοδοτικό έργο επί της συγκεκριμένης διαφοράς, αναλαμβάνει να διευκολύνει τα μέρη στην αναζήτηση συναινετικής λύσης, ενεργώντας με αμεροληψία, ανεξαρτησία και ουδετερότητα.

στ) «Δικαστική μεσολάβηση» νοείται η διαρθρωμένη διαδικασία συναινετικής επίλυσης ιδιωτικής διαφοράς, η οποία διεξάγεται πριν από την άσκηση ένδικου βοηθήματος ή κατά το στάδιο της εκκρεμοδικίας, υπό τη συνδρομή δικαστή - μεσολαβητή.

ζ) «Εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης» νοείται η υποχρεωτική συνεδρία μεταξύ του διαμεσολαβητή και των μερών, η οποία προηγείται της συζήτησης της υπόθεσης στο δικαστήριο όταν προβλέπεται, με σκοπό την ενημέρωση των μερών για τη διαδικασία, τις αρχές, τα πλεονεκτήματα και τη νομική ισχύ της διαμεσολάβησης, καθώς και τη διερεύνηση της δυνατότητας υπαγωγής της διαφοράς σε διαμεσολάβηση.

η) «Εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης» νοείται η υποχρεωτική συνεδρία μεταξύ του δικαστή - μεσολαβητή και των μερών, η οποία προηγείται της συζήτησης της υπόθεσης στο δικαστήριο όταν προβλέπεται, με σκοπό την ενημέρωση των μερών για τη διαδικασία, τις αρχές, τα πλεονεκτήματα και τη νομική ισχύ της δικαστικής μεσολάβησης, καθώς και τη διερεύνηση της δυνατότητας υπαγωγής της διαφοράς σε δικαστική μεσολάβηση.

θ) «Εμπορική διαμεσολάβηση» νοείται η διαμεσολάβηση επί διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων ή επαγγελματιών, οι οποίες απορρέουν από εμπορικές, εταιρικές και χρηματοοικονομικές σχέσεις, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Ε’ του Κεφαλαίου Δ’ του Μέρους Γ’.

ι) «Εξουσία διαθέσεως» νοείται η ικανότητα προσώπου να διαχειρίζεται ελεύθερα και νόμιμα το αντικείμενο δικαιώματος ή αξίωσής του, μέσω της μεταβολής του, ήτοι της μεταβίβασης, αλλοίωσης ή απόσβεσής του.

ια) «Θεσμική εμπορική διαμεσολάβηση» νοείται η εμπορική διαμεσολάβηση που οργανώνεται και διεξάγεται υπό την αιγίδα επιμελητηρίου, επαγγελματικού ή επιστημονικού φορέα κατά τα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Ε’ του Κεφαλαίου Δ’ του Μέρους Γ’.

ιβ) «Ιδιωτική διαφορά» νοείται η αμφισβήτηση ως προς την ύπαρξη, την έκταση, το περιεχόμενο ή τα υποκείμενα ιδιωτικού δικαιώματος, εφόσον το δικαίωμα αυτό υπόκειται σε ελεύθερη διάθεση κατά το ουσιαστικό δίκαιο.

ιγ) «Μαθητής - διαμεσολαβητής» νοείται ο μαθητής σχολικής μονάδας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που έχει εκπαιδευθεί στη σχολική διαμεσολάβηση κατά τα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Γ’ του Κεφαλαίου Δ’ του Μέρους Γ’.

ιδ) «Νομικός παραστάτης» νοείται ο πληρεξούσιος δικηγόρος κάθε μέρους, ο οποίος παρίσταται προς νομική υποστήριξη και καθοδήγηση αυτού στις διαδικασίες της διαμεσολάβησης και της δικαστικής μεσολάβησης, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και τον Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α’ 208), καθώς και ο λειτουργός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όταν εκπροσωπεί το Ελληνικό Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου στις ανωτέρω διαδικασίες.

ιε) «Πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση» νοείται η εθελοντική, άτυπη και εμπιστευτική διαδικασία κατά την οποία φοιτητής - διαμεσολαβητής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι), ενεργώντας ως ουδέτερος τρίτος, συνδράμει φοιτητές του ίδιου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) που βρίσκονται σε σύγκρουση, στη διερεύνηση των θέσεών τους και στην αναζήτηση κοινά αποδεκτής λύσης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Δ’ του Κεφαλαίου Δ’ του Μέρους Γ’.

ιστ) «Ρήτρα διαμεσολάβησης» νοείται η έγγραφη συμφωνία των μερών, αυτοτελής ή εντασσόμενη σε σύμβαση, με την οποία τα μέρη δεσμεύονται να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση για μελλοντικές διαφορές που απορρέουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, εφόσον έχουν εξουσία διαθέσεως του αντικειμένου της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

ιζ) «Ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης» νοείται η έγγραφη συμφωνία των μερών, αυτοτελής ή εντασσόμενη σε σύμβαση, με την οποία τα μέρη δεσμεύονται να προσφύγουν σε δικαστική μεσολάβηση για μελλοντικές διαφορές που απορρέουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, εφόσον έχουν εξουσία διαθέσεως του αντικειμένου της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

ιη) «Ρήτρα εμπορικής διαμεσολάβησης» νοείται η ρήτρα διαμεσολάβησης που αφορά σε θεσμική εμπορική διαμεσολάβηση και δύναται να προβλέπει τη διεξαγωγή αυτής υπό την αιγίδα συγκεκριμένου φορέα.

ιθ) «Σήμανση ειδικότητας» νοείται η καταχώριση στο Μητρώο Διαμεσολαβητών που πιστοποιεί την ολοκλήρωση εγκεκριμένου προγράμματος εξειδικευμένης εκπαίδευσης σε συγκεκριμένη ειδική μορφή διαμεσολάβησης, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 130.

κ) «Συμφωνία διαιτησίας» νοείται η συμφωνία με την οποία τα μέρη υπάγουν σε διαιτησία υφιστάμενες ή μελλοντικές διαφορές μεταξύ τους από ορισμένη έννομη σχέση, συμβατική ή εξωσυμβατική.

κα) «Συντονιστής» νοείται μέλος του διδακτικού προσωπικού εκπαιδευτικού ιδρύματος (σχολικής μονάδας ή Α.Ε.Ι.), κατάλληλα εκπαιδευμένο, το οποίο οργανώνει και εποπτεύει τη λειτουργία προγράμματος διαμεσολάβησης.

κβ) «Σχολική διαμεσολάβηση» νοείται η εθελοντική, άτυπη και εμπιστευτική διαδικασία κατά την οποία δύο (2) ή περισσότεροι μαθητές της ίδιας σχολικής μονάδας που βρίσκονται σε σύγκρουση, διαφορά ή διαφωνία επιχειρούν να την επιλύσουν συναινετικά, με τη διευκόλυνση δύο (2) μαθητών - διαμεσολαβητών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Γ’ του Κεφαλαίου Δ’ του Μέρους Γ’.

κγ) «Υπόμνημα» νοείται το έγγραφο που συντάσσεται κατά το πέρας της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης ή της εισαγωγικής συνεδρίας δικαστικής μεσολάβησης, εφόσον τα μέρη δεν επιλέξουν τη συνέχιση της διαδικασίας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στα Μέρη Γ’ και Δ’.

κδ) «Φοιτητής - διαμεσολαβητής» νοείται ο φοιτητής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος που έχει εκπαιδευθεί στην πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση κατά τα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Δ’ του Κεφαλαίου Δ’ του Μέρους Γ’.

κε) Ως «φύλλο βασικών στοιχείων» νοείται το έγγραφο που περιέχει κατ’ ελάχιστον το αντικείμενο της διαφοράς και τα στοιχεία των μερών, όπως αυτά προβλέπονται στην περ. 3 του άρθρου 118 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), και το οποίο είτε συντάσσεται από τον επισπεύδοντα και αποστέλλεται στον διαμεσολαβητή, είτε παράγεται αυτομάτως μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης, κατόπιν συμπλήρωσης των απαιτούμενων στοιχείων στη φόρμα υποβολής αιτήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 4
Εφαρμογή και επικουρικότητα των γενικών αρχών

1. Οι γενικές αρχές του παρόντος Μέρους εφαρμόζονται σε κάθε διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, που διενεργείται σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

2. Οι ειδικές διατάξεις των επιμέρους Μερών του παρόντος Κώδικα υπερισχύουν των γενικών αρχών του παρόντος Μέρους. Οι γενικές αρχές εφαρμόζονται συμπληρωματικά, εφόσον δεν αντίκεινται στις επιμέρους ρυθμίσεις, τα ειδικότερα χαρακτηριστικά και τον σκοπό της οικείας διαδικασίας.

3. Οι γενικές αρχές εφαρμόζονται αναλόγως και σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα Κώδικα, εφόσον το επιτρέπουν η φύση και ο σκοπός τους.

Άρθρο 5
Αρχή της αυτονομίας και της καλής πίστης στην εναλλακτική επίλυση διαφορών

1. Τα μέρη επιλέγουν ελεύθερα τη μέθοδο εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και διαμορφώνουν τη διαδικασία σύμφωνα με τις ανάγκες της διαφοράς.

2. Ο διορισμός διαιτητών, διαμεσολαβητών ή άλλων εκ του νόμου προσώπων ή οργάνων, γίνεται ελεύθερα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα Κώδικα.

3. Τα μέρη δύνανται να περατώνουν τη διαδικασία σύμφωνα με τα οριζόμενα για κάθε μέθοδο στον παρόντα Κώδικα.

4. Τα μέρη υποχρεούνται να συμμετέχουν με καλή πίστη στη διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης της διαφοράς, να συνεργάζονται με ειλικρίνεια και να απέχουν από πρακτικές που υπονομεύουν τη διαδικασία.

5. Απαγορεύεται η χρήση των διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών με σκοπό την παρέλκυση της επίλυσης ή την απόκτηση πληροφοριών προς αξιοποίηση σε άλλη διαδικασία.

Άρθρο 6
Αρχή της εμπιστευτικότητας

1. Οι διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών διέπονται από την αρχή της εμπιστευτικότητας, η οποία καταλαμβάνει, ιδίως κάθε είδους πληροφορίες, δηλώσεις, προτάσεις και έγγραφα που παράγονται ή ανταλλάσσονται κατά τη διαδικασία. Η γνωστοποίηση εμπιστευτικών στοιχείων σε τρίτους, χωρίς τη συναίνεση όλων των μερών, απαγορεύεται.

2. Κατ’ εξαίρεση επιτρέπεται η γνωστοποίηση ή η χρήση των στοιχείων της παρ. 1 σε άλλη διαδικασία, εφόσον:

α) συμφωνούν σε αυτό όλα τα μέρη,

β) αυτό απαιτείται για την εκτέλεση της επιτευχθείσας συμφωνίας ή διαιτητικής απόφασης,

γ) αυτό προβλέπεται από ειδικότερες διατάξεις ή

δ) αυτό επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης ή για την προστασία των ανηλίκων.

3. Η υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας ισχύει για όλους τους συμμετέχοντες στη διαδικασία και διατηρείται και μετά την περάτωσή της, ανεξαρτήτως της έκβασής της.

4. Έγγραφα που δημιουργήθηκαν αποκλειστικά για τη διαδικασία δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά μέσα σε δικαστικές, διαιτητικές ή άλλες διαδικασίες, εκτός αν συντρέχει περίπτωση της παρ. 2.

Άρθρο 7
Αμεροληψία, ανεξαρτησία και ουδετερότητα

1. Κάθε πρόσωπο που ασκεί καθήκοντα διαιτητή, διαμεσολαβητή, δικαστή - μεσολαβητή ή που διεξάγει ως τρίτος διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς ενεργεί με αμεροληψία και ανεξαρτησία.

2. Ως αμεροληψία νοείται η απουσία προκατάληψης ή προτίμησης υπέρ ή κατά μέρους.

3. Ως ανεξαρτησία νοείται η απουσία οικονομικών, προσωπικών ή επαγγελματικών σχέσεων μεταξύ του προσώπου που ασκεί τα καθήκοντα της παρ. 1 και μέρους, ικανών να επηρεάσουν την ελεύθερη κρίση του.

4. Δεν μπορεί να ασκήσει καθήκοντα διαιτητή, διαμεσολαβητή, δικαστή - μεσολαβητή ή τρίτου που διεξάγει διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών πρόσωπο που έχει ήδη διεξαγάγει ή έχει συμμετάσχει προηγουμένως σε άλλη διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών ή δικαστική διαδικασία μεταξύ των ίδιων μερών και για το ίδιο αντικείμενο.

5. Πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του, ο διαιτητής, ο διαμεσολαβητής, ο δικαστής - μεσολαβητής ή ο τρίτος που διεξάγει τη διαδικασία υποχρεούται να γνωστοποιήσει στα μέρη κάθε περιστατικό ικανό να εγείρει εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία, την ανεξαρτησία του ή την ουδετερότητά του. Η υποχρέωση γνωστοποίησης υφίσταται έως την περάτωση της διαδικασίας.

6. Στις διαδικασίες διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης εφαρμόζεται η αρχή της ουδετερότητας. Ως αρχή της ουδετερότητας νοείται η απουσία διατύπωσης θέσης επί των ισχυρισμών των μερών, καθώς και η μη επιβολή θέσης ή απόφασης.

Επιτρέπεται η διατύπωση πρότασης επίλυσης που δεν αποτελεί αξιολογική κρίση σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 164.

Άρθρο 8
Ίση μεταχείριση και προσαρμογή της διαδικασίας στις ιδιαιτερότητες της διαφοράς

1. Όλα τα μέρη έχουν δικαίωμα σε ίση μεταχείριση και ισότιμη συμμετοχή στη διαδικασία.

2. Η διαδικασία διεξάγεται κατά τρόπο που επιτρέπει τη συμμετοχή των μερών σύμφωνα με τη φύση και τις απαιτήσεις κάθε μεθόδου επίλυσης διαφορών, λαμβανομένων υπόψη των τεχνικών, διαδικαστικών ή οργανωτικών χαρακτηριστικών της οικείας μεθόδου.

3. Η διαδικασία προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες της διαφοράς.

4. Ο διαιτητής, ο διαμεσολαβητής, ο δικαστής - μεσολαβητής ή το κάθε άλλο εκ του νόμου προβλεπόμενο πρόσωπο ή όργανο και τα μέρη συνεργάζονται για την αποτελεσματική διεξαγωγή της διαδικασίας.

Άρθρο 9
Εύλογη διάρκεια, αρχή της καταλληλότητας και οικονομία της διαδικασίας

1. Η διαδικασία περατώνεται εντός εύλογου χρόνου, ο οποίος καθορίζεται με συμφωνία των μερών, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα Κώδικα.

2. Ο διαιτητής, ο διαμεσολαβητής, ο δικαστής - μεσολαβητής ή το κάθε άλλο εκ του νόμου προβλεπόμενο πρόσωπο ή όργανο μεριμνά για την τήρηση του χρονοδιαγράμματος και την αποτροπή αδικαιολόγητων καθυστερήσεων.

3. Το κόστος της διαδικασίας τελεί σε αναλογία προς το αντικείμενο, τη φύση και τη δυσκολία της διαφοράς.

4. Η αρχή της οικονομίας της διαδικασίας επιβάλλει την ορθολογική χρήση του χρόνου και τον περιορισμό των δαπανών της διαδικασίας στο αναγκαίο μέτρο.

Άρθρο 10
Ποιότητα και επαγγελματική επάρκεια

1. Η διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών διεξάγεται σύμφωνα με τα πρότυπα ποιότητας, τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και τις ειδικές ρυθμίσεις του παρόντος Κώδικα.

2. Ο διαιτητής, ο διαμεσολαβητής, ο δικαστής - μεσολαβητής ή το κάθε άλλο εκ του νόμου προβλεπόμενο πρόσωπο ή όργανο τηρεί τους κανόνες δεοντολογίας και ασκεί τα καθήκοντά του με ευσυνειδησία και επαγγελματική ακεραιότητα, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και το εφαρμοστέο κανονιστικό πλαίσιο.

Άρθρο 11
Τεχνικοί σύμβουλοι και πραγματογνώμονες

1. Στις διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών δύνανται να συμμετέχουν τεχνικοί σύμβουλοι και πραγματογνώμονες για την υποστήριξη της εξέτασης ειδικών τεχνικών, επιστημονικών ή οικονομικών ζητημάτων.

2. Οι τεχνικοί σύμβουλοι και οι πραγματογνώμονες παρέχουν, προφορικώς ή εγγράφως, εξειδικευμένες γνωμοδοτήσεις ή εκθέσεις, στις οποίες περιορίζονται στην τεχνική ή επιστημονική αξιολόγηση των ζητημάτων τα οποία τίθενται ενώπιόν τους.

3. Οι τεχνικοί σύμβουλοι και οι πραγματογνώμονες ενεργούν με αμεροληψία, ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα, γνωστοποιούν αμελλητί κάθε περίσταση ικανή να προκαλέσει σύγκρουση συμφερόντων και δεσμεύονται από την εμπιστευτικότητα της διαδικασίας και μετά την περάτωσή της.

4. Ο πραγματογνώμονας ορίζεται στη διαιτησία με απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου. Στις υπόλοιπες μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών ο πραγματογνώμονας ορίζεται κατόπιν συμφωνίας των μερών. Αν προκύπτει διαφωνία για το πρόσωπο του πραγματογνώμονα ο ορισμός του γίνεται από τον πρόεδρο υπηρεσίας του δικαστηρίου, στο οποίο δωσιδικεί η διαφορά και στον οποίο απευθύνεται ο διαμεσολαβητής κατόπιν κοινού έγγραφου αιτήματος των μερών.

5. Τα πρόσωπα της παρ. 1 δεν λογίζονται ως δικαστικοί πραγματογνώμονες κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182) και δεν υπέχουν υποχρέωση μαρτυρικής κατάθεσης για ζητήματα που περιήλθαν σε γνώση τους κατά τη διαδικασία, εκτός αν συμφωνηθεί ρητά διαφορετικά από τα μέρη ή αν αυτό προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου.

6. Ζητήματα ως προς τον ορισμό, την αμοιβή και τα καθήκοντα των προσώπων της παρ. 1 ρυθμίζονται κατ’ ανάλογη εφαρμογή των οικείων διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’
ΑΡΧΕΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΜΕΘΟΔΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 12
Γενικό πλαίσιο επιλογής μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς

1. Για την επιλογή της μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών τα μέρη τηρούν τις αρχές της καλής πίστης και της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το κόστος, τον χρόνο, την πολυπλοκότητα της διαφοράς, την αξία της διαφοράς και τις ειδικές ανάγκες των μερών.

2. Συμφωνία των μερών για επιλογή συγκεκριμένης μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς δεν μπορεί να παρεκκλίνει από τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, που προβλέπουν υποχρεωτική προσφυγή σε συγκεκριμένη μέθοδο για ορισμένες κατηγορίες διαφορών.

Άρθρο 13
Εξαιρέσεις λόγω φύσης της διαφοράς

Εξαιρούνται και δεν υπάγονται στις μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών:

α) οι καταναλωτικές διαφορές που αφορούν σε παροχές υπηρεσιών κοινής ωφέλειας,

β) οι διαφορές που συνδέονται με ενδοοικογενειακή βία κατά τον ν. 3500/2006 (Α’ 232),

γ) οι διαφορές στις οποίες ένας (1) τουλάχιστον διάδικος είναι αγνώστου διαμονής κατά τον χρόνο υπαγωγής, εξαιρουμένης της διαδικασίας διαιτησίας και

δ) οι κληρονομικές διαφορές:

δα) εξ αδιαθέτου διαδοχής του συντρόφου της πέμπτης τάξης του άρθρου 1817 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α’ 164),

δβ) σχολάζουσας κληρονομίας των άρθρων 1862 έως 1866 του Αστικού Κώδικα,

δγ) ικανοποίησης δανειστών της κληρονομίας των άρθρων 1892 έως 1903 του Αστικού Κώδικα και

δδ) κληρονομητηρίου των άρθρων 1923 έως 1933 του Αστικού Κώδικα,

ε) οι υποθέσεις, στις οποίες διάδικος είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή φορέας του δημοσίου τομέα ή νομικό πρόσωπο, των οποίων η δικαστική εκπροσώπηση έχει ανατεθεί στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Εξαιρετικά, υποθέσεις των φορέων του πρώτου εδαφίου υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Β’, περί διαιτησίας και του Υποκεφαλαίου Β’ του Κεφαλαίου Δ’ του Μέρους Γ’, περί κτηματολογικής διαμεσολάβησης, με την επιφύλαξη τυχόν αντίθετων διατάξεων του ν. 4831/2021 (Α’ 170).

Άρθρο 14
Συνδυασμός μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών

1. Τα μέρη δύνανται να συμφωνήσουν τον συνδυασμό διαδοχικά περισσότερων μεθόδων, εφόσον η συμφωνία δεν αντίκειται σε διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του παρόντος Κώδικα.

2. Η μετάβαση από μία μέθοδο σε άλλη γίνεται με τήρηση της εμπιστευτικότητας, εκτός αν τα μέρη αποφασίσουν διαφορετικά εγγράφως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΣΕ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 15
Υπαγόμενες διαφορές

1. Στην υποχρεωτική προδικαστική διαδικασία του παρόντος Κεφαλαίου υπάγονται οι ακόλουθες διαφορές, εφόσον τα μέρη έχουν εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της μεταξύ τους διαφοράς:

α) οι οικογενειακές διαφορές του άρθρου 592 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), που εκδικάζονται κατά την ειδική διαδικασία των οικογενειακών διαφορών, εκτός από αυτές των περ. α), β) και γ) της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 592 αυτού,

β) οι διαφορές του άρθρου 614 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που εκδικάζονται κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών, εκτός από τις διαφορές της παρ. 3, της περ. β) της παρ. 4 και της παρ. 8 του ίδιου άρθρου. Εξαιρούνται επίσης οι διαφορές της παρ. 6 του ίδιου άρθρου, πλην των διαφορών αποζημίωσης για υλικές ζημιές και ηθική βλάβη σε υποθέσεις που προκλήθηκαν βαριές σωματικές βλάβες ή θάνατος, εφόσον η αξία του αντικειμένου τους είναι κατώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ,

γ) οι κληρονομικές διαφορές των άρθρων 1808 έως 1816, 1820 έως 1837, 1867 έως 1879, 1883 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α’ 164),

δ) οι διαφορές που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ’ ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου, αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, και του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας,

ε) οι διαφορές του άρθρου 48 του ν. 4072/2012 (Α’ 86), περί επίλυσης διαφορών και

στ) οι διαφορές της περ. δ’ της παρ. 1 του άρθρου 259, περί λύσης της εταιρείας, και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 264 του ν. 4072/2012, περί δικαιωμάτων και υποχρεώσεων εξερχόμενου και αποκλειόμενου εταίρου.

2. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 16, οι διαφορές της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α’ 275), περί πρώτων εγγραφών και προθεσμίας αμφισβήτησης, μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων και του Ελληνικού Δημοσίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπάγονται αποκλειστικά στην υποχρεωτική εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης κατά το Μέρος Γ’ του παρόντος Κώδικα.

3. Η υπαγωγή διαφοράς στη διαδικασία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης δεν αποκλείει τη λήψη ασφαλιστικού μέτρου ή προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Ο δικαστής που διατάσσει το ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να ορίσει προθεσμία για την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 693 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η οποία αρχίζει από τη σύνταξη του πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης.

4. Εφόσον μεταξύ των μερών υφίσταται έγκυρη ρήτρα διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 85 ή ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης κατά το άρθρο 160, η τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στη ρήτρα επέχει θέση υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής κατά το παρόν Κεφάλαιο. Η διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με τη μέθοδο που ορίζει η ρήτρα και τις οικείες διατάξεις του αντίστοιχου Μέρους του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 16
Επιλογή μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών

1. Στις διαφορές του άρθρου 15, η συζήτηση της αγωγής ενώπιον πολιτικού δικαστηρίου είναι απαράδεκτη, αν δεν έχει προηγηθεί εισαγωγική συνεδρία:

α) διαμεσολάβησης, κατά τα οριζόμενα στο Μέρος Γ’ του παρόντος Κώδικα ή

β) δικαστικής μεσολάβησης, κατά τα οριζόμενα στο Μέρος Δ’ του παρόντος Κώδικα.

2. Η μέθοδος εναλλακτικής επίλυσης διαφορών μεταξύ αυτών της παρ. 1 επιλέγεται με συμφωνία των μερών. Ελλείψει συμφωνίας, η διαφορά υπάγεται σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης κατά το Μέρος Γ’ του παρόντος Κώδικα.

3. Τα έξοδα της υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής σε εναλλακτική επίλυση διαφορών επιδικάζονται ως δικαστικά έξοδα κατά τα άρθρα 176 έως 193 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), εφόσον επακολουθήσει δίκη.

Άρθρο 17
Προδικαστική προσφυγή σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση

1. Κατά την εφαρμογή του άρθρου 16, το επισπεύδον μέρος οφείλει να προσκαλέσει, με την αγωγή, με ιδιαίτερο δικόγραφο ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, πλην των περιπτώσεων στις οποίες διάδικος είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή φορέας του δημοσίου τομέα ή νομικό πρόσωπο, των οποίων η δικαστική εκπροσώπηση έχει ανατεθεί στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το έτερο μέρος σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης. Η πρόσκληση περιέχει κατ’ ελάχιστον:

α) συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου της διαφοράς και

β) πρόταση μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης (διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης).

2. Το άλλο μέρος, εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εντός τριάντα (30) ημερών όταν το άλλο μέρος κατοικεί ή διαμένει στην αλλοδαπή, από τη λήψη της πρόσκλησης, δηλώνει εγγράφως αν αποδέχεται την προτεινόμενη μέθοδο. Σε περίπτωση αποδοχής, η διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με την προταθείσα μέθοδο. Σε περίπτωση μη αποδοχής ή άπρακτης παρέλευσης της ανωτέρω προθεσμίας, η διαφορά υπάγεται σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης κατά το Μέρος Γ’ του παρόντος Κώδικα. Η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης ολοκληρώνεται εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου.

3. Η κοινοποίηση της πρόσκλησης και η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης αναστέλλουν την παραγραφή των αξιώσεων και την αποσβεστική προθεσμία άσκησης δικαιωμάτων.

4. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη προσέλευσης στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης εφαρμόζεται το άρθρο 18.

5. Η συζήτηση της αγωγής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου είναι παραδεκτή αν προσκομιστεί πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας ή υπήρξε υπαγωγή σε εκούσια διαμεσολάβηση ή το υπόμνημα του άρθρου 79.

6. Η δαπάνη της συνεδρίας βαρύνει τα μέρη κατ’ ισομοιρία και προκαταβάλλεται στο σύνολό της από το επισπεύδον μέρος.

Άρθρο 18
Χρηματική κύρωση για αποχή από εισαγωγική συνεδρία

1. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης συμμετοχής ή αποχής μέρους από εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης, παρότι προσκλήθηκε νομίμως, το δικαστήριο στο οποίο κατατέθηκε η αγωγή δύναται να επιβάλει σε βάρος αυτού χρηματική κύρωση.

2. Η χρηματική κύρωση καθορίζεται με γνώμονα την αξία του αντικειμένου της διαφοράς, τη βαρύτητα της υπαίτιας συμπεριφοράς και τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπόθεσης. Το ποσό της κύρωσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατό (100) ευρώ, ούτε ανώτερο των χιλίων (1.000) ευρώ.

3. Ειδικά σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης συμμετοχής ή αποχής μέρους από εισαγωγική συνεδρία κτηματολογικής διαμεσολάβησης του Υποκεφαλαίου Β’ του Κεφαλαίου Δ’ του Μέρους Γ’, το ποσό της κύρωσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο των πεντακοσίων (500) ευρώ, ούτε ανώτερο των χιλίων (1.000) ευρώ.

4. Η κύρωση επιβάλλεται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο ή κατόπιν αίτησης του διαδίκου και καταχωρείται στα πρακτικά της συνεδρίασης ή στην απόφαση επί της ουσίας. Η απόφαση περιλαμβάνει ειδική αιτιολογία ως προς τη συμπεριφορά του μέρους και τον προσδιορισμό του ύψους της κύρωσης.

5. Η απόφαση περί επιβολής χρηματικής κύρωσης προσβάλλεται μόνο με το ένδικο μέσο που ασκείται κατά της οριστικής απόφασης επί της ουσίας της διαφοράς.

6. Η επιβληθείσα χρηματική κύρωση εισπράττεται υπέρ του Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.). Αντίγραφο της σχετικής απόφασης γνωστοποιείται αμελλητί στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., με μέριμνα της γραμματείας του δικαστηρίου.

7. Η αδικαιολόγητη άρνηση συμμετοχής ή αποχή συνεκτιμάται επιπλέον από το δικαστήριο κατά την επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α’

Άρθρο 19
Εξουσιοδοτική διάταξη Μέρους Α’

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία καταλογισμού και είσπραξης σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 18.

ΜΕΡΟΣ Β’
ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η καθιέρωση ενιαίου, μονιστικού συστήματος διαιτησίας, το οποίο εφαρμόζεται τόσο στη διεθνή, όσο και στην εσωτερική διαιτησία, στη βάση της ιδιωτικής αυτονομίας και της ελευθερίας των μερών. Ειδικότερα, αποσκοπεί:

α) στην εμπέδωση της διαιτησίας ως ισότιμου τρόπου επίλυσης διαφορών στο πλαίσιο της ελληνικής έννομης τάξης και

β) στη διασφάλιση της ελευθερίας των μερών να υπαγάγουν εκουσίως τις διαφορές τους σε διαιτησία.

Άρθρο 21
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση, κατά τρόπο ενιαίο, της διεθνούς και της εσωτερικής διαιτησίας, με βάση τις διεθνείς και εθνικές προδιαγραφές και συγκεκριμένα:

α) η υιοθέτηση στο ελληνικό δίκαιο του Πρότυπου Νόμου της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL) του 2006,

β) η προσαρμογή του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου στις διεθνείς τάσεις και τη συγκριτική εμπειρία της διαιτησίας, καθώς και

γ) η εισαγωγή ενός ενιαίου και λειτουργικά συνεκτικού συστήματος κανόνων που εφαρμόζονται οριζοντίως στην εσωτερική και τη διεθνή διαιτησία, ανεξαρτήτως της φύσης ή του τόπου της διαφοράς.

Άρθρο 22
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 1 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους εφαρμόζονται όταν ο τόπος της διαιτησίας βρίσκεται στην Ελληνική Επικράτεια.

2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, τα άρθρα 29, 30, 31, η παρ. 5 του άρθρου 43, τα άρθρα 54, 64 και 65, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις που έχουν κυρωθεί με νόμο και αφορούν στη ρύθμιση ζητημάτων διαιτησίας, εφαρμόζονται και όταν ο τόπος αυτής βρίσκεται στην αλλοδαπή.

3. Διαφορές ιδιωτικού δικαίου δύνανται να υπαχθούν σε διαιτησία, με συμφωνία των μερών, εφόσον αυτά έχουν την εξουσία διαθέσεως του αντικειμένου της διαφοράς.

4. Οι διαφορές της παρ. 3 του άρθρου 614 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί εργατικών διαφορών, και του ν. 2251/1994 (Α’ 191), περί προστασίας των καταναλωτών, δύνανται να υπαχθούν σε διαιτησία μόνο με συμφωνία των μερών μεταγενέστερη της γέννησης της διαφοράς.

5. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους δεν θίγουν την εφαρμογή των άρθρων 25Α και 25Β του ν. 3614/2007 (Α’ 267). Ειδικά στις υποθέσεις του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται το άρθρο 33 και αναλογικά οι παρ. 1, 2, 4 και 5 του άρθρου 72 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 23
Γενικές αρχές και ερμηνευτικοί κανόνες
(άρθρα 2 και 2Α του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους, αλλά δεν ρυθμίζονται ρητά σε αυτό, επιλύονται με βάση τις γενικές αρχές στις οποίες αυτό βασίζεται.

2. Όταν τα μέρη έχουν την εξουσία να αποφασίσουν για ένα ζήτημα, δύνανται, με την επιφύλαξη του άρθρου 56, να αναθέτουν τη σχετική απόφαση σε τρίτο, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών θεσμικής διαιτησίας.

3. Όπου διάταξη του παρόντος Μέρους αναφέρεται σε αγωγή, εφαρμόζεται και σε ανταγωγή και, όπου αναφέρεται σε απάντηση, εφαρμόζεται και σε απάντηση σε ανταγωγή, με την επιφύλαξη της περ. α) του άρθρου 51 και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 62.

Άρθρο 24
Γνωστοποιήσεις
(άρθρο 3 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών:

α) Κάθε έγγραφο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί, αν:

αα) παραδόθηκε προσωπικά στον παραλήπτη ή

αβ) παραδόθηκε στην εγκατάστασή του, τη συνήθη διαμονή του ή την ταχυδρομική ή ηλεκτρονική του διεύθυνση.

Αν ύστερα από εύλογη έρευνα κανένα από τα ανωτέρω δεν είναι εφικτό, το έγγραφο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί, αν αποσταλεί ή διαβιβαστεί στην τελευταία γνωστή εγκατάσταση, συνήθη διαμονή ή ταχυδρομική ή ηλεκτρονική διεύθυνση του παραλήπτη, με συστημένη επιστολή ή με άλλο μέσο που αποδεικνύει την προσπάθεια παράδοσης.

β) Το έγγραφο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί την ημέρα παράδοσης σύμφωνα με την περ. α).

2. Για το Ελληνικό Δημόσιο, ανεξαρτήτως τυχόν ειδικής συμφωνίας των μερών, η αρχική γνωστοποίηση διαιτησίας γίνεται και με επίδοση κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Για την έναρξη προθεσμιών σχετικών με ενέργειες ενώπιον δικαστηρίων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί επιδόσεων.

Άρθρο 25
Παραίτηση από την προβολή αντιρρήσεων
(άρθρο 4 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Το μέρος το οποίο γνωρίζει ότι δεν τηρήθηκε διάταξη του παρόντος Κώδικα, από την οποία επιτρέπεται παρέκκλιση, ή ότι δεν τηρήθηκε όρος προβλεπόμενος στη συμφωνία διαιτησίας και συμμετέχει στη διαδικασία διαιτησίας χωρίς να προβάλει αντίρρηση, τεκμαίρεται ότι έχει παραιτηθεί από το δικαίωμά του να προβάλλει αντιρρήσεις αν δεν τις υποβάλλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση ή σύμφωνα με το τιθέμενο πλαίσιο της συμφωνίας. Η τεκμαιρόμενη παραίτηση του πρώτου εδαφίου δεν δύναται να καταλαμβάνει ζήτημα μη διαιτητευσιμότητας ή να θεραπεύει έλλειψη της κατά τον νόμο απαιτούμενης αρμοδιότητας ή εξουσίας οργάνου δημόσιου φορέα για την κατάρτιση συμφωνίας διαιτησίας.

Άρθρο 26
Έκταση εξουσίας δικαστηρίου
(άρθρο 5 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Σε ζητήματα που ρυθμίζονται από το παρόν Μέρος, το δικαστήριο ασκεί αποκλειστικά τις αρμοδιότητες που ρητά προβλέπονται σε αυτό.

Άρθρο 27
Αρμοδιότητα των δικαστηρίων σε διαδικασίες αρωγής και εποπτείας της διαιτησίας
(άρθρο 6 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Στις περιπτώσεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 33, των παρ. 1 και 2 του άρθρου 34, του άρθρου 35, της παρ. 3 του άρθρου 37, της παρ. 2 του άρθρου 38, της παρ. 2 του άρθρου 39 και του άρθρου 54, αρμόδιο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος της διαιτησίας, άλλως το Μονομελές Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου ο αιτών έχει την κατοικία του, ή, ελλείψει κατοικίας, τη διαμονή του. Σε κάθε άλλη περίπτωση, αρμόδιο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Το Μονομελές Πρωτοδικείο δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, με υποχρεωτική σύμπραξη γραμματέα.

2. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της αγωγής ακύρωσης του άρθρου 62 είναι ο Άρειος Πάγος. Η αγωγή ακύρωσης εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 591 και 614 έως 622Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182) και προσδιορίζεται για συζήτηση εντός τριών (3) μηνών από την κατάθεσή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 28
Τύπος της συμφωνίας διαιτησίας
(άρθρο 7 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Η συμφωνία διαιτησίας:

α) δύναται να έχει τη μορφή ρήτρας διαιτησίας σε σύμβαση ή τη μορφή χωριστής συμφωνίας και

β) αποτυπώνεται σε έγγραφο, το περιεχόμενο του οποίου τα μέρη έχουν αποδεχθεί ρητώς ή σιωπηρώς.

2. Ως έγγραφο νοούνται ιδίως:

α) η ανταλλαγή επιστολών, τηλεγραφημάτων, τηλετυπημάτων, τηλεομοιοτυπημάτων ή άλλων μέσων τηλεπικοινωνίας που καταγράφουν τη συμφωνία, καθώς και

β) η ηλεκτρονική καταγραφή που επιτρέπει τη διαπίστωση της προέλευσής της από συγκεκριμένο εκδότη και την πρόσβαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας.

3. Η παραπομπή σε σύμβαση σε ρήτρα διαιτησίας που περιλαμβάνεται σε άλλο έγγραφο αποτελεί συμφωνία διαιτησίας, εφόσον η παραπομπή καθιστά τη ρήτρα μέρος της σύμβασης. Η παραπομπή σε κανονισμό διαιτησίας τον καθιστά περιεχόμενο της συμφωνίας διαιτησίας.

4. Η ανεπιφύλακτη συμμετοχή των μερών στη διαιτητική διαδικασία τεκμαίρεται ως κατάρτιση της συμφωνίας διαιτησίας.

Άρθρο 29
Ουσιαστικό κύρος της συμφωνίας διαιτησίας

1. Η συμφωνία διαιτησίας είναι έγκυρη εφόσον θεωρείται ως τέτοια σύμφωνα με το δίκαιο στο οποίο τα μέρη την υπήγαγαν ή, ελλείψει τέτοιας υπαγωγής, σύμφωνα με το δίκαιο:

α) του τόπου της διαιτησίας ή

β) το οποίο διέπει την ουσία της διαφοράς.

2. Η πτώχευση και οι λοιπές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν επιδρούν στη συμφωνία διαιτησίας, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον νόμο.

Άρθρο 30
Συμφωνία διαιτησίας και άσκηση αγωγής
(άρθρο 8 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται αγωγή για διαφορά που αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας διαιτησίας, παραπέμπει τη διαφορά στη διαιτησία, κατόπιν αιτήματος διαδίκου που υποβάλλεται κατά τη συζήτηση εκτός αν διαπιστώσει ότι η συμφωνία διαιτησίας είναι άκυρη, ανενεργός ή μη δεκτική εφαρμογής. Όταν η διαφορά εκδικάζεται κατά την τακτική διαδικασία το αίτημα διαδίκου υποβάλλεται κατά τις προτάσεις ως ένσταση του άρθρου 263 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182) και ο δικαστής παραπέμπει τη διαφορά σε διαιτησία με διάταξη, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Η εκκρεμοδικία κατά την παρ. 1 δεν εμποδίζει την έναρξη ή τη συνέχιση της διαιτησίας ούτε την έκδοση διαιτητικής απόφασης.

Άρθρο 31
Συμφωνία διαιτησίας και ασφαλιστικά μέτρα
(άρθρο 9 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Η συμφωνία διαιτησίας δεν εμποδίζει τα μέρη να ζητήσουν από αρμόδιο δικαστήριο τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων σχετικά με το αντικείμενο της διαφοράς, πριν ή μετά από την έναρξη της διαιτησίας.

2. Όταν η κύρια διαφορά υπάγεται σε διαιτησία, η έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας κατά το άρθρο 47 επέχει θέση άσκησης της κύριας αγωγής για την εφαρμογή των διατάξεων περί ασφαλιστικών μέτρων, ιδίως της παρ. 1 του άρθρου 693, της παρ. 5 του άρθρου 715 και της παρ. 5 του άρθρου 729 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’
ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ

Άρθρο 32
Αριθμός διαιτητών
(άρθρο 10 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Τα μέρη καθορίζουν ελεύθερα τον αριθμό των διαιτητών, ο οποίος πρέπει να είναι μονός.

2. Αν τα μέρη δεν συμφωνούν για τον αριθμό των διαιτητών, οι διαιτητές είναι τρεις (3).

Άρθρο 33
Ορισμός διαιτητών
(άρθρο 11 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Δεν δύνανται να οριστούν διαιτητές:

α) όσοι είναι ανίκανοι για δικαιοπραξία ή έχουν περιορισμένη ικανότητα για δικαιοπραξία,

β) όσοι έχουν στερηθεί δημόσιας θέσης ή του δημόσιου ή αυτοδιοικητικού αξιώματος που κατείχαν και σε όσους έχει επιβληθεί απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματός τους, σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 60 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α’ 95), αντίστοιχα,

γ) νομικά πρόσωπα και

δ) εν ενεργεία δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί.

2. Δεν αποτελεί κώλυμα ορισμού διαιτητή η ιθαγένειά του, με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών.

3. Με την επιφύλαξη των παρ. 4 και 6, τα μέρη δύνανται να συμφωνήσουν τη διαδικασία ορισμού διαιτητών.

4. Αν κατά τη συμφωνηθείσα διαδικασία ορισμού διαιτητών της παρ. 3:

α) ένα μέρος παραλείπει να ενεργήσει σύμφωνα με αυτήν ή

β) τα μέρη ή οι δύο (2) διαιτητές αδυνατούν να καταλήξουν σε συμφωνία κατ’ αυτήν ή

γ) τρίτος παραλείπει να εκπληρώσει τα καθήκοντα που του ανατέθηκαν,

κάθε μέρος δύναται να ζητήσει από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27 να προβεί στον ορισμό, εκτός αν η συμφωνία προβλέπει άλλα μέσα εξασφάλισης του ορισμού.

5. Αν δεν υπάρχει συμφωνία για τη διαδικασία ορισμού:

α) Όταν οι διαιτητές είναι τρεις (3), κάθε μέρος ορίζει έναν (1) διαιτητή και οι δύο διαιτητές ορίζουν τον επιδιαιτητή. Αν ένα μέρος παραλείψει να ορίσει διαιτητή εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος του άλλου μέρους ή αν οι δύο (2) διαιτητές αδυνατούν εντός τριάντα (30) ημερών από τον ορισμό τους να συμφωνήσουν για τον ορισμό του τρίτου διαιτητή, ο ορισμός γίνεται, κατόπιν αίτησης μέρους, από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27.

β) Όταν ο διαιτητής είναι ένας (1) και τα μέρη αδυνατούν να συμφωνήσουν για τον ορισμό του, αυτός ορίζεται, κατόπιν αίτησης μέρους, από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27.

γ) Η συμφωνία με την οποία ένα μέρος ορίζει διαιτητή και για το άλλο μέρος ή προβλέπει άνιση κατανομή αριθμού διαιτητών μεταξύ των μερών είναι άκυρη. Η απόφαση του δικαστηρίου κατά την παρ. 1 του άρθρου 27, που έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παρ. 4 και την παρούσα, δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

6. Κατά τον ορισμό διαιτητή, το δικαστήριο ή ο τρίτος λαμβάνει υπόψη τις ιδιότητες που η συμφωνία των μερών απαιτεί να συντρέχουν στο πρόσωπο του διαιτητή και κάθε στοιχείο που εξασφαλίζει τον ορισμό ανεξάρτητου και αμερόληπτου διαιτητή. Σε περίπτωση ορισμού μοναδικού ή τρίτου διαιτητή, εκτιμάται η σκοπιμότητα ορισμού προσώπου ιθαγένειας διαφορετικής από εκείνη των μερών και λαμβάνονται υπόψη οι προτάσεις τους.

7. Ο διευθύνων Πρόεδρος κάθε δικαστηρίου της παρ. 1 του άρθρου 27:

α) ορίζει διαιτητές ή επιδιαιτητές αν δεν τους ορίσουν τα μέρη και

β) ορίζει επιδιαιτητή σε περίπτωση μη συμφωνίας των διαιτητών.

8. Αφυπηρετήσαντες δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί δύνανται να ορίζονται ως διαιτητές ή επιδιαιτητές. Ο ορισμός τους πραγματοποιείται με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τα λοιπά φυσικά πρόσωπα, χωρίς ειδικό υπηρεσιακό καθεστώς, με γνώμονα τις απαιτήσεις αμεροληψίας και ανεξαρτησίας.

9. Σε κάθε δικαστήριο τηρείται ειδικό βιβλίο διαιτησιών στο οποίο καταχωρίζονται τα ονόματα των διαιτητών ή επιδιαιτητών, οι ημερομηνίες ορισμού, η ημερομηνία έκδοσης και κατάθεσης της διαιτητικής απόφασης και ο αριθμός αυτής. Η τήρηση του βιβλίου ρυθμίζεται κατά την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 71.

10. Δεν ανακαλούνται:

α) ο ορισμός διαιτητή από κάποιο εκ των μερών,

β) ο ορισμός τρίτου διαιτητή από τους διαιτητές και

γ) ο ορισμός διαιτητή από τρίτο.

Άρθρο 34
Πολυμερείς διαιτησίες

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, αν το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από περισσότερους του ενός (1) διαιτητές και στη διαιτησία συμμετέχουν περισσότεροι διάδικοι είτε ως ενάγοντες είτε ως εναγόμενοι, οι ομόδικοι ορίζουν έναν (1) διαιτητή από κοινού. Αν αδυνατούν να καταλήξουν σε κοινό ορισμό εντός της συμφωνημένης προθεσμίας, ή, ελλείψει αυτής, εντός τριάντα (30) ημερών, ο ορισμός γίνεται από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27.

2. Κατόπιν αιτήματος διαδίκου, το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27 έχει την εξουσία να ορίσει κάθε διαιτητή που δεν ορίστηκε εμπρόθεσμα, καθορίζοντας ταυτόχρονα και τον προεδρεύοντα.

3. Η απόφαση του δικαστηρίου της παρ. 1 του άρθρου 27 η οποία εκδίδεται κατά το παρόν δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

Άρθρο 35
Ορισμός διαιτητών από το δικαστήριο

Αν για οποιονδήποτε λόγο το διαιτητικό δικαστήριο δεν έχει συγκροτηθεί εντός ενενήντα (90) ημερών από την προσφυγή σε διαιτησία, εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 34, με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών.

Άρθρο 36
Λόγοι εξαίρεσης
(άρθρο 12 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Πρόσωπο στο οποίο προτείνεται να οριστεί διαιτητής γνωστοποιεί κάθε γεγονός ή περίσταση ικανά να γεννήσουν εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του. Ο διαιτητής, από τον ορισμό του και καθ’ όλη τη διάρκεια της διαιτησίας, γνωστοποιεί αμέσως στα μέρη και τους λοιπούς διαιτητές κάθε νέο τέτοιο γεγονός ή περίσταση.

2. Αίτηση εξαίρεσης διαιτητή επιτρέπεται μόνο αν υπάρχει γεγονός ή περίσταση που γεννά εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του διαιτητή ή αν δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι ιδιότητες που απαιτεί η συμφωνία των μερών. Μέρος δύναται να ζητήσει εξαίρεση διαιτητή που όρισε ή στον ορισμό του οποίου συνέπραξε, μόνο για λόγους που περιήλθαν σε γνώση του μετά τον ορισμό.

Άρθρο 37
Διαδικασία εξαίρεσης
(άρθρο 13 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Τα μέρη δύνανται να συμφωνήσουν τη διαδικασία εξαίρεσης διαιτητή, με την επιφύλαξη της παρ. 3.

2. Ελλείψει συμφωνίας, το μέρος που επιδιώκει την εξαίρεση υποβάλλει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνώση της συγκρότησης του διαιτητικού δικαστηρίου ή του λόγου εξαίρεσης κατά την παρ. 2 του άρθρου 36, γραπτή αίτηση στο διαιτητικό δικαστήριο με τους λόγους εξαίρεσης. Αν ο διαιτητής δεν παραιτηθεί ούτε το άλλο μέρος συμφωνήσει, το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει, χωρίς τη συμμετοχή του υπό εξαίρεση διαιτητή, εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της αίτησης.

3. Αν η αίτηση απορριφθεί κατά τη συμφωνημένη διαδικασία ή κατά την παρ. 2 ή αν το διαιτητικό δικαστήριο δεν αποφανθεί εμπρόθεσμα, το μέρος δύναται να ζητήσει από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27 να αποφασίσει για την εξαίρεση. Η αίτηση υποβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνώση της απορριπτικής απόφασης ή την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Ενώ εκκρεμεί η αίτηση, το διαιτητικό δικαστήριο, με τη συμμετοχή του υπό εξαίρεση διαιτητή, δύναται να συνεχίσει τη διαδικασία και να εκδώσει απόφαση, με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών.

4. Αν λόγω της σύνθεσης του διαιτητικού δικαστηρίου ή της έκτασης του αιτήματος εξαίρεσης δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση από τους μη εξαιρούμενους διαιτητές το αίτημα εισάγεται απευθείας στο δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27.

Άρθρο 38
Παράλειψη ή αδυναμία εκπλήρωσης καθηκόντων διαιτητή
(άρθρο 14 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Πρόσωπο που ορίζεται ως διαιτητής ή επιδιαιτητής δεν υποχρεούται να αποδεχθεί τον ορισμό.

2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, αν διαιτητής τελεί σε πραγματική ή νομική αδυναμία εκπλήρωσης καθηκόντων ή παραλείπει να ενεργήσει εντός εύλογου χρόνου, η ιδιότητά του παύει:

α) με παραίτησή του,

β) με συμφωνία των μερών ή

γ) ελλείψει συμφωνίας των μερών, με απόφαση του δικαστηρίου της παρ. 1 του άρθρου 27.

3. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

4. Η παύση κατά τις περ. α) και β) της παρ. 2 δεν συνιστά αποδοχή λόγου εξαίρεσης κατά το άρθρο 37.

Άρθρο 39
Ορισμός αντικαταστάτη διαιτητή
(άρθρο 15 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Όταν παύσει η ιδιότητα διαιτητή, κατά τα άρθρα 37 ή 38 ορίζεται αντικαταστάτης διαιτητής σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται για τον ορισμό του διαιτητή που αντικαταστάθηκε. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, το διαιτητικό δικαστήριο με τη νέα σύνθεση αποφασίζει αν η διαδικασία συνεχίζεται από το σημείο διακοπής.

2. Κατόπιν αιτήματος μέρους, ο τρίτος στον οποίο τα μέρη ανέθεσαν την εξουσία ορισμού ή, ελλείψει αυτού, το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27 δύναται να ορίσει αντικαταστάτη διαιτητή, αν το μέρος που είχε δικαίωμα ορισμού το άσκησε κατά τρόπο αντίθετο στο καθήκον καλόπιστης διεξαγωγής της διαιτησίας.

Άρθρο 40
Ευθύνη διαιτητών

Ο διαιτητής, κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του, ευθύνεται μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Άρθρο 41
Εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να αποφαίνεται για τη δικαιοδοσία του (άρθρο 16 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται για τη δικαιοδοσία του, καθώς και για την ύπαρξη και την ισχύ της συμφωνίας για υπαγωγή σε διαιτησία. Ρήτρα διαιτησίας σε σύμβαση θεωρείται αυτοτελής συμφωνία έναντι των λοιπών όρων αυτής. Ακυρότητα της σύμβασης δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως ακυρότητα της ρήτρας διαιτησίας.

2. Ένσταση έλλειψης δικαιοδοσίας προτείνεται το αργότερο με την απάντηση στην αγωγή. Η ένσταση δεν αποκλείεται λόγω του ότι το μέρος που την προβάλλει όρισε διαιτητή ή συνέπραξε στον ορισμό του. Ένσταση υπέρβασης εξουσίας προτείνεται αμέσως μόλις ανακύψει το σχετικό ζήτημα. Σε κάθε περίπτωση, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να δεχθεί ως παραδεκτή ένσταση που υποβάλλεται εκπρόθεσμα, αν κρίνει δικαιολογημένη την καθυστέρηση.

3. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται επί των ενστάσεων της παρ. 2 με παρεμπίπτουσα απόφαση ή με την απόφαση επί της ουσίας. Αν αποφανθεί με παρεμπίπτουσα απόφαση ότι έχει δικαιοδοσία, η διαιτητική διαδικασία συνεχίζεται και η παρεμπίπτουσα απόφαση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης επί της ουσίας.

4. Η παρεμπίπτουσα απόφαση επί δικαιοδοσίας προσβάλλεται μόνο ως μέρος της απόφασης επί της ουσίας, κατά το άρθρο 62, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά ή το διαιτητικό δικαστήριο συναινέσει σε αυτοτελή αγωγή ακύρωσης. Η αγωγή ασκείται εντός τριάντα (30) ημερών από τη συναίνεση ή την επίδοση της απόφασης, όποιο σημείο είναι μεταγενέστερο.

Άρθρο 42
Πρόσθετοι διάδικοι και συνένωση διαιτησιών

1. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να δεχθεί τη συμμετοχή στη διαιτητική διαδικασία προσώπου που δεσμεύεται από τη συμφωνία διαιτησίας είτε ως διάδικος είτε ως προσθέτως παρεμβαίνων με έννομο συμφέρον, εφόσον αποδέχεται τους ορισθέντες διαιτητές. Αν ο εναγόμενος προβάλλει αίτημα κατά τρίτου, οφείλει να το πράξει με την απάντησή του κατά την παρ. 2 του άρθρου 47. Σε κάθε άλλη περίπτωση, απαιτείται αυτοτελές αίτημα. Από τον χρόνο που το αίτημα γίνει δεκτό, οι νέοι διάδικοι έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αρχικών διαδίκων.

2. Κατόπιν αιτήματος διαδίκου, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να συνενώσει και να συνεκδικάσει διαφορά που εκκρεμεί μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον των ιδίων διαιτητών ή, με ρητή συμφωνία, ενώπιον άλλου διαιτητικού δικαστηρίου. Δύναται, επίσης, να περατώσει τη διαδικασία αν η διαφορά συνενωθεί με άλλη διαιτητική διαδικασία, εκδίδοντας πράξη κατά την παρ. 2 του άρθρου 60.

3. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται επί των αιτημάτων των παρ. 1 και 2, αφού καλέσει όλα τα μέρη να τοποθετηθούν, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το στάδιο της διαδικασίας και τη σκοπιμότητα ενιαίας κρίσης.

4. Το παρόν εφαρμόζεται με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών.

Άρθρο 43
Εξουσία διαιτητικού δικαστηρίου να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα (άρθρα 17, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17G, 17H, 17I του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται, κατόπιν αιτήματος μέρους, να διατάξει, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο ή με διαιτητική απόφαση, τα ασφαλιστικά μέτρα που κρίνει αναγκαία για το αντικείμενο της διαφοράς ή τη διαδικασία. Δύναται, επίσης, να υποχρεώσει τον υπέρ ου σε εγγυοδοσία και, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος, να ανακαλέσει, αναστείλει ή μεταρρυθμίσει τα ασφαλιστικά μέτρα και την εγγυοδοσία.

2. Το διαιτητικό δικαστήριο διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα σε επείγουσες περιπτώσεις ή για αποτροπή επικείμενου κινδύνου, εφόσον πιθανολογεί την ύπαρξη ασφαλιστέου δικαιώματος. Διατάσσονται μόνο τα αναγκαία μέτρα και προτιμάται το λιγότερο επαχθές.

3. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιστάσεις, κατόπιν αιτήματος μέρους, εκδίδεται προσωρινή διαταγή μετά από ακρόαση του καθ’ ου, εκτός αν πιθανολογείται ότι η ακρόαση θα ματαιώσει την αποτελεσματικότητα της διαταγής. Στην περίπτωση αυτή, η ακρόαση πραγματοποιείται μετά την πάροδο είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από την έκδοση της προσωρινής διαταγής. Με την επιφύλαξη νεότερης απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου για το ασφαλιστικό μέτρο ή για παράταση της ισχύος της προσωρινής διαταγής, η τελευταία παύει αυτοδικαίως με την πάροδο είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή της.

4. Οι αποφάσεις κατά το παρόν δεσμεύουν τα μέρη, τα οποία συμμορφώνονται αμέσως. Ισχύουν προσωρινά και δεν επηρεάζουν την κύρια υπόθεση.

5. Το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27, κατόπιν αίτησης μέρους, αναγνωρίζει και κηρύσσει εκτελεστά τα ασφαλιστικά μέτρα και την εγγυοδοσία που διατάχθηκαν κατά την παρ. 1, εκτός αν το δικαστήριο:

α) κρίνει και αυτεπαγγέλτως ότι το ασφαλιστικό μέτρο που διατάχθηκε είναι αντίθετο προς τη διεθνή δημόσια τάξη κατά την υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 62 ή

β) έχει ήδη επιληφθεί αντίστοιχου αιτήματος.

6. Ο υπέρ ου το ασφαλιστικό μέτρο υποχρεούται σε εύλογη αποζημίωση, αν:

α) αποδειχθεί ότι πέτυχε την έκδοση ή διατήρηση του μέτρου αντίθετα προς το καθήκον καλόπιστης διεξαγωγής της διαιτησίας ή

β) η λήψη του ασφαλιστικού μέτρου κρίνεται εκ των υστέρων αδικαιολόγητη.

Αίτημα αποζημίωσης υποβάλλεται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας και το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται το αργότερο με την οριστική απόφαση που περατώνει τη διαδικασία διαιτησίας, μετά από ακρόαση των μερών.

7. Το παρόν εφαρμόζεται και στην περίπτωση που προβλέπεται σε διαιτησία η δυνατότητα ορισμού έκτακτου διαιτητή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 44
Ίση μεταχείριση και δικαίωμα ακρόασης
(άρθρο 18 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Κατά τη διαιτητική διαδικασία τηρείται η αρχή της ισότητας και σε κάθε μέρος παρέχεται πλήρης δυνατότητα ανάπτυξης των ισχυρισμών του και προσκόμισης των αποδεικτικών μέσων.

Άρθρο 45
Καθορισμός των διαδικαστικών κανόνων
(άρθρο 19 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη του παρόντος Μέρους, τα μέρη, με τη συμφωνία τους, καθορίζουν ελεύθερα τη διαιτητική διαδικασία.

2. Ελλείψει συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο, καθορίζει την κατά την κρίση του προσφορότερη διαδικασία και κρίνει ελεύθερα το παραδεκτό, τη σημασία και τη βαρύτητα των αποδείξεων.

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και επί της εμπιστευτικότητας ή μη της διαιτησίας, της διαιτητικής διαδικασίας και της διαιτητικής απόφασης.

4. Αν διορισθεί γραμματέας, αυτός υπέχει τις υποχρεώσεις της παρ. 1 του άρθρου 36 και φέρει την ευθύνη του άρθρου 40. Τα καθήκοντα, η αμοιβή του και τα λοιπά ζητήματα ρυθμίζονται με την πράξη ορισμού του από το διαιτητικό δικαστήριο.

5. Η παράσταση με ή η εκπροσώπηση από δικηγόρο δεν δύναται να αποκλειστεί.

Άρθρο 46
Τόπος της διαιτησίας
(άρθρο 20 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Τα μέρη καθορίζουν ελεύθερα τον τόπο της διαιτησίας. Ελλείψει συμφωνίας των μερών, τον τόπο της διαιτησίας καθορίζει το διαιτητικό δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης των μερών.

2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να συνεδριάζει σε οποιοδήποτε μέρος και με οποιονδήποτε τρόπο κρίνει πρόσφορο, προκειμένου να διασκεφθεί, να εξετάσει μάρτυρες ή πραγματογνώμονες, να ακούσει τους διαδίκους, να ενεργήσει αυτοψία σε εμπορεύματα ή άλλα αντικείμενα ή να λάβει γνώση εγγράφων.

Άρθρο 47
Έναρξη της διαιτησίας
(άρθρο 21 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, η διαιτησία αρχίζει ως προς τη συγκεκριμένη διαφορά την ημέρα κατά την οποία η προσφυγή στη διαιτησία γνωστοποιήθηκε σε εκείνον κατά του οποίου απευθύνεται. Από την ημέρα αυτή διακόπτεται η παραγραφή κατά το άρθρο 269 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α’ 164) ή κατά τις διατάξεις περί παραγραφής που ισχύουν για το Ελληνικό Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν εφαρμοστέο στην ουσία της διαφοράς είναι το ελληνικό δίκαιο.

2. Εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η προσφυγή στη διαιτησία δικαιούται να απαντήσει επί της προσφυγής εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίησή της, εκτός αν τα μέρη συμφώνησαν διαφορετικά.

Άρθρο 48
Γλώσσα
(άρθρο 22 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Τα μέρη καθορίζουν ελεύθερα τη γλώσσα ή τις γλώσσες που χρησιμοποιούνται στη διαιτησία. Αν δεν υπάρχει σχετική συμφωνία, η γλώσσα ή οι γλώσσες καθορίζονται από το διαιτητικό δικαστήριο. Η επιλογή εφαρμόζεται σε κάθε έγγραφο, στην ακροαματική διαδικασία, στις αποφάσεις και στις γνωστοποιήσεις του διαιτητικού δικαστηρίου, εκτός αν η συμφωνία των μερών ή ο καθορισμός από το διαιτητικό δικαστήριο προβλέπει διαφορετικά.

2. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να διατάξει τα αποδεικτικά έγγραφα να συνοδεύονται από μετάφραση στη γλώσσα ή στις γλώσσες που συμφώνησαν τα μέρη ή που αυτό καθόρισε.

Άρθρο 49
Δικόγραφο αγωγής και δικόγραφο απάντησης στην αγωγή
(άρθρο 23 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Μετά την προσφυγή στη διαιτησία κατά το άρθρο 47 και μέσα στις προθεσμίες που όρισαν τα μέρη ή το διαιτητικό δικαστήριο, ο ενάγων εκθέτει στην αγωγή του το αντικείμενο της διαφοράς, το αίτημα και τα πραγματικά περιστατικά που το θεμελιώνουν, ενώ ο εναγόμενος απαντά στην αγωγή και εκθέτει το αίτημά του. Με τα δικόγραφά τους αυτά, τα μέρη μπορούν να υποβάλουν και τα έγγραφα που θεωρούν ουσιώδη ή να μνημονεύσουν τα έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά μέσα που προτίθενται να υποβάλουν.

2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, κάθε μέρος δύναται κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας να μεταβάλει ή να συμπληρώσει το αίτημα ή την απάντησή του, εκτός αν τούτο απαγορευτεί από το διαιτητικό δικαστήριο, ιδίως λόγω καθυστερημένης υποβολής του.

Άρθρο 50
Ακροαματική και γραπτή διαδικασία
(άρθρο 24 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει αν πρόκειται να διενεργηθεί ακροαματική διαδικασία ή αν η διαιτητική διαδικασία διεξάγεται με έγγραφα και άλλα στοιχεία. Αν τα μέρη δεν απέκλεισαν την ακροαματική διαδικασία, το διαιτητικό δικαστήριο οφείλει, κατόπιν αιτήματος μέρους, να διεξαγάγει ακροαματική διαδικασία, σε χρόνο που αυτό κρίνει κατάλληλο.

2. Το διαιτητικό δικαστήριο ειδοποιεί τα μέρη εγκαίρως πριν από κάθε ακροαματική διαδικασία και κάθε διεξαγωγή αποδείξεων.

3. Δικόγραφα, έγγραφα ή πληροφορίες που ένα μέρος υποβάλλει ή ανακοινώνει στο διαιτητικό δικαστήριο, γνωστοποιούνται στο άλλο μέρος. Ομοίως, το διαιτητικό δικαστήριο γνωστοποιεί στα μέρη κάθε έκθεση πραγματογνωμοσύνης και κάθε αποδεικτικό έγγραφο στα οποία ενδέχεται να στηρίξει την απόφασή του.

Άρθρο 51
Ερημοδικία
(άρθρο 25 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο:

α) Κηρύσσει περατωμένη τη διαιτησία, αν ο ενάγων χωρίς σπουδαίο λόγο δεν υποβάλει με την αγωγή του, κατά την παρ. 1 του άρθρου 49, εφαρμόζοντας την περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 60.

β) Συνεχίζει τη διαδικασία, αν ο εναγόμενος παραλείπει χωρίς σπουδαίο λόγο να απαντήσει στην αγωγή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 49. Η παράλειψη του πρώτου εδαφίου δεν συνιστά ομολογία των ισχυρισμών του ενάγοντος.

γ) Δύναται να συνεχίσει τη διαδικασία και να εκδώσει απόφαση βάσει των υφιστάμενων αποδείξεων, αν ένα μέρος χωρίς σπουδαίο λόγο παραλείπει να παραστεί σε ακροαματική διαδικασία ή να προσκομίσει αποδεικτικά μέσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ’
ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ

Άρθρο 52
Διορισμός πραγματογνώμονα από το διαιτητικό δικαστήριο
(άρθρο 26 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να:

α) διορίσει έναν (1) ή περισσότερους πραγματογνώμονες με την εντολή να υποβάλουν έκθεση επί συγκεκριμένων υπό κρίση ζητημάτων,

β) υποχρεώσει μέρος να παράσχει στον πραγματογνώμονα κάθε σχετική πληροφορία ή να θέσει στη διάθεσή του έγγραφα, εμπορεύματα ή άλλα αντικείμενα, προς εξέταση από τον πραγματογνώμονα.

2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, ο πραγματογνώμονας ή ο τεχνικός σύμβουλος, μετά την υποβολή της γραπτής ή προφορικής έκθεσής του, οφείλει, κατόπιν αίτησης μέρους ή αν το κρίνει αναγκαίο το διαιτητικό δικαστήριο, να μετάσχει σε ακροαματική διαδικασία κατά την οποία τα μέρη δύνανται να του υποβάλουν ερωτήσεις και να καλέσουν μάρτυρες.

Άρθρο 53
Επίδειξη εγγράφων και προσκομιδή αποδείξεων

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να υποχρεώσει τα μέρη να προσκομίσουν έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά μέσα που βρίσκονται στην κατοχή τους και πιθανολογείται ότι έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της διαιτησίας.

2. Η εξουσία της παρ. 1 ασκείται σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, κατόπιν αίτησης μέρους ή αυτεπαγγέλτως, αφού τα μέρη κληθούν να εκφράσουν τις απόψεις τους.

Άρθρο 54
Δικαστική συνδρομή κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων
(άρθρο 27 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Το διαιτητικό δικαστήριο ή ένα μέρος με την έγκριση του διαιτητικού δικαστηρίου, δύναται να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27 συνδρομή κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων.

Άρθρο 55
Προδικαστικό ερώτημα για την ερμηνεία διατάξεων του ενωσιακού δικαίου

1. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο της παρ. 2 του άρθρου 27, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 έως 691 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), να απευθύνει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την ερμηνεία διατάξεων του ενωσιακού δικαίου που αποτελούν μέρος της ενωσιακής δημόσιας τάξης και δύνανται να επηρεάσουν τον ακυρωτικό έλεγχο της διαιτητικής απόφασης που πρόκειται να εκδοθεί.

2. Το δικαστήριο της παρ. 2 του άρθρου 27, το οποίο επιλαμβάνεται του αιτήματος της παρ. 1, ασκώντας ήδη την ακυρωτική του δικαιοδοσία εφόσον κρίνει ότι η ερμηνευτική διαφορά της παρ. 1 του παρόντος επηρεάζει τον ασκούμενο ακυρωτικό έλεγχο της διαιτητικής απόφασης που πρόκειται να εκδοθεί, δύναται να υποβάλει

προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να αποφανθεί επ’ αυτού σύμφωνα με το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ’
ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 56
Εφαρμοστέο δίκαιο στην ουσία της διαφοράς
(άρθρο 28 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει τους κανόνες ουσιαστικού δικαίου που επέλεξαν τα μέρη. Με την επιφύλαξη ρητής αντίθετης συμφωνίας των μερών, η επιλογή του δικαίου ή του δικαιικού συστήματος κράτους δεν περιλαμβάνει τους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου αυτού.

2. Ελλείψει επιλογής των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει το ουσιαστικό δίκαιο που υποδεικνύεται από τους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου τους οποίους κρίνει καταλληλότερους.

3. Το διαιτητικό δικαστήριο κρίνει κατά δίκαιη κρίση ή κατά επιείκεια, μόνο αν τα μέρη το έχουν ρητά εξουσιοδοτήσει προς τούτο.

4. Σε κάθε περίπτωση, το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης και αφού λάβει υπόψη τις εμπορικές συνήθειες που εφαρμόζονται στη συγκεκριμένη συναλλαγή.

Άρθρο 57
Απόφαση από περισσότερους διαιτητές
(άρθρο 29 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Αν οι διαιτητές είναι περισσότεροι του ενός (1) και η συμφωνία διαιτησίας δεν ορίζει διαφορετικά, αποφασίζουν κατά πλειοψηφία. Αν δεν σχηματιστεί πλειοψηφία, υπερισχύει η γνώμη του προέδρου του διαιτητικού δικαστηρίου. Διαδικαστικά ζητήματα δύνανται να ρυθμιστούν από τον πρόεδρο, εφόσον εξουσιοδοτηθεί από τα μέρη ή από όλους τους διαιτητές.

Άρθρο 58
Συμβιβασμός
(άρθρο 30 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Αν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας τα μέρη επιλύσουν συμβιβαστικά τη διαφορά, το διαιτητικό δικαστήριο περατώνει τη διαιτησία. Κατόπιν αιτήματος των μερών και εφόσον το διαιτητικό δικαστήριο συμφωνεί, καταγράφει τον συμβιβασμό εκδίδοντας διαιτητική απόφαση κατά τους όρους αυτού.

2. Η απόφαση της παρ. 1 εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 59 και σε αυτήν αναφέρονται ότι:

α) αποτελεί διαιτητική απόφαση και

β) έχει την ίδια ισχύ με κάθε άλλη διαιτητική απόφαση που εκδίδεται επί της ουσίας της διαφοράς.

Άρθρο 59
Μορφή και περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης
(άρθρο 31 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Η διαιτητική απόφαση συντάσσεται εγγράφως και υπογράφεται από τον διαιτητή ή τους διαιτητές. Δύναται να συντάσσεται και να υπογράφεται από τους διαιτητές και σε ηλεκτρονική μορφή με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια της περ. 20 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α’ 184), περί ορισμών. Όταν οι διαιτητές είναι περισσότεροι, αρκούν οι υπογραφές της πλειοψηφίας των μελών του διαιτητικού δικαστηρίου, εφόσον αναφέρεται στην απόφαση με ειδική μνεία ο λόγος έλλειψης των λοιπών υπογραφών.

2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, η διαιτητική απόφαση είναι αιτιολογημένη, εκτός αν πρόκειται για διαιτητική απόφαση με περιεχόμενο συμβιβασμό των μερών, κατά το άρθρο 58.

3. Η διαιτητική απόφαση αναφέρει:

α) τα ονόματα και τα επώνυμα των διαιτητών και του επιδιαιτητή,

β) τα ονόματα και τα επώνυμα των μερών και των λοιπών συμμετεχόντων στη διαιτητική διαδικασία,

γ) τη συμφωνία για διαιτησία στην οποία βασίστηκε,

δ) το αιτιολογικό,

ε) το διατακτικό,

στ) την έδρα του διαιτητικού δικαστηρίου,

ζ) την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης και

η) τον τόπο της διαιτησίας, όπως αυτός καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 46.

4. Με τη συμφωνία διαιτησίας δύναται να οριστεί ότι η διαιτητική απόφαση αρκεί να αναφέρει τη συμφωνία διαιτησίας και το διατακτικό.

5. Σε κάθε μέρος παραδίδεται πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης. Η παράδοση δεν λογίζεται ως επίδοση για την αφετηρία της προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 62.

Άρθρο 60
Περάτωση της διαιτησίας, αμοιβή και έξοδα
(άρθρο 32 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Η διαιτησία ολοκληρώνεται με την έκδοση οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία ή με πράξη του διαιτητικού δικαστηρίου, κατά την παρ. 2.

2. Το διαιτητικό δικαστήριο εκδίδει πράξη περάτωσης της διαιτησίας όταν:

α) ο ενάγων αποσύρει το αγωγικό αίτημα, εκτός αν ο εναγόμενος προβάλει αντιρρήσεις και αναγνωρισθεί έννομο συμφέρον του για οριστική επίλυση της διαφοράς,

β) τα μέρη συμφωνήσουν στην περάτωση της διαιτησίας ή

γ) διαπιστώσει ότι, για οποιονδήποτε λόγο, η συνέχιση της διαδικασίας είναι περιττή ή αδύνατη.

3. Με την περάτωση της διαιτησίας παύει η εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου, με την επιφύλαξη του άρθρου 61 και της παρ. 4 του άρθρου 62.

4. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, τη διαιτητική διαδικασία και ιδίως την έκβαση της διαιτησίας, επιμερίζει στα μέρη, με απόφασή του, τη δαπάνη της διαιτησίας, στην οποία περιλαμβάνονται και οι εύλογες δαπάνες υποστήριξης των μερών. Αν η δαπάνη δεν καθοριστεί μέχρι την περάτωση της διαιτησίας, ο καθορισμός και επιμερισμός γίνεται με χωριστή διαιτητική απόφαση.

5. Οι αμοιβές διαιτητή και επιδιαιτητή σε περίπτωση μη συμφωνίας ορίζονται βάσει της ελάχιστης αμοιβής σύμφωνα με τον ισχύοντα πίνακα αμοιβών διαιτητών του κανονισμού του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου.

6. Αν η διαιτητική απόφαση πρόκειται να εκτελεστεί στην Ελλάδα, ο διαιτητής ή, αν το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από περισσότερους διαιτητές, ο οριζόμενος από το διαιτητικό δικαστήριο διαιτητής ή ο εξουσιοδοτημένος τρίτος υποχρεούται, κατόπιν αιτήματος, να καταθέσει πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης στη γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου είναι ο τόπος της διαιτησίας ή, αν αυτός δεν δύναται να προσδιορισθεί, του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

7. Κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να προσφύγει κατά της διάταξης της διαιτητικής απόφασης που καθορίζει το ύψος της αμοιβής και των εξόδων των διαιτητών ή να ζητήσει τον καθορισμό τους, αν δεν ορίστηκαν. Η προσφυγή ασκείται εντός τριών (3) μηνών από την παράδοση της απόφασης και εκδικάζεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της παρ. 6 κατά το άρθρο 622Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182).

Άρθρο 61
Διόρθωση, ερμηνεία της διαιτητικής απόφασης και έκδοση
συμπληρωματικής διαιτητικής απόφασης
(άρθρο 33 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της διαιτητικής απόφασης, ή εντός άλλης συμφωνημένης προθεσμίας, κάθε μέρος δύναται να ζητήσει από το διαιτητικό δικαστήριο:

α) να διορθώσει στην απόφαση λογιστικά, γραφικά ή παρεμφερή λάθη,

β) να ερμηνεύσει συγκεκριμένο τμήμα της διαιτητικής απόφασης, χωρίς να αλλοιώσει το διατακτικό της.

Το αίτημα γνωστοποιείται στο άλλο μέρος. Η απόφαση εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος και αποτελεί μέρος της αρχικής διαιτητικής απόφασης.

2. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται αυτεπαγγέλτως να διορθώσει τα λάθη της περ. α) της παρ. 1 εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση της διαιτητικής απόφασης.

3. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, κάθε μέρος δύναται, εντός τριάντα (30) ημερών από την παράδοση της διαιτητικής απόφασης, να ζητήσει την έκδοση συμπληρωματικής απόφασης επί αιτημάτων που υποβλήθηκαν στη διαιτησία αλλά παραλείφθηκαν στη διαιτητική απόφαση. Το αίτημα γνωστοποιείται στο άλλο μέρος. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται για το αίτημα αυτό εντός εξήντα (60) ημερών.

4. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να παρατείνει τις προθεσμίες των παρ. 1 έως 3 έως και τριάντα (30) ημέρες ακόμη.

5. Στη διόρθωση, την ερμηνεία διαιτητικής απόφασης και την έκδοση της συμπληρωματικής διαιτητικής απόφασης εφαρμόζεται το άρθρο 59, περί μορφής και περιεχομένου της διαιτητικής απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η’
ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Άρθρο 62
Αγωγή ακύρωσης
(άρθρο 34 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Κατά της οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία ασκείται μόνο αγωγή ακύρωσης ενώπιον του δικαστηρίου της παρ. 2 του άρθρου 27. Ακύρωση χωρεί αποκλειστικά για τους κάτωθι λόγους:

α) Αν ο ενάγων προβάλλει και αποδείξει ότι:

αα) Μέρος στη συμφωνία διαιτησίας του άρθρου 28 δεν είχε ικανότητα κατά το εφαρμοστέο επί της ικανότητας αυτής δίκαιο ή η συμφωνία διαιτησίας δεν είναι έγκυρη σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 29 ή το διαιτητικό δικαστήριο απέρριψε τη δικαιοδοσία του για λόγο σχετικό με το κύρος της συμφωνίας διαιτησίας για τη συγκεκριμένη διαφορά. Στην τελευταία περίπτωση, αν ακυρωθεί η διαιτητική απόφαση, το διαιτητικό δικαστήριο συγκροτείται εκ νέου.

αβ) Δεν έχει συνομολογηθεί συμφωνία διαιτησίας.

αγ) Δεν ειδοποιήθηκε προσηκόντως για τον ορισμό διαιτητή ή τη διαδικασία της διαιτησίας, ή περιήλθε σε ανυπαίτια αδυναμία να προβάλει τους ισχυρισμούς του.

αδ) Η διαιτητική απόφαση αφορά σε διαφορά που δεν εμπίπτει στη συμφωνία διαιτησίας ή περιέχει διατάξεις που υπερβαίνουν τα όρια της συμφωνίας ή τα υποβληθέντα στη διαιτησία αγωγικά αιτήματα. Αν οι διατάξεις που καλύπτονται από τη συμφωνία περί διαιτησίας δύνανται να αποχωρισθούν από εκείνες που δεν καλύπτονται, ακύρωση της διαιτητικής απόφασης χωρεί μόνο ως προς τις τελευταίες.

αε) Η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου ή η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με τη συμφωνία των μερών ή, ελλείψει σχετικής συμφωνίας, με το παρόν Μέρος.

β) Αν το δικαστήριο της παρ. 2 του άρθρου 27 που επιλαμβάνεται της αγωγής ακύρωσης, κρίνει και αυτεπαγγέλτως ότι:

βα) Το αντικείμενο της διαφοράς δεν είναι δεκτικό διαιτησίας κατά το ελληνικό δίκαιο.

ββ) Η διαιτητική απόφαση είναι αντίθετη στη διεθνή δημόσια τάξη.

2. Η αγωγή ακύρωσης ασκείται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την επίδοση της διαιτητικής απόφασης στο μέρος που την ασκεί. Αν εκκρεμεί διόρθωση, ερμηνεία ή έκδοση συμπληρωματικής διαιτητικής απόφασης, κατά το άρθρο 61, η προθεσμία αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης. Στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 63, η προθεσμία αρχίζει από την έκδοση της απόφασης επί της προσφυγής, η δε αγωγή ακύρωσης στρέφεται κατά της απόφασης επί της προσφυγής και θεωρείται ότι προσβάλλεται και η αρχική διαιτητική απόφαση.

3. Κανείς δεν δύναται να δημιουργήσει λόγο ακύρωσης από δικές του πράξεις ή παραλείψεις.

4. Το δικαστήριο δύναται, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος, αντί να ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει τη διαιτητική απόφαση για ελάττωμα που εκτίθεται στην απόφαση του δικαστηρίου και μπορεί να αρθεί, να αναπέμψει τη διαφορά στο διαιτητικό δικαστήριο που είχε εκδώσει τη διαιτητική απόφαση, για άρση του ελαττώματος, θέτοντας προθεσμία έκδοσης νέας διαιτητικής απόφασης έως ενενήντα (90) ημερών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί από το διαιτητικό δικαστήριο μόνο για σπουδαίο λόγο.

5. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, η ακύρωση της διαιτητικής απόφασης έχει ως συνέπεια την αναβίωση της διαιτητικής συμφωνίας ως προς τη διαφορά που κρίθηκε, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που η ακύρωση γίνεται για τους λόγους των υποπερ. αα) και αδ) της περ. α) και της υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 2.

6. Τα μέρη δύνανται με έγγραφη, ρητή και ειδική συμφωνία να παραιτηθούν από το δικαίωμα άσκησης της αγωγής ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης μετά την έκδοση αυτής.

Άρθρο 63
Δεδικασμένο και εκτελεστότητα

1. Οι διαιτητικές αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα, με την επιφύλαξη της παρ. 2.

2. Με τη συμφωνία διαιτησίας ή με πρόβλεψη σε ειδικό νόμο δύναται να προβλεφθεί προσφυγή κατά της οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία σε δευτεροβάθμιο διαιτητικό δικαστήριο. Η συμφωνία ορίζει κατ’ ελάχιστον την προθεσμία, τη διαδικασία άσκησης και εκδίκασης και τον τρόπο συγκρότησης αυτού. Η εμπρόθεσμη άσκηση παραδεκτής προσφυγής αναστέλλει το δεδικασμένο και την εκτελεστότητα της διαιτητικής απόφασης.

3. Η διαιτητική απόφαση παράγει δεδικασμένο, από την έκδοσή της, είναι εκτελεστή και εφαρμόζονται τα άρθρα 322, 324 έως 330 και 332 έως 334 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182). Το δεδικα-

σμένο καταλαμβάνει και προδικαστικά ζητήματα που κρίθηκαν από το διαιτητικό δικαστήριο και εμπίπτουν στη συμφωνία διαιτησίας. Η διαιτητική απόφαση ενεργεί έναντι τρίτων, μόνον αν αυτοί δεσμεύονται από τη διαιτητική συμφωνία.

4. Η αγωγή ακύρωσης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία. Εφόσον έχει ασκηθεί παραδεκτά αγωγή ακύρωσης κατά το άρθρο 62, το δικαστήριο της παρ. 2 του άρθρου 27 δύναται, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, να χορηγήσει αναστολή, με ή χωρίς εγγύηση, μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της αγωγής, αν πιθανολογεί ευδοκίμηση κάποιου λόγου ακύρωσης.

5. Η εκτέλεση κάθε άλλης οριστικής απόφασης, πλην της οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία αναστέλλεται μέχρι την έκδοσή της, εκτός αν το διαιτητικό δικαστήριο την επιτρέψει κατόπιν αιτήματος του έχοντος έννομο συμφέρον μέρους. Στην περίπτωση αυτή, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται, συνεκτιμώντας και τις λοιπές περιστάσεις, να υποχρεώσει τον αιτούντα την εκτέλεση διάδικο σε καταβολή εγγυοδοσίας.

Άρθρο 64
Αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων
(άρθρα 35 και 36 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Αλλοδαπές διαιτητικές αποφάσεις αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης της 10ης Ιουνίου 1958 περί αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων που κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν.δ. 4220/1961 (Α’ 173) και εφαρμόζεται ως εσωτερικό δίκαιο.

2. Η αλλοδαπή διαιτητική απόφαση, ανεξάρτητα από τη χώρα στην οποία εκδόθηκε, αναγνωρίζεται ως δεσμευτική και κηρύσσεται εκτελεστή κατόπιν έγγραφης αίτησης στο αρμόδιο δικαστήριο.

3. Το αιτούμενο την αναγνώριση ή την εκτέλεση της αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης μέρος υποβάλλει στο αρμόδιο δικαστήριο την πρωτότυπη διαιτητική απόφαση ή επικυρωμένο αντίγραφο αυτής. Αν η διαιτητική απόφαση δεν έχει συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα, το δικαστήριο δύναται να υποχρεώσει τον διάδικο σε υποβολή επίσημης μετάφρασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ’
ΘΕΣΜΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Άρθρο 65
Λειτουργία οργανισμών θεσμικής διαιτησίας

1. Στα επιμελητήρια, στα χρηματιστήρια αξιών και εμπορευμάτων και στις επαγγελματικές ενώσεις προσώπων οι οποίες αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των δικηγορικών συλλόγων της χώρας, καθώς και στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από το Ελληνικό Δημόσιο, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού μετά από εισήγηση του διοικητικού τους συμβουλίου μπορούν, με απόφαση του διοικητικού τους συμβουλίου, να οργανώνονται θεσμικές διαιτησίες, κατόπιν αίτησης προς την Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 71.

2. Η αίτηση προς την Ειδική Γραμματεία συνοδεύεται από το καταστατικό, τη σύνθεση των οργάνων διοίκησης, τον κανονισμό διαιτησίας και τον κατάλογο διαιτητών. Οι οργανισμοί ενημερώνουν την Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών του Υπουργείου Δικαιοσύνης για κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών.

3. Θεσμικές διαιτησίες δύνανται να οργανώνονται στην Ελλάδα και από ιδιωτικούς φορείς με εταιρική μορφή ανώνυμης εταιρείας, με ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, ολοσχερώς καταβεβλημένο.

4. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης τηρείται μητρώο δημόσιων και ιδιωτικών φορέων θεσμικής διαιτησίας στην Ελλάδα. Οι φορείς εγγράφονται με δήλωσή τους, υποβάλλοντας τα στοιχεία της παρ. 2. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται και σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς ήδη υφιστάμενων θεσμικών διαιτησιών.

5. Οργανισμοί θεσμικής διαιτησίας που λειτουργούν νομίμως στην αλλοδαπή δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες θεσμικής διαιτησίας στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι’
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟ

Άρθρο 66
Πεδίο εφαρμογής - Αρχές

1. Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται σε κάθε διαιτησία που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους.

2. Η ύπαρξη χρηματοδότησης από τρίτο δεν τεκμαίρεται ότι συνεπάγεται οικονομική αδυναμία του χρηματοδοτούμενου μέρους, ούτε δικαιολογεί αυτοτελώς αίτημα εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας.

3. Το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει το παρόν Κεφάλαιο σύμφωνα με την αρχή της ισότητας των μερών και διασφαλίζει το δικαίωμα ακρόασης.

Άρθρο 67
Υποχρέωση γνωστοποίησης συμφωνίας χρηματοδότησης

1. Μέρος που έχει συνάψει ή ενεργοποιήσει συμφωνία χρηματοδότησης γνωστοποιεί, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στο διαιτητικό δικαστήριο και στο άλλο μέρος:

α) την ύπαρξη της χρηματοδότησης,

β) την ταυτότητα του χρηματοδότη και

γ) τα συνδεδεμένα πρόσωπα του χρηματοδότη, στο μέτρο που απαιτείται για τον έλεγχο της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας των διαιτητών.

2. Η γνωστοποίηση της παρ. 1 γίνεται από:

α) τον προσφεύγοντα, κατά την προσφυγή στη διαιτησία και

β) τον καθ’ ου, κατά την αποδοχή της συμφωνίας διαιτησίας ή, αν η χρηματοδότηση ενεργοποιηθεί μεταγενέστερα σύμφωνα με τις ρήτρες που έχουν τεθεί στη συμφωνία χρηματοδότησης για τη θέση αυτής σε ισχύ και για την εφαρμογή της, εντός δέκα (10) ημερών από την ενεργοποίησή της.

3. Το μέρος, το οποίο έχει συνάψει ή ενεργοποιήσει συμφωνία χρηματοδότησης, γνωστοποιεί κάθε ουσιώδη μεταβολή, που επέρχεται στα στοιχεία της παρ. 1 και σχετίζεται με τον έλεγχο συγκρούσεων συμφερόντων ή με αίτημα εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας.

4. Η υποχρέωση γνωστοποίησης ισχύει ανεξάρτητα από τυχόν ρήτρα εμπιστευτικότητας. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να λάβει μέτρα προστασίας της εμπιστευτικότητας για τα γνωστοποιούμενα στοιχεία.

Άρθρο 68
Συγκρούσεις συμφερόντων - Υποχρεώσεις διαιτητών

1. Ο χρηματοδότης και τα συνδεδεμένα με τον ίδιο πρόσωπα λογίζονται ως πρόσωπα με ουσιώδες οικονομικό συμφέρον στη διαιτητική διαδικασία, αναφορικά με τον έλεγχο της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας των διαιτητών.

2. Οι διαιτητές γνωστοποιούν κάθε περίσταση ικανή να προκαλέσει δικαιολογημένες αμφιβολίες αναφορικά με την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία, συμπεριλαμβανομένων περιστάσεων σχετικών με τον χρηματοδότη ή με συνδεδεμένα με τον ίδιο πρόσωπα, αμέσως μόλις λάβουν γνώση.

3. Κάθε περίπτωση κατά την οποία εγείρεται αμφισβήτηση αναφορικά με την αμεροληψία ή ανεξαρτησία διαιτητή και τίθεται ζήτημα εξαίρεσης αυτού, για λόγους που συνδέονται με χρηματοδότηση από τρίτο, κρίνεται κατά τα άρθρα 36 και 37.

Άρθρο 69
Επίδειξη στοιχείων της συμφωνίας χρηματοδότησης - Προστασία εμπιστευτικότητας

1. Κατόπιν αιτήματος μέρους ή αυτεπαγγέλτως, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται, κατ’ εξαίρεση, να διατάξει την επίδειξη της συμφωνίας χρηματοδότησης ή αποσπασμάτων αυτής:

α) με σκοπό τη διερεύνηση περίπτωσης σύγκρουσης συμφερόντων ή

β) στο πλαίσιο εξέτασης αιτήματος εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας κατά το άρθρο 70.

2. Το διαιτητικό δικαστήριο, πριν διατάξει την επίδειξη, καλεί τα μέρη να τοποθετηθούν εκφράζοντας τα επιχειρήματά τους και λαμβάνει μέτρα εξασφάλισης της εμπιστευτικότητας της διαδικασίας.

Άρθρο 70
Εγγυοδοσία για τη δαπάνη της διαιτησίας

1. Κατόπιν αιτήματος μέρους, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να διατάξει την παροχή εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας, εφόσον, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις, κρίνει ότι υφίσταται ουσιώδης κίνδυνος μη ικανοποίησης ενδεχόμενης καταδίκης σε δαπάνη και ότι το εν λόγω μέτρο είναι αναγκαίο και αναλογικό.

2. Κατά την κρίση της παρ. 1, λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η αρχή της ισότητας των μερών και το δικαίωμα ακρόασης,

β) η συμπεριφορά των μερών κατά τη διεξαγωγή της διαιτητικής δίκης,

γ) η ύπαρξη χρηματοδότησης από τρίτο ως συνεκτιμώμενο στοιχείο, όχι ως τεκμήριο οικονομικής αδυναμίας,

δ) το αν η συμφωνία χρηματοδότησης καλύπτει τον κίνδυνο καταλογισμού δαπάνης,

ε) η πιθανολόγηση της ευδοκίμησης των αγωγικών αξιώσεων, χωρίς να προδικάζεται η έκβασή τους και

στ) η στάθμιση της τυχόν εγγυοδοσίας έναντι του δικαιώματος πρόσβασης των διαδίκων στη διαιτησία.

3. Η εγγυοδοσία για τη δαπάνη της διαιτησίας δύναται να παρασχεθεί ιδίως με εγγυητική επιστολή, κατάθεση χρηματικού ποσού, εταιρική εγγύηση ή άλλη μορφή κατά την κρίση του διαιτητικού δικαστηρίου.

4. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει κατόπιν ακρόασης των μερών, καθορίζει προθεσμία συμμόρφωσης και δύναται να αναστείλει τη διαδικασία μέχρι την παροχή εγγυοδοσίας. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται με αιτιολογημένη πράξη ή απόφασή του, στην οποία καθορίζονται το είδος της εγγύησης, η προθεσμία χορήγησής της, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των διαδίκων μέχρι τη χορήγησή της και οι συνέπειες από τη μη χορήγησή της. Η απόφαση δύναται να τροποποιηθεί ή να ανακληθεί αν μεταβληθούν ουσιωδώς οι περιστάσεις.

5. Η μη συμμόρφωση σε απόφαση εντός της τασσόμενης κατά την παρ. 4 προθεσμίας συμμόρφωσης συνεκτιμάται κατά τον επιμερισμό της δαπάνης της διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο 60.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ’
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β’

Άρθρο 71
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Β’

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται:

α) η τήρηση του ειδικού βιβλίου διαιτησιών σε κάθε δικαστήριο, κατά την παρ. 9 του άρθρου 33 και

β) η τήρηση, η δημοσιότητα και η λειτουργία του μητρώου δημόσιων και ιδιωτικών φορέων θεσμικής διαιτησίας, κατά την παρ. 4 του άρθρου 65.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση εποπτεύοντος Υπουργού, που εκδίδεται επί της αίτησης της παρ. 1 του άρθρου 65 προς την Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και κατόπιν εισήγησής της, οργανώνονται θεσμικές διαιτησίες σε επιμελητήρια, χρηματιστήρια αξιών και εμπορευμάτων και σε επαγγελματικές ενώσεις προσώπων που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των δικηγορικών συλλόγων της χώρας, και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από το Ελληνικό Δημόσιο κατά την παρ. 1 του άρθρου 65.

Άρθρο 72
Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β’

1. Διαιτητικές διαδικασίες που έχουν αρχίσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την έναρξή τους. Ως έναρξη νοείται η γνωστοποίηση της προσφυγής στη διαιτησία κατά το άρθρο 47.

2. Συμφωνίες ή ρήτρες διαιτησίας που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος παραμένουν έγκυρες. Διαιτητική διαδικασία που αρχίζει μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος βάσει προγενέστερης συμφωνίας διέπεται από το παρόν Μέρος.

3. Συμφωνίες ή ρήτρες διαιτησίας που έχουν καταρτισθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος και προβλέπουν τον ορισμό εν ενεργεία δικαστικού λειτουργού ως διαιτητή ή επιδιαιτητή, εξακολουθούν να ισχύουν.

4. Αγωγές ακύρωσης που έχουν ασκηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος εκδικάζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την άσκησή τους διατάξεις.

5. Αγωγές ακύρωσης κατά διαιτητικών αποφάσεων που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκδικάζονται σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

6. Οργανισμοί θεσμικής διαιτησίας που λειτουργούν νομίμως κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εγγράφονται στο μητρώο της παρ. 4 του άρθρου 65 εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαφορετικά παύουν να λειτουργούν.

7. Συμφωνίες χρηματοδότησης από τρίτο που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος στο πλαίσιο διεθνούς διαιτησίας υπόκεινται στις υποχρεώσεις γνωστοποίησης του Κεφαλαίου Ι’ εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος αυτού, εφόσον η διαιτητική διαδικασία εκκρεμεί.

8. Οι αιτήσεις διόρθωσης ή ερμηνείας διαιτητικών αποφάσεων εθνικής διαιτησίας που υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου 2026 και εφεξής ασκούνται, επί ποινή απαραδέκτου, εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από την έκδοση της διαιτητικής απόφασης, ανεξαρτήτως του χρόνου έκδοσης αυτής.

ΜΕΡΟΣ Γ’
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 73
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση της διαμεσολάβησης ως αυτοτελούς και οργανωμένης μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, με στόχο την προώθηση της συναινετικής επίλυσής τους, την αποσυμφόρηση των δικαστηρίων και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της απονομής της δικαιοσύνης.

Άρθρο 74
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους αποτελεί η θέσπιση του πλαισίου που διέπει τη διαμεσολάβηση και ιδίως η θέσπιση:

α) των προϋποθέσεων, των μορφών και της διαδικασίας προσφυγής στη διαμεσολάβηση,

β) των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών, των διαμεσολαβητών και των λοιπών συμμετεχόντων προσώπων και

γ) των εννόμων αποτελεσμάτων και της εκτελεστότητας των πρακτικών διαμεσολάβησης.

Άρθρο 75
Πεδίο εφαρμογής - Υπαγόμενες διαφορές

1. Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους καταλαμβάνει αστικές και εμπορικές διαφορές, εθνικού ή διασυνοριακού χαρακτήρα, υφιστάμενες ή μέλλουσες, εφόσον τα μέρη έχουν την εξουσία διαθέσεως του αντικειμένου της διαφοράς, σύμφωνα με το ουσιαστικό δίκαιο. Ως διασυνοριακή διαφορά, νοείται εκείνη στην οποία τουλάχιστον ένα από τα μέρη κατοικεί μονίμως ή διαμένει συνήθως σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαφορετικό από εκείνο οποιουδήποτε άλλου μέρους, κατά την ημερομηνία στην οποία:

α) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης, αφότου ανέκυψε η διαφορά,

β) έχει διαταχθεί η διαμεσολάβηση από Δικαστήριο κράτους μέλους,

γ) υφίσταται υποχρέωση διαμεσολάβησης δυνάμει του εθνικού δικαίου ή

δ) τα μέρη κληθούν από αρμόδιο δικαστήριο.

Ως διασυνοριακή διαφορά νοείται, επίσης, η διαφορά στην οποία μετά από διαδικασία διαμεσολάβησης ακολουθούν δικαστικές ή διαιτητικές διαδικασίες μεταξύ των μερών σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο της μόνιμης κατοικίας ή συνήθους διαμονής των μερών κατά την ημερομηνία που συνέτρεξαν οι προϋποθέσεις των περ. α), β) ή γ) του δεύτερου εδαφίου.

2. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους εντάσσονται και οι ακόλουθες διαφορές:

α) αξιώσεις αποζημίωσης κατά των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή ν.π.δ.δ., σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α’ 164),

β) διαφορές με δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α’ 314), περί ορισμών και πεδίου εφαρμογής,

γ) οι διαφορές της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α’ 275), περί πρώτων εγγραφών προθεσμίας αμφισβήτησης, μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων και του Ελληνικού Δημοσίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή Ν.Π.Δ.Δ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΜΕ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Άρθρο 76
Προσφυγή στη διαμεσολάβηση

1. Διαμεσολάβηση για τις υπαγόμενες σε αυτή διαφορές του παρόντος Μέρους μπορεί να διεξαχθεί αν:

α) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, αφότου ανέκυψε η διαφορά,

β) τα μέρη κληθούν να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση και συναινούν σε αυτή, σύμφωνα με την παρ. 3 ή αν αρμόδιο δικαστήριο διατάξει διαμεσολάβηση, εφόσον προβλέπεται,

γ) η προσφυγή στη διαμεσολάβηση επιβάλλεται από τον νόμο,

δ) σε έγγραφη συμφωνία των μερών υπάρχει ρήτρα διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 85.

2. Η συμφωνία των μερών για προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης διέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις και περιγράφει το αντικείμενο αυτής.

3. Δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί διαφορά δυνάμενη να υπαχθεί στη διαμεσολάβηση μπορεί σε κάθε στάση της δίκης και σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της εκάστοτε υπόθεσης, να καλέσει τα διάδικα μέρη να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση.

Εφόσον τα μέρη δηλώσουν ότι αποδέχονται την προσφυγή σε διαμεσολάβηση σύμφωνα με την παρ. 1, η δήλωσή τους καταχωρίζεται στα πρακτικά του δικαστηρίου και:

α) εάν η διαφορά εκδικάζεται κατά την τακτική διαδικασία του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων, και η παραπομπή έγινε με διάταξη της παρ. 3 του ίδιου άρθρου, η υπόθεση δεν αποσύρεται από το πινάκιο. Σε κάθε άλλη περίπτωση ακουλουθείται η διαδικασία των παρ. 3 και 4 του άρθρου 84 ή

β) εάν η διαφορά εκδικάζεται σύμφωνα με τις ειδικές διαδικασίες των άρθρων 591 έως 622Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η συζήτηση αναβάλλεται υποχρεωτικά σε ρητή δικάσιμο για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.

Εάν τα διάδικα μέρη ή ένα εξ αυτών παρίστανται δια πληρεξουσίου δικηγόρου, η πληρεξουσιότητα θεωρείται ότι καλύπτει και τη συμφωνία υπαγωγής της διαφοράς στη διαμεσολάβηση.

4. Όταν η διαμεσολάβηση διεξάγεται ως υποχρεωτική προδικαστική προσφυγή κατά το Κεφάλαιο Δ’ του Μέρους Α’ του παρόντος Κώδικα, η διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν Μέρος, με την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων του Κεφαλαίου Δ’ του Μέρους Α’ σχετικά με τις προθεσμίες.

Άρθρο 77
Διαδικασία διαμεσολάβησης

1. Στη διαδικασία της διαμεσολάβησης τα μέρη παρίστανται μαζί με τον νομικό παραστάτη τους, εξαιρουμένων των καταναλωτικών διαφορών και των μικροδιαφορών, στις οποίες επιτρέπεται η αυτοπρόσωπη παράσταση των μερών. Στη διαδικασία δύναται να μετέχει και τρίτο πρόσωπο, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των μερών και του διαμεσολαβητή.

2. Ο διαμεσολαβητής ορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο πρόσωπο κοινής τους επιλογής, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων διαμεσολάβησης. Ως διαμεσολαβητής τίθεται ένα (1) μόνο πρόσωπο, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν εγγράφως διαφορετικά.

3. Ο διαμεσολαβητής, αφού ακούσει τα μέρη και σταθμίσει τις δυνατότητες και τις ανάγκες τους, καθορίζει τον τόπο, τον χρόνο και τις λοιπές διαδικαστικές λεπτομέρειες της διεξαγωγής της διαμεσολάβησης, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διεξαγωγής της διαδικασίας μέσω τηλεδιάσκεψης ή άλλου πρόσφορου ηλεκτρονικού μέσου, στο οποίο έχουν πρόσβαση όλα τα μέρη της διαφοράς. Σε περίπτωση διεξαγωγής μέσω τηλεδιάσκεψης, η υπογραφή του πρακτικού διαμεσολάβησης και κάθε άλλου εγγράφου της διαδικασίας δύναται να γίνει με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την περ. 20 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α’ 184), περί ορισμών, ή με άλλον τρόπο που διασφαλίζει την ταυτοποίηση του υπογράφοντος και την ακεραιότητα του εγγράφου.

4. Ο διαμεσολαβητής δύναται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, να επικοινωνεί με καθένα από τα μέρη και να τα συναντά χωριστά ή από κοινού. Πληροφορίες που αντλεί ο διαμεσολαβητής κατά τις επαφές του με ένα μέρος δεν γνωστοποιούνται στο έτερο, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του μέρους που τις παρέχει.

5. Όπου προβλέπεται επικοινωνία του διαμεσολαβητή με τα μέρη, ως τέτοια θεωρείται και η επικοινωνία με τους νομικούς παραστάτες τους.

6. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν την εμπιστευτικότητα της διαδικασίας. Την ίδια υποχρέωση έχει και οποιοσδήποτε τρίτος συμμετέχει στη διαδικασία. Τα μέρη, εφόσον το επιθυμούν, δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν και την εμπιστευτικότητα του περιεχομένου της συμφωνίας, στην οποία ενδέχεται να καταλήξουν κατά τη διαμεσολάβηση, εκτός αν η γνωστοποίησή της είναι απαραίτητη για την εκτέλεσή της, κατά το άρθρο 82 ή αυτό επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης.

7. Εάν η διαφορά αχθεί ενώπιον των δικαστηρίων, σε διαιτησία ή σε δικαστική μεσολάβηση, ο διαμεσολαβητής, τα μέρη, οι νομικοί παραστάτες αυτών και όσοι συμμετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία της διαμεσολάβησης δεν εξετάζονται ως μάρτυρες και δεν δύνανται να προσκομίσουν στοιχεία που προκύπτουν από τη διαδικασία ή έχουν σχέση με αυτήν, ιδίως συζητήσεις, δηλώσεις και προτάσεις των μερών, καθώς και απόψεις του διαμεσολαβητή. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει όταν η γνωστοποίηση επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης, για την προστασία ανηλίκων ή την αποτροπή κινδύνου κατά της σωματικής ακεραιότητας ή της ψυχικής υγείας προσώπου. Η αρχή της εμπιστευτικότητας τηρείται από τη στιγμή της πρώτης επικοινωνίας για τους σκοπούς της διαμεσολάβησης και διαρκεί επ’ αόριστον μετά την περάτωσή της.

8. Ο διαμεσολαβητής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του υπέχει αστική ευθύνη μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια. Ο διαμεσολαβητής δεν υπέχει ευθύνη για αμέλεια κατά την υποβολή πρότασης επίλυσης του άρθρου 80.

Άρθρο 78
Εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης

1. Εφόσον η διαμεσολάβηση αποτελεί υποχρεωτική προδικαστική προσφυγή κατά το Κεφάλαιο Δ’ του Μέρους Α’, η διαδικασία αρχίζει με εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης. Για το παραδεκτό της συζήτησης της αγωγής κατατίθεται μαζί με τις προτάσεις το πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας αν υπήρξε υπαγωγή σε εκούσια διαμεσολάβηση ή το υπόμνημα του άρθρου 79.

2. Εάν έχει διενεργηθεί η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης πριν από την άσκηση της αγωγής, καλύπτεται η απαίτηση της υποχρεωτικής προδικαστικής διαδικασίας, εφόσον πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο μεταξύ των ίδιων μερών.

Άρθρο 79
Διαδικασία της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης

1. Για τις διαφορές του άρθρου 15, ο διαμεσολαβητής ορίζεται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 77.

2. Ειδικότερα, το επισπεύδον μέρος ή ο νομικός παραστάτης του έχει τη δυνατότητα:

α) να επικοινωνήσει ηλεκτρονικά ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο με το άλλο ή τα άλλα μέρη της διαφοράς ή τους νομικούς παραστάτες τους για τον ορισμό διαμεσολαβητή κοινής αποδοχής ή

β) να απευθυνθεί ηλεκτρονικά ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο σε διαμεσολαβητή της επιλογής του, ώστε εκείνος να αναζητήσει την έγγραφη συναίνεση του άλλου ή των άλλων μερών ή

γ) να απευθυνθεί στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 129 για τον διορισμό διαμεσολαβητή.

Στην περ. α), κατά την επικοινωνία προς το άλλο ή τα άλλα μέρη αναγράφεται το πρόσωπο που προτείνεται ως διαμεσολαβητής.

3. Εάν δεν καταστεί δυνατή η επικοινωνία ή εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία ως προς το πρόσωπο του διαμεσολαβητή ή στο πλαίσιο εφαρμογής της περ. γ) της παρ. 2, ο διαμεσολαβητής διορίζεται από την Επιτροπή Μητρώου με επιμέλεια του επισπεύδοντος μέρους. Ο διορισμός γίνεται κατά σειρά προτεραιότητας με βάση τον αύξοντα αριθμό του Μητρώου της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 130. Ο διορισμός στις αποτιμητές σε χρήμα διαφορές γίνεται μεταξύ των διαμεσολαβητών της βαθμίδας πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 123 κατά σειρά προτεραιότητας και με βάση τον αύξοντα αριθμό του Μητρώου Διαμεσολαβητών, μεταξύ όσων κατοικούν στην περιφέρεια του δικαστηρίου στο οποίο δωσιδικεί η διαφορά. Εάν δεν είναι επαρκής ο αριθμός των διαμεσολαβητών της αντίστοιχης βαθμίδας πιστοποίησης ή υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων, ο διορισμός γίνεται μεταξύ όσων κατοικούν στην οικεία εφετειακή περιφέρεια.

4. Ο διαμεσολαβητής που διορίζεται από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών υποχρεούται να δηλώσει την αποδοχή ή μη του διορισμού του εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του διορισμού, διαφορετικά τεκμαίρεται μη αποδοχή και διορίζεται ο επόμενος κατά σειρά προτεραιότητας από το Μητρώο Διαμεσολαβητών. Διαμεσολαβητής ο οποίος, για οποιονδήποτε λόγο, δεν αναλαμβάνει τελικά τη διαμεσολάβηση, είτε λόγω μη αποδοχής του διορισμού του, είτε λόγω μη ορισμού διαμεσολαβητή κοινής αποδοχής κατά την περ. α) της παρ. 2, είτε λόγω κωλύματος, υποχρεούται να τηρεί εμπιστευτικότητα και να μην γνωστοποιήσει στοιχεία των οποίων έλαβε γνώση στο πλαίσιο εξέτασης του διορισμού του. Παραβίαση της αρχής της εμπιστευτικότητας συνεπάγεται τις πειθαρχικές ποινές του άρθρου 138.

5. Ο διαμεσολαβητής, ο οποίος έχει ορισθεί για τη διενέργεια της διαμεσολάβησης επί της κύριας αγωγής, δύναται να διενεργήσει τη διαμεσολάβηση και για κάθε παρεμπίπτουσα αγωγή, ανταγωγή, παρέμβαση, προσεπίκληση, ανακοίνωση δίκης ή άλλο συναφές ένδικο βοήθημα, εφόσον αυτά εισάγονται στο πλαίσιο της ίδιας διαφοράς ανεξαρτήτως του χρόνου άσκησής τους. Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία διαμεσολάβησης για όλες τις ως άνω πράξεις πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τη συζήτηση της κύριας αγωγής. Αν συντρέχει στο πρόσωπο του διαμεσολαβητή νόμιμο κώλυμα ή αντικειμενική αδυναμία άσκησης των καθηκόντων του, αυτός αντικαθίσταται άμεσα με επιμέλεια του επισπεύδοντος μέρους, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών.

6. Το επισπεύδον μέρος ή ο νομικός παραστάτης του παρέχει στον διαμεσολαβητή, ηλεκτρονικά ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, τα στοιχεία που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων του, στα οποία περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τα στοιχεία των μερών σύμφωνα με την περ. 3) του άρθρου 118 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), καθώς και το αντικείμενο της διαφοράς. Ο διαμεσολαβητής επικοινωνεί,

ηλεκτρονικά ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, με τα μέρη για τον ορισμό της ημερομηνίας και του τόπου διεξαγωγής της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης. Σε περίπτωση μη συμφωνίας, ο διαμεσολαβητής ορίζει την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης και ενημερώνει τα μέρη ή τους νομικούς παραστάτες τους. Τυχόν έξοδα γνωστοποίησης και η αμοιβή του διαμεσολαβητή προκαταβάλλονται από το επισπεύδον μέρος και επιδικάζονται ως δικαστικά έξοδα, εφόσον επακολουθήσει δίκη.

7. Η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης διεξάγεται σε χρόνο που καθορίζεται από τον διαμεσολαβητή, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της διαφοράς και τη δυνατότητα συμμετοχής όλων των μερών. Η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα και εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 4 έως 8 του άρθρου 77.

8. Στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης η παρουσία των μερών είναι υποχρεωτική με την επιφύλαξη της παρ. 9. Τα μέρη παρίστανται με νομικό παραστάτη. Σε περίπτωση μη προσέλευσης μέρους στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης, παρότι κλήθηκε νομίμως, εφαρμόζεται το άρθρο 18.

9. Κατ’ εξαίρεση, δυνάμει εξουσιοδότησης με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής ή εκδοθείσας μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), επιτρέπεται η συμμετοχή μόνο του νομικού παραστάτη μέρους του οποίου αποδεδειγμένα δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία, ιδίως λόγω σοβαρής ασθένειας ή αν είναι κάτοικος εξωτερικού. Η συμμετοχή μόνο του νομικού παραστάτη αποκλείεται όταν παρέχεται δυνατότητα τηλεδιάσκεψης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι που καθιστούν τη συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης αδύνατη, κατά την κρίση του διαμεσολαβητή.

10. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να:

α) παρέχει εγγράφως στα μέρη, κατά τον ορισμό της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, βασικές πληροφορίες για τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, αναφέροντας τα οφέλη της, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των μερών, καθώς και την εκτελεστότητα των πρακτικών επίτευξης συμφωνίας,

β) αναπτύσσει προφορικά το περιεχόμενο των ανωτέρω πληροφοριών, ώστε να διασφαλίζεται η κατανόηση αυτών από τα μέρη, και να εκθέτει τις ιδιαίτερες συνθήκες της υπόθεσης, ιδίως τη φύση και την πολυπλοκότητα της διαφοράς, τη στάση και τη συμπεριφορά των μερών, τυχόν ανισότητες μεταξύ τους, καθώς και κάθε περίσταση που δύναται να επηρεάσει την πορεία της διαδικασίας και

γ) καλεί τα μέρη να αναπτύξουν τις απόψεις τους ως προς τη βούλησή τους να επιδιώξουν τη συναινετική επίλυση της διαφοράς μέσω διαμεσολάβησης αντί της συνέχισης της δικαστικής διαδικασίας, με τρόπο που εξασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή και την πλήρη ακρόασή τους.

11. Μετά το πέρας της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, εφόσον τα μέρη:

α) καταλήξουν σε συμφωνία, συντάσσεται πρακτικό επίτευξης συμφωνίας το οποίο υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη, και τους νομικούς παραστάτες τους,

β) επιλέξουν να συνεχίσουν τη διαδικασία διαμεσολάβησης αλλά δεν έχουν ακόμη καταλήξει σε συμφωνία, συντάσσεται συμφωνητικό υπαγωγής σε διαμεσολάβηση και ακολουθείται η διαδικασία της απόσυρσης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182),

γ) δεν επιλέξουν να συνεχίσουν τη διαδικασία διαμεσολάβησης σε αυτό το στάδιο, ο διαμεσολαβητής συντάσσει υπόμνημα, σύμφωνα με τις παρ. 12 έως 15.

12. Στο υπόμνημα βεβαιώνεται:

α) ότι έλαβε χώρα η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης, με την αναγραφή των προσώπων που παρέστησαν σε αυτήν,

β) η φύση των λόγων για τους οποίους δεν επιτεύχθηκε συμφωνία, δίχως αναφορά στο περιεχόμενο αυτών και σύμφωνα με την αρχή της εμπιστευτικότητας, ή δεν υπεγράφη συμφωνητικό υπαγωγής σε διαμεσολάβηση σε αυτό το στάδιο και

γ) ότι ο διαμεσολαβητής ενημέρωσε τα μέρη για τη δυνατότητα να επιλέξουν τη διαμεσολάβηση ή για τη δυνατότητα υπαγωγής της διαφοράς τους σε άλλη μέθοδο εναλλακτικής επίλυσης διαφορών σε κάθε στάδιο της δίκης με τον ίδιο ή άλλο διαμεσολαβητή.

13. Το υπόμνημα υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη και τους νομικούς παραστάτες. Αν μέρος ή νομικός παραστάτης αρνηθεί την υπογραφή ή απουσιάζει, το υπόμνημα υπογράφεται μόνο από τον διαμεσολαβητή, ο οποίος καταγράφει ρητά στο σώμα του υπομνήματος την άρνηση ή την απουσία. Αδικαιολόγητη άρνηση υπογραφής ή αδικαιολόγητη απουσία από την εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης συνεκτιμάται κατά την επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης.

14. Το υπόμνημα κατατίθεται στο δικαστήριο με τις προτάσεις οποιουδήποτε από τα μέρη. Σε περίπτωση μη κατάθεσής του, η συζήτηση της αγωγής κηρύσσεται απαράδεκτη. Ο διαμεσολαβητής εκδίδει το υπόμνημα πριν από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων. Με την πλήρη λειτουργία της Ενιαίας Ψηφιακής

Πύλης Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.) του άρθρου 83, η γραμματεία του δικαστηρίου λαμβάνει επικυρωμένο ηλεκτρονικό αντίγραφο του υπομνήματος, με συνημμένο το καταβεβλημένο παράβολο ύψους δύο (2) ευρώ μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ. και δεν απαιτείται φυσική κατάθεση.

15. Η παράλειψη του διαμεσολαβητή να συντάξει και να υπογράψει το υπόμνημα εντός της προθεσμίας της παρ. 14 γνωστοποιείται εγγράφως από τους νομικούς παραστάτες στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου. Η αδικαιολόγητη παράλειψη του διαμεσολαβητή συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα και συνεπάγεται τον αποκλεισμό του για έξι (6) μήνες από τη σειρά διορισμού που τηρεί η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών. Σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται η διαγραφή του από το Μητρώο Διαμεσολαβητών, σύμφωνα με το άρθρο 138.

Άρθρο 80
Πρόταση επίλυσης διαμεσολαβητή

1. Εφόσον η διαφορά έχει υπαχθεί σε διαμεσολάβηση, ο διαμεσολαβητής δύναται να διατυπώσει μη δεσμευτική πρόταση επίλυσης, εάν τα μέρη το ζητήσουν από κοινού και εγγράφως σε οποιοδήποτε σημείο της διαδικασίας.

2. Πριν από τη διατύπωση οποιασδήποτε πρότασης κατά την παρ. 1, ο διαμεσολαβητής ενημερώνει τα μέρη για τις έννομες συνέπειες αποδοχής ή μη αυτής, ιδίως ως προς τη συνεκτίμηση της συμπεριφοράς των μερών κατά την επιδίκαση της δικαστικής δαπάνης, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5.

3. Η πρόταση επίλυσης συντάσσεται εγγράφως κατά την κρίση του διαμεσολαβητή, κατά τρόπο σαφή, βάσει των δεδομένων που προέκυψαν κατά τη διαδικασία και των αναγκών των μερών. Η πρόταση δεν συνιστά νομική αξιολόγηση των θέσεων των μερών και δεν περιλαμβάνει αναφορά σε δηλώσεις, παραδοχές ή πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση του διαμεσολαβητή κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας, εκτός αν τα μέρη συναινέσουν ρητώς και εγγράφως ως προς τούτο.

4. Η πρόταση επίλυσης γνωστοποιείται εγγράφως στα μέρη. Η αποδοχή ή απόρριψή της δηλώνεται κατά τον ίδιο τύπο εντός προθεσμίας πέντε εργάσιμων (5) ημερών, εκτός αν συμφωνηθεί μεγαλύτερη προθεσμία. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας τεκμαίρεται ως απόρριψη της πρότασης από τα μέρη.

5. Σε περίπτωση απόρριψης της πρότασης, ο διαμεσολαβητής αναγράφει πάνω στην πρότασή του το μέρος ή τα μέρη που την απέρριψαν. Το έγγραφο της πρότασης δεν προσκομίζεται στο δικαστήριο και αν προσκομιστεί αποτελεί ανυπόστατο αποδεικτικό μέσο και η προσκόμισή του δύναται να επιφέρει ποινή τάξης.

Άρθρο 81
Σύνταξη και περιεχόμενο πρακτικού διαμεσολάβησης

1. Ο διαμεσολαβητής συντάσσει πρακτικό διαμεσολάβησης το οποίο περιέχει:

α) το ονοματεπώνυμό του, τον αριθμό μητρώου και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του,

β) την ημερομηνία, τον τόπο και τον τρόπο διεξαγωγής της διαμεσολάβησης,

γ) τα πλήρη στοιχεία των μερών που προσέφυγαν στη διαμεσολάβηση και τα στοιχεία των νομικών παραστατών τους,

δ) αναφορά στον τρόπο με τον οποίο τα μέρη προσέφυγαν στη διαμεσολάβηση, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 76,

ε) τα πλήρη στοιχεία τυχόν άλλων προσώπων που μετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που εκπροσώπησαν νομικά πρόσωπα και

στ) τη συμφωνία στην οποία κατέληξαν τα μέρη και την οποία καταρτίζουν οι νομικοί παραστάτες, εξαιρουμένων των καταναλωτικών διαφορών και των μικροδιαφορών, όταν τα μέρη παρίστανται αυτοπροσώπως ή αναφορά της μη επίτευξης συμφωνίας.

2. Μετά το πέρας της διαδικασίας, το πρακτικό υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη και τους νομικούς παραστάτες τους. Στο πρακτικό καταγράφεται τυχόν αίτημα των μερών προς τον διαμεσολαβητή για διατύπωση πρότασης επίλυσης. Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας, συντάσσεται πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας, το οποίο δύναται να υπογραφεί μόνο από τον διαμεσολαβητή Σε περίπτωση μερικής συμφωνίας, συντάσσεται ανάλογο πρακτικό μερικής συμφωνίας, στο οποίο αναγράφονται τα ζητήματα επί των οποίων επετεύχθη συμφωνία και εκείνα που παρέμειναν ανεπίλυτα. Η διαδικασία δύναται να συνεχιστεί για τα ανεπίλυτα ζητήματα ή να περατωθεί κατά τις γενικές διατάξεις.

3. Κάθε μέρος δύναται να αναρτήσει στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.) ή να καταθέσει το πρακτικό επίτευξης συμφωνίας στη γραμματεία του καθ’ ύλην και κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η υπόθεση έως την πλήρη λειτουργία της Ε.Ψ.Π.Δ. κατά το άρθρο 83. Μετά την κατάθεση:

α) η άσκηση αγωγής ή αίτησης για την ίδια διαφορά είναι απαράδεκτη στο μέτρο που το αντικείμενό της καλύπτεται από τη συμφωνία των μερών και

β) τυχόν εκκρεμής δίκη καταργείται.

4. Σε περίπτωση διασυνοριακής ή διεθνούς διαφοράς για την οποία διεξάγεται διαμεσολάβηση στην Ελλάδα κατ’ εφαρμογή συμφωνίας των μερών, το πρακτικό που περιέχει τη συμφωνία των μερών κατατίθεται στη γραμματεία του Πρωτοδικείου Αθηνών.

Άρθρο 82

Έννομες συνέπειες και εκτελεστότητα των συμφωνιών που προκύπτουν από τη διαμεσολάβηση

1. Το πρακτικό της διαμεσολάβησης αποτελεί, με την ανάρτησή του στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης ή από την κατάθεσή του στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 81 έως την πλήρη λειτουργία της Ε.Ψ.Π.Δ. κατά το άρθρο 83, εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με την περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), εφόσον η συμφωνία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης. Το απόγραφο εκδίδεται ατελώς από τον δικαστή ή τον Πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου.

2. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό διαμεσολάβησης περιλαμβάνει και διατάξεις που αφορούν δικαιοπραξίες, οι οποίες υπόκεινται εκ του νόμου σε συμβολαιογραφικό τύπο, οι δικαιοπραξίες αυτές πρέπει να περιβληθούν τον συμβολαιογραφικό τύπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις που διέπουν τη σύνταξη τέτοιων συμβολαιογραφικών εγγράφων και την καταχώρισή τους στο οικείο κτηματολογικό φύλλο.

3. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό διαμεσολάβησης περιλαμβάνει και διατάξεις που αφορούν σε αναγνώριση εμπράγματου δικαιώματος, για τις οποίες δεν υφίσταται υποχρέωση να περιβληθούν τον συμβολαιογραφικό τύπο, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις που διέπουν την καταχώριση στο οικείο κτηματολογικό φύλλο δικαστικών αποφάσεων αναγνώρισης εμπράγματου δικαιώματος.

4. Το πρακτικό της διαμεσολάβησης, από την ανάρτησή του στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης ή από την κατάθεσή του στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 81 έως την πλήρη λειτουργία της Ε.Ψ.Π.Δ. κατά το άρθρο 83 μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τίτλος για:

α) την εγγραφή ή την εξάλειψη υποθήκης, σύμφωνα με το άρθρο 1261 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α’ 164),

β) την εγγραφή ή την εξάλειψη προσημείωσης υποθήκης, σύμφωνα με το άρθρο 1274 του Αστικού Κώδικα,

γ) την τροπή προσημείωσης σε υποθήκη, σύμφωνα με το άρθρο 1277 του Αστικού Κώδικα και

δ) την άρση συντηρητικής ή αναγκαστικής κατάσχεσης.

5. Η εκτελεστότητα του πρακτικού διαμεσολάβησης, κατά τις παρ. 1 και 3, καταλαμβάνει και υποθέσεις οικογενειακού δικαίου, ακόμη και όταν το αντικείμενό τους δεν είναι αποτιμητό σε χρήμα, εφόσον ρυθμίζονται έννομες σχέσεις που λόγω της φύσης τους χρήζουν άμεσης και αποτελεσματικής εκτέλεσης, ιδίως δε καταλαμβάνει υποθέσεις που αφορούν:

α) στην άσκηση ή κατανομή της γονικής μέριμνας και της επιμέλειας, σύμφωνα με τα άρθρα 1510 έως 1512 και 1514 του Αστικού Κώδικα,

β) στη ρύθμιση της επικοινωνίας, σύμφωνα με το άρθρο 1520 του Αστικού Κώδικα και

γ) στην υποχρέωση διατροφής, σύμφωνα με τα άρθρα 1485 έως 1504 του Αστικού Κώδικα.

6. Το πρακτικό της διαμεσολάβησης που περιέχει συμφωνία των μερών παράγει, από την ανάρτησή του κατά την παρ. 1, τα αποτελέσματα του άρθρου 268 του Αστικού Κώδικα. Η εφαρμογή των άρθρων 321 και 322 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τελεί υπό την επιφύλαξη της κατάθεσης και της χορήγησης εκτελεστότητας κατά την παρ. 1. Αν η συμφωνία περιλαμβάνει αιρέσεις ή προθεσμίες ή οποιονδήποτε άλλο όρο, από τον οποίο εξαρτάται η άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται από την πλήρωση της αίρεσης ή του όρου ή την παρέλευση της προθεσμίας.

Άρθρο 83

Ανάρτηση του πρακτικού διαμεσολάβησης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης

1. Για να επέλθουν τα αποτελέσματα της εκτελεστότητας, μετά την υπογραφή του πρακτικού διαμεσολάβησης το πρακτικό αναρτάται με επιμέλεια του διαμεσολαβητή ή των νομικών παραστατών μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) εργάσιμων ημερών στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.), που τηρείται στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης.

2. Με την ολοκλήρωση της ανάρτησης, το πρακτικό λαμβάνει μοναδικό αριθμό πρωτοκόλλου, ημερομηνία και κωδικάριθμο ταυτοποίησης. Το πρακτικό αποκτά πλήρη αποδεικτική ισχύ εφόσον φέρει τον κωδικάριθμο και τον αριθμό πρωτοκόλλου της Ε.Ψ.Π.Δ..

3. Η έλλειψη του κωδικάριθμου ταυτοποίησης ή η αδυναμία επαλήθευσής του μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ. έχει ως συνέπεια η συμφωνία που αποτυπώνεται στο πρακτικό να μην διαθέτει την αποδεικτική ισχύ και την εκτελεστότητα πρακτικού διαμεσολάβησης.

4. Η Ε.Ψ.Π.Δ. παρέχει ασφαλή και ελεγχόμενη πρόσβαση στα μέρη, στους νομικούς παραστάτες τους και στα αρμόδια δικαστήρια, αποκλειστικά για τον σκοπό της επαλήθευσης της γνησιότητας και της ακρίβειας του περιεχομένου του πρακτικού.

5. Σε περίπτωση τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας της Ε.Ψ.Π.Δ., ο διαμεσολαβητής τηρεί το πρακτικό σε ηλεκτρονική μορφή με ψηφιακή υπογραφή και το αναρτά αμελλητί μετά την αποκατάσταση της λειτουργίας του συστήματος.

6. Τα ειδικότερα ζητήματα τεχνικής υλοποίησης ρυθμίζονται με την απόφαση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 154.

Άρθρο 84
Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στην παραγραφή, την αποσβεστική προθεσμία και τις δικονομικές προθεσμίες

1. Η συμφωνία των μερών περί εκούσιας προσφυγής στη διαδικασία της διαμεσολάβησης του άρθρου 76 αναστέλλει την παραγραφή των αξιώσεων και την αποσβεστική προθεσμία άσκησης των δικαιωμάτων του ουσιαστικού δικαίου, για όσο χρόνο διαρκεί η διαδικασία διαμεσολάβησης.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 261, 262 και 263 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α’ 164), η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που ανεστάλησαν συνεχίζονται την επομένη της σύνταξης του υπομνήματος ή του πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας, εφόσον όλα τα μέρη έχουν λάβει γνώση αυτού ή της επίδοσης δήλωσης αποχώρησης μέρους προς τα λοιπά μέρη και τον διαμεσολαβητή ή της με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωσης ή κατάργησης της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό διαμεσολάβησης τελεί υπό αίρεση, προθεσμία ή άλλον όρο, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία συνεχίζονται από την πλήρωση της αίρεσης ή του όρου ή από την παρέλευση της προθεσμίας.

3. Εάν, κατά τη διάρκεια εκκρεμοδικίας και πριν από την κατάθεση προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), οι διάδικοι υπογράψουν συμφωνητικό υπαγωγής σε διαμεσολάβηση, ο διαμεσολαβητής που έχει αναλάβει τη διαδικασία, ή οποιοδήποτε από τα μέρη υποβάλλει στη γραμματεία του δικαστηρίου σχετική δήλωση, συνοδευόμενη από επικυρωμένο αντίγραφο του εν λόγω συμφωνητικού υπαγωγής, και η υπόθεση αποσύρεται από το πινάκιο, χωρίς να επέρχεται κατάργηση της δίκης.

4. Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας και επαναφοράς της υπόθεσης στο αρμόδιο δικαστήριο, η γραμματεία συντάσσει έκθεση κατάθεσης και προσδιορισμού δικασίμου και ενημερώνει τους διαδίκους με οίκοθεν κλήση. Από την κοινοποίηση της οίκοθεν κλήσης εκκινούν εκ νέου οι δικονομικές προθεσμίες των άρθρων 237 και 238 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 85
Ρήτρα διαμεσολάβησης

1. Η ρήτρα διαμεσολάβησης καθιστά τη διεξαγωγή και προηγούμενη περάτωση της διαμεσολάβησης προϋπόθεση για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος. Η δικαστική επίλυση επιτρέπεται μόνο εφόσον προσκομισθεί πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας διαμεσολάβησης, σύμφωνα με το άρθρο 81 ή πρακτικό περάτωσης στο οποίο βεβαιώνεται η μη προσέλευση του αντιδίκου μέρους στην καθορισμένη εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης, παρότι το μέρος είχε κληθεί νόμιμα.

2. Αν ένα από τα μέρη προσφύγει στη δικαστική διαδικασία χωρίς προηγούμενη τήρηση της ρήτρας διαμεσολάβησης και το έτερο μέρος την επικαλεσθεί ή ο δικαστής την εξετάσει αυτεπαγγέλτως, το δικαστήριο παραπέμπει τα μέρη σε διαμεσολάβηση με διάταξη κατά το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182). Όταν η διαφορά εκδικάζεται σύμφωνα με τα άρθρα 591 έως 622Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το δικαστήριο εκδίδει προδικαστική απόφαση με την οποία παραπέμπει τα μέρη σε διαμεσολάβηση και αναβάλλει τη συζήτηση της υπόθεσης για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.

3. Η ρήτρα διαμεσολάβησης δεν αποκλείει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων ή τη χορήγηση προσωρινής διαταγής.

Άρθρο 86
Υπεύθυνος διαχείρισης διαδικασίας διαμεσολάβησης νομικού προσώπου

1. Τα νομικά πρόσωπα ορίζουν φυσικό πρόσωπο ως υπεύθυνο διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Ο ορισμός διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης και αποτυπώνεται σε έγγραφη εξουσιοδότηση ή ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο που περιλαμβάνει:

α) την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης,

β) το εύρος των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του,

γ) τη διάρκεια της εντολής,

δ) τυχόν περιορισμούς ή προϋποθέσεις άσκησης των εξουσιών του.

2. Ο υπεύθυνος διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης, εντός των ορίων της εξουσιοδότησής του, έχει εξουσία να:

α) εκπροσωπεί το νομικό πρόσωπο στις συνεδρίες διαμεσολάβησης,

β) παρέχει πληροφορίες, έγγραφα και λοιπά στοιχεία που απαιτούνται για τη διεξαγωγή της διαδικασίας,

γ) επικοινωνεί με τον διαμεσολαβητή και τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη,

δ) λαμβάνει αποφάσεις εντός των προβλεπόμενων ορίων,

ε) υπογράφει το υπόμνημα, εφόσον τούτο προβλέπεται ρητώς στην έγγραφη εξουσιοδότηση ή το ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο.

3. Η εξουσιοδότηση ή το πληρεξούσιο κοινοποιείται στον διαμεσολαβητή πριν από την έναρξη της διαδικασίας και αντίγραφο αυτών επισυνάπτεται στον φάκελο της υπόθεσης. Τροποποίηση ή ανάκληση της εξουσιοδότησης ή του πληρεξουσίου κοινοποιείται αμελλητί σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και στον διαμεσολαβητή.

4. Το νομικό πρόσωπο φέρει πλήρη ευθύνη για τις πράξεις του υπευθύνου διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης.

5. Η συμμετοχή του νομικού προσώπου στη διαδικασία και η υπογραφή του πρακτικού γίνονται δια του νομίμου εκπροσώπου ή του υπευθύνου διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης κατά τις παρ. 1 και 2.

Άρθρο 87
Σύγκρουση συμφερόντων

1. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να μην αναλαμβάνει καθήκοντα και, εάν έχει ήδη αναλάβει, να μην εξακολουθήσει να τα ασκεί, όταν συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, γνωστοποιώντας το σχετικό κώλυμα στα μέρη.

Κατ’ εξαίρεση, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, ο διαμεσολαβητής δύναται να αναλάβει ή να εξακολουθήσει την άσκηση των καθηκόντων του μόνο εφόσον:

α) τα μέρη παράσχουν ρητή και έγγραφη συγκατάθεση, κατόπιν πλήρους ενημέρωσης για το είδος και την έκταση του κωλύματος και

β) ο ίδιος κρίνει τεκμηριωμένα ότι είναι σε θέση να διεξαγάγει τη διαμεσολάβηση κατά τρόπο που να διασφαλίζει την αμεροληψία, την ανεξαρτησία και την ακεραιότητα της διαδικασίας.

2. Σύγκρουση συμφερόντων συντρέχει, ιδίως, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) προσωπικής ή επαγγελματικής σχέσης του διαμεσολαβητή με οποιοδήποτε από τα μέρη ή τους νομικούς παραστάτες τους ή παροχής υπηρεσιών του προς αυτά στο παρελθόν,

β) οποιουδήποτε οικονομικού ή άλλου συμφέροντος, άμεσου ή έμμεσου, που αντλείται από την έκβαση της διαμεσολάβησης,

γ) ανάμιξης του διαμεσολαβητή, κατά οποιονδήποτε τρόπο, στο αντικείμενο της διαφοράς,

δ) ενέργειας, κατά το παρελθόν, του ίδιου του διαμεσολαβητή, συνεργάτη του ή στελέχους του φορέα ή της εταιρείας με την οποία συνδέεται επαγγελματικά, υπό ιδιότητα άλλη πλην αυτής του διαμεσολαβητή, για την εκπροσώπηση οποιουδήποτε από τα μέρη,

ε) οποιασδήποτε μορφής επαγγελματικής συνεργασίας του διαμεσολαβητή με φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην παροχή συμβουλών προς ένα από τα συμμετέχοντα μέρη για θέματα που αφορούν στο αντικείμενο της διαμεσολάβησης.

3. Μετά από την περάτωση της διαμεσολάβησης και ανεξάρτητα από το αποτέλεσμά της, ο διαμεσολαβητής δεν επιτρέπεται να αναλάβει, υπό άλλη επαγγελματική ιδιότητα, υπόθεση που αφορά στο ίδιο αντικείμενο διαφοράς μεταξύ των ίδιων μερών. Η απαγόρευση ισχύει αντίστοιχα και για τους συνεργάτες του ή στελέχη του φορέα ή της εταιρείας με την οποία ο διαμεσολαβητής συνδέεται επαγγελματικά.

4. Η παράβαση των υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 136. Πρακτικό διαμεσολάβησης, που καταρτίστηκε κατά παράβαση του παρόντος άρθρου, δεν

θίγεται ως προς το κύρος του, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι η σύγκρουση συμφερόντων επηρέασε ουσιωδώς το περιεχόμενο της συμφωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Άρθρο 88
Επιμερισμός εξόδων σε περίπτωση απόρριψης πρότασης εναλλακτικής επίλυσης της διαφοράς

Αν η δικαστική απόφαση συμπίπτει κατ’ ουσίαν με το περιεχόμενο της πρότασης, ύστερα από αίτηση στο ίδιο δικαστήριο κατά το άρθρο 191 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), το δικαστήριο δύναται να επιδικάσει σε βάρος του μέρους που απέρριψε την πρόταση του διαμεσολαβητή δικαστική δαπάνη έως το διπλάσιο εκείνης που θα επιδικαζόταν κατά τα άρθρα 176 έως 193 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί δικαστικών εξόδων, ανεξαρτήτως της έκβασης της δίκης. Το δικαστήριο αιτιολογεί ειδικά την κατ’ ουσίαν ταύτιση πρότασης και απόφασης.

Άρθρο 89
Φορολογικές απαλλαγές και οικονομικά κίνητρα διαμεσολάβησης

1. Πρακτικά, έγγραφα και διαδικαστικές πράξεις που αφορούν τη διαδικασία της διαμεσολάβησης απαλλάσσονται από τέλος ή εισφορά υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή τρίτων, συμπεριλαμβανομένου και του Ψηφιακού Τέλους Συναλλαγής του Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και λοιπών εμμέσων φόρων (ν. 5177/2025, Α’ 21).

2. Κατά την κατάθεση του πρακτικού συμφωνίας διαμεσολάβησης στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου προκειμένου να καταστεί εκτελεστός τίτλος, δεν οφείλεται τέλος κατάθεσης, δικαστικό ένσημο ή αναλογικό τέλος επί της αξίας του αντικειμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Άρθρο 90
Ισχύς γενικών αρχών και διατάξεων

Στις ειδικές μορφές διαμεσολάβησης του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι γενικές αρχές του Μέρους Α’ και οι γενικές διατάξεις των Κεφαλαίων Α’ έως Γ’ του παρόντος Μέρους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα επιμέρους Υποκεφάλαια.

Υποκεφάλαιο Α’
Οικογενειακή διαμεσολάβηση

Άρθρο 91
Υπαγόμενες διαφορές

Στην οικογενειακή διαμεσολάβηση υπάγονται, διαφορές που αφορούν:
α) στη ρύθμιση της γονικής μέριμνας,
β) στην επιμέλεια ανηλίκων,
γ) στη ρύθμιση της επικοινωνίας γονέα και τέκνου,
δ) στη διατροφή ανήλικων τέκνων ή συζύγου/συμβίου,
ε) στη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και
στ) σε κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τις περιουσιακές σχέσεις γονέων και τέκνων ή συζύγων/συμβίων.

Άρθρο 92
Ειδικές αρχές οικογενειακής διαμεσολάβησης

1. Η οικογενειακή διαμεσολάβηση διέπεται από τις γενικές αρχές του Μέρους Α’ του παρόντος Κώδικα. Επιπρόσθετα ο διαμεσολαβητής:

α) λαμβάνει υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του ανήλικου τέκνου, το οποίο αποτελεί υπέρτερο κριτήριο κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας και τη διαμόρφωση της συμφωνίας,

β) διασφαλίζει την ισότιμη ακρόαση αμφότερων των γονέων,

γ) συνεκτιμά κατά περίπτωση τη γνώμη του ανήλικου τέκνου ανάλογα με την ωριμότητά του, σύμφωνα

με το άρθρο 1511 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α’ 164) και τη Διεθνή Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού, που κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992 (Α’ 192) και

δ) διακόπτει αμέσως τη διαδικασία αν διαπιστώσει ότι η ισορροπία δύναμης μεταξύ των μερών δεν επιτρέπει ελεύθερη διαπραγμάτευση ή αν ανακύψουν ενδείξεις ενδοοικογενειακής βίας.

2. Η διαδικασία στην περ. δ) της παρ. 1 περατώνεται με τη σύνταξη πρακτικού, το οποίο υπογράφει μόνο ο διαμεσολαβητής.

Άρθρο 93
Διεξαγωγή της διαδικασίας οικογενειακής διαμεσολάβησης

1. Η οικογενειακή διαμεσολάβηση διεξάγεται από διαμεσολαβητή με ειδική σήμανση οικογενειακής διαμεσολάβησης όπως προβλέπεται στην παρ. 7 του άρθρου 130.

2. Κατά τη διαδικασία δύνανται να συμμετέχουν ειδικοί επιστήμονες, ιδίως ψυχολόγοι ή κοινωνικοί λειτουργοί, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο από τον διαμεσολαβητή για την προστασία του βέλτιστου συμφέροντος των ανήλικων τέκνων.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις του παρόντος Μέρους περί διαδικασίας, εμπιστευτικότητας, αμοιβής και πρακτικού διαμεσολάβησης.

Άρθρο 94
Αυτοτελής κατ’ ιδίαν συνεδρία με ανήλικο τέκνο
(«Φωνή του Παιδιού»)

1. Ο διαπιστευμένος οικογενειακός διαμεσολαβητής δύναται με την υποχρεωτική συμμετοχή ψυχολόγου με κατάλληλη κατάρτιση ή τεκμηριωμένη επαγγελματική εμπειρία σε θέματα ψυχικής υγείας ανηλίκων, ο οποίος συνδράμει τον διαμεσολαβητή, κατόπιν προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης των γονέων, στο πλαίσιο της οικογενειακής διαμεσολάβησης, να διενεργεί μία ή περισσότερες αυτοτελείς κατ’ ιδίαν συνεδρίες με το ανήλικο τέκνο, με αποκλειστικό σκοπό την παροχή ασφαλούς περιβάλλοντος για την ελεύθερη έκφραση της γνώμης του, σύμφωνα με την ηλικία, τον βαθμό ωριμότητας και τις ιδιαίτερες ανάγκες του.

2. Πριν από τη διενέργεια της συνεδρίας, ο διαμεσολαβητής αξιολογεί την προσφορότητα της συμμετοχής του ανηλίκου, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την ηλικία, τον βαθμό ωριμότητας, την ψυχοσυναισθηματική του κατάσταση, τις ιδιαίτερες ανάγκες του και τις συνθήκες της οικογενειακής διαφοράς. Εφόσον ο διαμεσολαβητής κρίνει ότι η συμμετοχή του ανηλίκου δεν εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του, δύναται χωρίς αιτιολόγηση να μην προχωρήσει στη διεξαγωγή της συνεδρίας.

3. Η διαδικασία είναι αυτοτελής και διακριτή από τις συνεδρίες της οικογενειακής διαμεσολάβησης. Μετά τη λήψη της συναίνεσης των γονέων σύμφωνα με την παρ. 1, ο διαμεσολαβητής απευθύνει ειδική έγγραφη πρόσκληση προς το ανήλικο τέκνο, η οποία γνωστοποιείται μόνο στο τέκνο με συστημένη επιστολή, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της συνεδρίας. Κατά την κρίση του διαμεσολαβητή και μετά από την άδεια των γονέων, ο διαμεσολαβητής μπορεί να επικοινωνήσει με το ανήλικο τέκνο και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

4. Η πρόσκληση διατυπώνεται σε γλώσσα απλή, σαφή και κατανοητή, ανάλογη με την ηλικία και τον βαθμό ωριμότητας του τέκνου, και περιλαμβάνει ιδίως:

α) τα στοιχεία του διαμεσολαβητή,

β) τον ρόλο του,

γ) τον σκοπό της συνεδρίας,

δ) τα βασικά χαρακτηριστικά της διαδικασίας,

ε) την αρχή της εμπιστευτικότητας και τα όριά της,

στ) το δικαίωμα του τέκνου να συμμετάσχει ή να μη συμμετάσχει στη διαδικασία.

5. Η κατ’ ιδίαν συνεδρία διεξάγεται χωρίς την παρουσία των γονέων ή τρίτων προσώπων, με την επιφύλαξη της παρουσίας ψυχολόγου σύμφωνα με την παρ. 1, σε χώρο κατάλληλα διαμορφωμένο και φιλικό προς το παιδί, ώστε να διασφαλίζονται η ελεύθερη έκφραση, η ψυχολογική ασφάλεια και η αξιοπρέπειά του. Η συμμετοχή του τέκνου είναι εθελοντική. Το τέκνο δύναται οποτεδήποτε να αρνηθεί ή να διακόψει τη συμμετοχή του χωρίς δυσμενή συνέπεια.

6. Η κατ’ ιδίαν συνεδρία διέπεται από την αρχή της εμπιστευτικότητας. Ο διαμεσολαβητής γνωστοποιεί στους γονείς μόνο τις πληροφορίες για τις οποίες το ανήλικο τέκνο έχει παράσχει τη συναίνεσή του, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι προστασίας της ζωής, της σωματικής ή ψυχικής ακεραιότητάς του.

7. Ο διαμεσολαβητής δεν συντάσσει έκθεση αξιολόγησης, δεν διατυπώνει γνώμη, ούτε προβαίνει σε συστάσεις σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας, την επιμέλεια ή την επικοινωνία με το τέκνο.

Άρθρο 95
Συνέπειες παράβασης του πρακτικού διαμεσολάβησης

Η παράβαση των όρων του πρακτικού οικογενειακής διαμεσολάβησης συνεπάγεται τις έννομες συνέπειες του παρόντος Κώδικα και της κείμενης νομοθεσίας.

Σε περίπτωση παράβασης όρων του πρακτικού που αφορούν την επιμέλεια, την επικοινωνία γονέα - τέκνου ή τη γονική μέριμνα, εφαρμόζεται το άρθρο 169Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α’ 95), περί παραβίασης δικαστικών αποφάσεων, συμφωνιών που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο και πρακτικού διαμεσολάβησης.

Υποκεφάλαιο Β’
Κτηματολογική διαμεσολάβηση

Άρθρο 96
Υπαγόμενες διαφορές

1. Στην κτηματολογική διαμεσολάβηση υπάγονται οι διαφορές της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α’ 275), οι διαφορές των υποπερ. αα) και ββ) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998.

2. Εξαιρούνται από την εφαρμογή της παρ. 1 οι διαφορές επί πραγμάτων που εμπίπτουν στη δημόσια κτήση ή είναι κοινόχρηστα.

Άρθρο 97
Ειδικές αρχές κτηματολογικής διαμεσολάβησης

Στην κτηματολογική διαμεσολάβηση:

α) η εμπιστευτικότητα δεν καταλαμβάνει τα γεωμετρικά και τοπογραφικά στοιχεία που είναι αναγκαία για την καταχώριση στο κτηματολογικό φύλλο,

β) η ουδετερότητα του διαμεσολαβητή δεν θίγεται από τη γνώση τεχνικών δεδομένων της υπόθεσης.

Άρθρο 98
Διεξαγωγή της διαδικασίας κτηματολογικής διαμεσολάβησης

1. Η κτηματολογική διαμεσολάβηση διεξάγεται αποκλειστικά από διαμεσολαβητή με ειδική σήμανση κτηματολογικής διαμεσολάβησης όπως προβλέπεται στην παρ. 7 του άρθρου 130.

2. Με το φύλλο βασικών στοιχείων συνυποβάλλονται:

α) το κτηματολογικό φύλλο και το απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος,

β) η αγωγή και οι τίτλοι κτήσης που επικαλούνται τα μέρη,

γ) τυχόν τοπογραφικά διαγράμματα γεωμετρικών μεταβολών και

δ) κάθε άλλο έγγραφο που τα μέρη κρίνουν απαραίτητο για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Άρθρο 99
Ειδικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

1. Αν εναγόμενο είναι το Ελληνικό Δημόσιο, Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), αυτά συμμετέχουν στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης και εκπροσωπούνται:

α) το Ελληνικό Δημόσιο από τον κατά νόμο αρμόδιο για την εκπροσώπησή του σύμφωνα με ν. 4831/2021 (Α’ 170),

β) οι Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Δ.Δ. από νομικούς συμβούλους ή δικηγόρους με έμμισθη εντολή ή δικηγόρους με ειδική πληρεξουσιότητα.

2. Οι εκπρόσωποι της παρ. 1 συμμετέχουν στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης και υπογράφουν τα υπομνήματα, τα συμφωνητικά υπαγωγής σε διαμεσολάβηση και τα πρακτικά επίτευξης ή μη επίτευξης συμφωνίας.

3. Οι λειτουργοί του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους δύνανται να συμμετέχουν στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης μέσω τηλεδιάσκεψης, εκτός αν δηλώσουν εγγράφως ότι επιθυμούν φυσική παρουσία.

4. Όταν εναγόμενο είναι πρόσωπο της παρ. 1, ο διαμεσολαβητής ενημερώνει τους διαδίκους εγγράφως τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης. Οι αρμόδιες υπηρεσίες παρέχουν στους εκπροσώπους του εναγομένου έγγραφο σχετικά με την προβολή ή μη δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου επί του επίδικου ακινήτου. Η μη παροχή αυτού συνεπάγεται τεκμήριο μη προβολής δικαιωμάτων. Η μη αποστολή του ανωτέρω εγγράφου, καθώς και η μη έγκαιρη αποστολή του από τον υπάλληλο

της αρμόδιας Υπηρεσίας συνιστά ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές των περ. α) έως ε) της παρ. 1 του άρθρου 109 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α’ 26).

5. Για τις προθεσμίες της κτηματολογικής διαμεσολάβησης με εναγόμενο το Ελληνικό Δημόσιο εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δικαστικών διακοπών και αναστολής προθεσμιών του Δημοσίου.

Άρθρο 100
Πρακτικό διαμεσολάβησης και καταχώριση στο κτηματολογικό φύλλο

1. Σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, το πρακτικό διαμεσολάβησης καταχωρίζεται ι στο οικείο κτηματολογικό φύλλο και επέρχεται η διόρθωση της ανακριβούς πρώτης εγγραφής σύμφωνα με το περιεχόμενό του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα άρθρα 81 και 82.

2. Αν με την αγωγή ζητούνται και γεωμετρικές μεταβολές στα κτηματολογικά διαγράμματα, στο πρακτικό διαμεσολάβησης επισυνάπτονται, επί ποινή ακυρότητας:

α) το τοπογραφικό διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών το οποίο φέρει Κωδικό Ηλεκτρονικού Διαγράμματος και

β) το αποδεικτικό ηλεκτρονικής υποβολής αυτού στον φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο».

Άρθρο 101
Αναγνώριση κυριότητας λόγω έκτακτης χρησικτησίας επί ακινήτων αγνώστου ιδιοκτήτη

1. Η κτηματολογική διαμεσολάβηση στην οποία προβάλλεται ως αιτία κτήσης η έκτακτη χρησικτησία διεξάγεται αποκλειστικά από διαμεσολαβητή, κάτοχο πτυχίου νομικής με ειδική σήμανση κτηματολογικής διαμεσολάβησης κατά την παρ. 7 του άρθρου 130.

2. Ο επισπεύδων την κτηματολογική διαμεσολάβηση του παρόντος άρθρου υποχρεούται να καταχωρίσει στο κτηματολόγιο το φύλλο βασικών στοιχείων, υπογεγραμμένο από τον κτηματολογικό διαμεσολαβητή, καταβάλλοντας πάγιο τέλος καταχώρησης. Η καταχώρηση στο κτηματολογικό φύλλο ολοκληρώνεται υποχρεωτικά έως την επόμενη από την υποβολή της αίτησης καταχώρησης εργάσιμη ημέρα. Η πρόσκληση σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης λαμβάνει χώρα τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες μετά την καταχώρηση στο κτηματολογικό φύλλο. Η μη τήρηση της προθεσμίας αυτής συνεπάγεται την ακυρότητα του πρακτικού διαμεσολάβησης.

3. Εφόσον στη διαδικασία της κτηματολογικής διαμεσολάβησης του παρόντος άρθρου συμμετέχει το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 99, και δεν προβάλλει δικαιώματα επί του επίδικου ακινήτου, τα μέρη δύνανται να καταρτίσουν πρακτικό διαμεσολάβησης, κατά το άρθρο 81, δια του οποίου το Ελληνικό Δημόσιο δηλώνει ότι δεν αντιλέγει στη διόρθωση της κτηματολογικής εγγραφής, λόγω μη προβολής δικαιωμάτων από τις αρμόδιες Υπηρεσίες. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να διαπιστώσει την προσκόμιση ενός (1) τουλάχιστον εκ των κάτωθι αποδεικτικών στοιχείων:

α) αποδείξεων παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφωνίας και ύδρευσης στο όνομα του φερόμενου ως δικαιούχου,

β) μισθωτηρίων συμβολαίων στα οποία ο φερόμενος ως δικαιούχος εμφανίζεται ως εκμισθωτής ή αποδείξεων είσπραξης μισθωμάτων,

γ) δηλώσεων ενώπιον δημόσιων αρχών,

δ) οικοδομικής άδειας,

ε) τοπογραφικών διαγραμμάτων βεβαίας χρονολογίας, ιδίως ως προσαρτώμενων σε τίτλους ιδιοκτησίας, συμβολαιογραφικές πράξεις, οικοδομικές άδειες και

στ) ιδιωτικού συμφωνητικού πώλησης ή διανομής το οποίο να έχει συνταχθεί είκοσι (20) τουλάχιστον έτη πριν από την προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και να φέρει βέβαιη χρονολογία.

Απαιτείται, επίσης, η προσκόμιση στον διαμεσολαβητή δύο (2) τουλάχιστον ενόρκων βεβαιώσεων, οι οποίες να περιλαμβάνουν ρητή αναφορά σε εικοσαετή νομή με συμπληρωμένη την εικοσαετία έως την προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, προσδιορισμό του εμβαδού, της θέσης και των ορίων του ακινήτου, καθώς και η προσκόμιση Δήλωσης Στοιχείων Ακινήτων (Εντύπου Ε9) για την επίμαχη ιδιοκτησία δέκα (10) τουλάχιστον ετών πριν από την προσφυγή στη διαδικασία.

4. Ο διαμεσολαβητής, αφού διαπιστώσει την προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων της παρ. 3, τα επισυνάπτει σε ενιαίο σώμα με το πρακτικό διαμεσολάβησης και κάνει σχετική αναφορά στο πρακτικό αυτό. Επικυρωμένο αντίγραφο του πρακτικού διαμεσολάβησης, μετά την κατάθεσή του στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου, καταχωρείται αμελλητί στο οικείο κτηματολογικό φύλλο. Ως αναφερόμενη αιτία κτήσης στο κτηματολογικό φύλλο αναγράφεται η έκτακτη χρησικτησία. Πριν από την καταχώρηση του πρακτικού

διαμεσολάβησης στο κτηματολογικό φύλλο πρέπει να έχει υποβληθεί η δήλωση φόρου χρησικτησίας, αντίγραφο της οποίας συνυποβάλλεται με το πρακτικό.

Υποκεφάλαιο Γ’
Σχολική διαμεσολάβηση

Άρθρο 102
Σκοπός και αντικείμενο

1. Σκοπός του παρόντος Υποκεφαλαίου είναι η ενίσχυση του σχολικού κλίματος συνεργασίας, διαλόγου και αμοιβαίου σεβασμού εντός της σχολικής κοινότητας, μέσω της θεσμοθέτησης διαδικασίας σχολικής διαμεσολάβησης μεταξύ των μαθητών των τάξεων Δ’, Ε’ και Στ’ Δημοτικού των σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και του συνόλου των μαθητών των σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

2. Η σχολική διαμεσολάβηση αποβλέπει ιδίως στην πρόληψη και συναινετική αντιμετώπιση συγκρούσεων εντός της σχολικής κοινότητας, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και ειρηνικής επίλυσης διαφορών, καθώς και στην ενδυνάμωση της ενεργού συμμετοχής των μαθητών στη σχολική ζωή.

3. Στη σχολική διαμεσολάβηση δύνανται να υπάγονται διαπροσωπικές συγκρούσεις, διαφορές ή δυσκολίες επικοινωνίας μεταξύ μαθητών χαμηλής έως μέσης έντασης, ανεξαρτήτως αν λαμβάνουν χώρα εντός του οικείου σχολικού περιβάλλοντος, σε φυσικό ή ψηφιακό περιβάλλον, εφόσον δύνανται να επηρεάσουν τις μεταξύ τους σχέσεις εντός ή εκτός της σχολικής μονάδας. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της σχολικής διαμεσολάβησης τα περιστατικά που υπάγονται στις διατάξεις του Μέρους Β’ του ν. 5029/2023 (Α’ 55).

4. Η σχολική διαμεσολάβηση δύναται να εφαρμόζεται συμπληρωματικά με άλλα παιδαγωγικά μέτρα ή ενέργειες παιδαγωγικού χαρακτήρα, εφόσον τούτο κρίνεται κατάλληλο και ασφαλές, χωρίς να τα υποκαθιστά.

5. Η σχολική διαμεσολάβηση δεν εφαρμόζεται στις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

Άρθρο 103
Ομάδα μαθητών - διαμεσολαβητών και Συντονιστής

1. Σε κάθε σχολική μονάδα δύναται να συγκροτείται ομάδα μαθητών - διαμεσολαβητών, αποτελούμενη από δύο (2) ή περισσότερους μαθητές - διαμεσολαβητές.

2. Η ομάδα λειτουργεί υπό την εποπτεία ενός (1) ή περισσότερων Συντονιστών, οριζόμενων από τον Σύλλογο Διδασκόντων.

3. Η θητεία των μελών είναι ετήσια και δύναται να ανανεώνεται.

Άρθρο 104
Αρμοδιότητες Συντονιστή

Ο Συντονιστής είναι αρμόδιος για:

α) την ενημέρωση και ενθάρρυνση των μαθητών, με σκοπό τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα σχολικής διαμεσολάβησης,

β) την εκπαίδευση και επιμόρφωση των μαθητών - διαμεσολαβητών,

γ) την κατάρτιση και τήρηση της λίστας των μαθητών - διαμεσολαβητών της σχολικής μονάδας,

δ) την οργάνωση περιοδικών συναντήσεων των μαθητών - διαμεσολαβητών, με σκοπό την υποστήριξη του έργου τους και την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του προγράμματος,

ε) την παρακολούθηση και εποπτεία των αρχικών συνεδριών διαμεσολάβησης, προς διασφάλιση της ορθής τήρησης της διαδικασίας.

Άρθρο 105
Βασικές αρχές σχολικής διαμεσολάβησης

1. Η σχολική διαμεσολάβηση διέπεται από την αρχή της εθελοντικής συμμετοχής. Η μη συμμετοχή δεν συνεπάγεται κύρωση ή δυσμενή συνέπεια σε βάρος του μαθητή που δεν επιθυμεί να συμμετάσχει.

2. Η διαδικασία είναι εμπιστευτική. Τα μέρη και οι μαθητές - διαμεσολαβητές δεν κοινοποιούν σε τρίτους στοιχεία ή πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση τους λόγω της συμμετοχής τους στη διαδικασία.

3. Κατ’ εξαίρεση της παρ. 2, οι μαθητές - διαμεσολαβητές ενημερώνουν αμέσως τον Συντονιστή, εφόσον περιέλθει στην αντίληψή τους πληροφορία ικανή κατά την εύλογη κρίση τους να συνιστά κίνδυνο για την υγεία, την ασφάλεια ή τη ζωή προσώπου.

4. Οι μαθητές - διαμεσολαβητές ενεργούν με ανεξαρτησία και ουδετερότητα σε σχέση με τα μέρη και τη διαφορά, καθώς και με αμεροληψία κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Άρθρο 106
Έναρξη της διαδικασίας και καταλληλότητα

1. Η σχολική διαμεσολάβηση εκκινεί κατόπιν ενημέρωσης του Συντονιστή από τους μαθητές - διαμεσολαβητές, όταν λαμβάνουν γνώση με κάθε πρόσφορο μέσο περιστατικού που δύναται να υπαχθεί σε σχολική διαμεσολάβηση

2. Ο Συντονιστής αξιολογεί αν η υπόθεση είναι κατάλληλη για σχολική διαμεσολάβηση, λαμβάνοντας υπόψη κάθε σχετική περίσταση και ιδίως την ένταση του περιστατικού και την ασφάλεια των συμμετεχόντων.

3. Εφόσον η υπόθεση κριθεί κατάλληλη, ο Συντονιστής επικοινωνεί με τα μέρη και ζητεί τη συναίνεσή τους για υπαγωγή σε σχολική διαμεσολάβηση.

Άρθρο 107
Διεξαγωγή της διαδικασίας σχολικής διαμεσολάβησης

1. Εφόσον τα μέρη συναινέσουν, ο Συντονιστής οργανώνει τη διαδικασία, ορίζοντας τον χρόνο και τον χώρο διεξαγωγής και επιλέγοντας τους μαθητές - διαμεσολαβητές.

2. Η σχολική διαμεσολάβηση διεξάγεται εντός της σχολικής μονάδας, σε διαμορφωμένο χώρο, κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.

3. Στη συνεδρία παρίστανται αποκλειστικά τα μέρη και οι μαθητές - διαμεσολαβητές.

4. Οι μαθητές - διαμεσολαβητές δύνανται να συναντούν κάθε μέρος χωριστά, εφόσον τούτο κρίνεται σκόπιμο για την πρόοδο της διαδικασίας.

Άρθρο 108
Έγγραφο συμφωνίας

1. Κατά τη διαδικασία δεν τηρούνται πρακτικά. Τυχόν σημειώσεις συμμετεχόντων καταστρέφονται κατά το πέρας της συνεδρίας.

2. Εφόσον τα μέρη το επιθυμούν, δύνανται να συντάξουν έγγραφο συμφωνίας, στο οποίο αναγράφονται η ημερομηνία και ώρα, τα ονόματα των συμμετεχόντων και οι όροι της συμφωνίας. Το έγγραφο δύναται να υπογράφεται από τα μέρη και, εφόσον το επιθυμούν, από τους μαθητές - διαμεσολαβητές.

3. Το έγγραφο συμφωνίας παραδίδεται στον Συντονιστή και φυλάσσεται σε ειδικό αρχείο εντός της σχολικής μονάδας, τηρουμένης της εμπιστευτικότητας.

4. Το έγγραφο της συμφωνίας δεν αποτελεί πρακτικό διαμεσολάβησης κατά τον παρόντα Κώδικα, δεν είναι εκτελεστό και δεν παράγει δεδικασμένο.

Άρθρο 109
Εκπαίδευση στη σχολική διαμεσολάβηση

1. Ο Συντονιστής επιμορφώνεται στη σχολική διαμεσολάβηση μέσω ειδικών προγραμμάτων κατά την περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 154.

2. Η εκπαίδευση των μαθητών - διαμεσολαβητών πραγματοποιείται από τον Συντονιστή, έχει ελάχιστη διάρκεια είκοσι (20) ωρών, και περιλαμβάνει κατ’ ελάχιστον:

α) την έννοια, τον σκοπό και τα στάδια της σχολικής διαμεσολάβησης,

β) την αναγνώριση θέσεων, συναισθημάτων και αναγκών,

γ) τα βασικά στοιχεία θεωρίας συγκρούσεων,

δ) την ενεργητική ακρόαση,

ε) τις τεχνικές ερωτήσεων και

στ) τις πρακτικές ασκήσεις και προσομοιώσεις.

3. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει προσομοιώσεις βασισμένες σε περιστατικά της σχολικής ζωής.

4. Μέλη της ομάδας προηγούμενων ετών δύνανται να συνδράμουν, υπό την εποπτεία του Συντονιστή, στην εκπαίδευση νέων μελών.

Άρθρο 110
Υποχρεώσεις σχολικής μονάδας

1. Προϋπόθεση για τη λειτουργία της σχολικής διαμεσολάβησης είναι η ένταξή της στον σχολικό κανονισμό, κατόπιν απόφασης του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων.

2. Οι εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας:

α) κατευθύνουν τους μαθητές προς τη σχολική διαμεσολάβηση όταν διαπιστώνουν κατάλληλο περιστατικό και

β) διευκολύνουν τη συμμετοχή τους στη διαδικασία, ως μέρη ή ως μαθητές - διαμεσολαβητές, σύμφωνα με τις οδηγίες του Συντονιστή.

3. Η σχολική μονάδα παρέχει, στο μέτρο του δυνατού και ανάλογα με τη βαθμίδα εκπαίδευσης, στην οποία ανήκει, υλικοτεχνική υποστήριξη και κατάλληλο χώρο για την εκπαίδευση και τη διεξαγωγή της σχολικής διαμεσολάβησης.

Άρθρο 111
Ενημέρωση γονέων και τοπικής κοινότητας

1. Η σχολική μονάδα ενημερώνει τους γονείς και κηδεμόνες για τη λειτουργία του προγράμματος σχολικής διαμεσολάβησης με κάθε πρόσφορο μέσο.

2. Η σχολική μονάδα δύναται να αναλαμβάνει δράσεις ενημέρωσης της τοπικής κοινότητας για την ανάπτυξη κουλτούρας ειρηνικής επίλυσης διαφορών.

Υποκεφάλαιο Δ’
Πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση

Άρθρο 112
Σκοπός και αντικείμενο

1. Σκοπός του παρόντος Υποκεφαλαίου είναι η θεσμοθέτηση της πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης, ως ειδικής μορφής διαμεσολάβησης στο πλαίσιο των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), με στόχο την πρόληψη και τη συναινετική επίλυση διαφορών εντός της πανεπιστημιακής κοινότητας, την ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και κριτικής σκέψης και τη διάδοση της κουλτούρας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

2. Αντικείμενο του παρόντος Υποκεφαλαίου αποτελούν ιδίως:

α) οι υπαγόμενες διαφορές και οι αρχές της διαδικασίας,

β) η εκπαίδευση και η πιστοποίηση φοιτητών - διαμεσολαβητών,

γ) ο ρόλος του Συντονιστή και

δ) η θεσμική οργάνωση του προγράμματος εντός των Α.Ε.Ι..

Άρθρο 113
Υπαγόμενες διαφορές

1. Στην πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση δύνανται να υπαχθούν διαφορές μεταξύ φοιτητών του ίδιου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), ιδίως:

α) διαπροσωπικές διαφορές και παρανοήσεις και

β) διαταραχές στην επικοινωνία.

2. Στην πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση δεν υπάγονται:

α) περιπτώσεις βίας, παρενόχλησης ή εκφοβισμού,

β) ζητήματα ακαδημαϊκής αξιολόγησης ή βαθμολόγησης και

γ) πειθαρχικά παραπτώματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα πειθαρχικών οργάνων.

3. Αν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανακύψουν ενδείξεις τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος, αξιόποινης πράξης ή κινδύνου κατά της σωματικής ακεραιότητας ή της ψυχικής υγείας προσώπου, η διαδικασία διακόπτεται αμέσως και ενημερώνεται ο Συντονιστής.

Άρθρο 114
Αρχές της διαδικασίας

Η πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση διέπεται από τις γενικές αρχές του Κεφαλαίου Β’ του Μέρους Α’ του παρόντος Κώδικα και, επιπλέον, από τις ακόλουθες ειδικότερες αρχές:

α) Η συμμετοχή είναι εθελοντική τόσο για τα μέρη όσο και για τον φοιτητή - διαμεσολαβητή. Ουδείς υποχρεούται να προσφύγει στη διαδικασία ή να αποδεχθεί το αποτέλεσμά της.

β) Η διαδικασία διεξάγεται σε κλίμα αλληλοσεβασμού και ισότιμης ακρόασης.

γ) Η προσφυγή στη διαδικασία ή η μη επίτευξη συμφωνίας δεν συνεπάγεται πειθαρχικές ή ακαδημαϊκές συνέπειες.

Άρθρο 115
Εκπαίδευση φοιτητών - διαμεσολαβητών

1. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) δύνανται να οργανώνουν προγράμματα εκπαίδευσης φοιτητών - διαμεσολαβητών ελάχιστης διάρκειας είκοσι (20) ωρών. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) θεωρία σύγκρουσης και ανάλυση αυτής,

β) αρχές και στάδια διαμεσολάβησης,

γ) δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης και αποτελεσματικής επικοινωνίας,

δ) τεχνικές ερωτήσεων,

ε) εμπιστευτικότητα και ουδετερότητα,

στ) πρακτική εξάσκηση μέσω προσομοιώσεων με περιστατικά της πανεπιστημιακής ζωής και

ζ) αναγνώριση περιπτώσεων που δεν υπάγονται στη διαμεσολάβηση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 113.

2. Κάθε πρόγραμμα απευθύνεται σε ομάδες έως είκοσι πέντε (25) φοιτητών, με τη συμμετοχή δύο (2) έως τριών (3) μελών του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) που εκπαιδεύονται ταυτόχρονα ως Συντονιστές. Η εκπαίδευση παρέχεται από πιστοποιημένους εκπαιδευτές διαμεσολάβησης κατά τον παρόντα Κώδικα ή από φορείς εγκεκριμένους από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης.

3. Τα Α.Ε.Ι. τηρούν μητρώο φοιτητών - διαμεσολαβητών. Η εγγραφή πιστοποιεί την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης και παρέχει δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα.

4. Η εκπαίδευση ανανεώνεται με συνεχιζόμενη επιμόρφωση τεσσάρων (4) τουλάχιστον ωρών ανά ακαδημαϊκό έτος.

Άρθρο 116
Συντονιστής

1. Κάθε Σχολή ή Τμήμα Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) που εφαρμόζει πρόγραμμα πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης ορίζει τουλάχιστον έναν (1) Συντονιστή από τα μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.).

2. Ο Συντονιστής πρέπει να έχει ολοκληρώσει την εκπαίδευση κατά την περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 154 ή εκπαίδευση σαράντα (40) τουλάχιστον ωρών στη διαμεσολάβηση, που παρέχεται από πιστοποιημένο εκπαιδευτή ή Φορέα Κατάρτισης Διαμεσολαβητών.

3. Ο Συντονιστής:

α) εποπτεύει τη λειτουργία του προγράμματος,

β) υποστηρίζει τους φοιτητές - διαμεσολαβητές κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας,

γ) αξιολογεί την καταλληλότητα κάθε διαφοράς για υπαγωγή στη διαδικασία και

δ) παρεμβαίνει σε περίπτωση εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 113.

Άρθρο 117
Διεξαγωγή της διαδικασίας πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης

1. Η πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση εκκινεί κατόπιν ενημέρωσης του Συντονιστή από φοιτητή, μέλος του προσωπικού του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή οποιοδήποτε πρόσωπο λαμβάνει γνώση περιστατικού, με κάθε πρόσφορο μέσο. Ο Συντονιστής αξιολογεί αν η διαφορά υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 113, ζητεί τη συναίνεση των μερών και ορίζει φοιτητή - διαμεσολαβητή, μεριμνώντας ώστε αυτός να μην έχει σχέση εξάρτησης ή προσωπική σχέση με τα μέρη.

2. Η διαδικασία διεξάγεται σε κατάλληλο χώρο εντός του Α.Ε.Ι., στον οποίο δύνανται να ορίζονται σταθερά Σημεία Διαμεσολάβησης με κατάλληλη σήμανση.

3. Ο φοιτητής - διαμεσολαβητής:

α) ενημερώνει τα μέρη για τη φύση, τις αρχές και τους περιορισμούς της διαδικασίας,

β) ζητά τη ρητή συγκατάθεσή τους,

γ) ακούει τη θέση κάθε μέρους,

δ) διευκολύνει τον διάλογο χωρίς να υποδεικνύει λύσεις και

ε) συνεπικουρεί τα μέρη στη διατύπωση κοινά αποδεκτής λύσης.

4. Οι φοιτητές - διαμεσολαβητές δύνανται να συναντούν κάθε μέρος χωριστά, εφόσον τούτο κρίνεται σκόπιμο για την πρόοδο της διαδικασίας.

Άρθρο 118
Έγγραφο συμφωνίας

1. Κατά τη διαδικασία δεν τηρούνται πρακτικά. Σημειώσεις συμμετεχόντων καταστρέφονται κατά το πέρας της συνεδρίας.

2. Εφόσον τα μέρη το επιθυμούν, δύνανται να συντάξουν έγγραφο συμφωνίας, στο οποίο αναγράφονται η ημερομηνία και ώρα, τα ονόματα των συμμετεχόντων και οι όροι της συμφωνίας. Το έγγραφο δύναται να υπογράφεται από τα μέρη και, εφόσον το επιθυμούν, από τους φοιτητές - διαμεσολαβητές.

3. Το έγγραφο συμφωνίας παραδίδεται στον Συντονιστή και φυλάσσεται σε ειδικό αρχείο, τηρουμένης της εμπιστευτικότητας.

4. Το έγγραφο συμφωνίας δεν αποτελεί πρακτικό διαμεσολάβησης κατά τον παρόντα Κώδικα, δεν είναι εκτελεστό και δεν παράγει δεδικασμένο.

5. Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία, ο φοιτητής - διαμεσολαβητής ενημερώνει τα μέρη για τη δυνατότητα προσφυγής σε διαμεσολάβηση κατά τον παρόντα Κώδικα ή σε άλλη θεσμική διαδικασία.

Άρθρο 119
Θεσμική οργάνωση

1. Κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) δύναται, με απόφαση της Συγκλήτου, να ιδρύει Γραφείο ή Μονάδα Διαμεσολάβησης.

2. Τα Α.Ε.Ι. δύνανται να συστήνουν Ομίλους Διαμεσολαβητών, αποτελούμενους από φοιτητές - διαμεσολαβητές με την καθοδήγηση του Συντονιστή, για την εκ περιτροπής παρουσία στα Σημεία Διαμεσολάβησης, την ενημέρωση της πανεπιστημιακής κοινότητας και την προώθηση του προγράμματος.

3. Τα Α.Ε.Ι. μεριμνούν για την ενημέρωση της πανεπιστημιακής κοινότητας σχετικά με τη δυνατότητα προσφυγής στην πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση.

4. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.) του άρθρου 127, σε συνεργασία με τα Υπουργεία Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Δικαιοσύνης, δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή του παρόντος Υποκεφαλαίου.

Υποκεφάλαιο Ε’
Εμπορική διαμεσολάβηση

Άρθρο 120
Σκοπός και αντικείμενο

1. Ως εμπορική διαμεσολάβηση νοείται η διαμεσολάβηση επί διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων ή επαγγελματιών, οι οποίες απορρέουν από εμπορικές, εταιρικές και χρηματοοικονομικές σχέσεις.

2. Αντικείμενο του παρόντος Υποκεφαλαίου αποτελούν ιδίως:

α) η θεσμική εμπορική διαμεσολάβηση μέσω επιμελητηρίων και επαγγελματικών φορέων,

β) η επιλογή διαμεσολαβητή και

γ) η ρήτρα εμπορικής διαμεσολάβησης, η οποία διέπεται από το άρθρο 85.

Άρθρο 121
Θεσμική εμπορική διαμεσολάβηση

1. Τα εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια, τα επαγγελματικά επιμελητήρια, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) και λοιποί επαγγελματικοί ή επιστημονικοί φορείς δύνανται να οργανώνουν υπηρεσίες θεσμικής εμπορικής διαμεσολάβησης, κατόπιν αίτησης προς την Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 154.

2. Οι φορείς της παρ. 1:

α) Τηρούν κατάλογο διαπιστευμένων εμπορικών διαμεσολαβητών, οι οποίοι φέρουν την ειδική σήμανση εμπορικής διαμεσολάβησης της παρ. 7 του άρθρου 130. Στον κατάλογο αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός μητρώου που έχει αποδοθεί σε κάθε διαμεσολαβητή κατά τη διαπίστευσή του.

β) Καταρτίζουν κανονισμό εμπορικής διαμεσολάβησης.

γ) Παρέχουν διοικητική υποστήριξη της διαδικασίας.

3. Ο κανονισμός εμπορικής διαμεσολάβησης δεν δύναται να αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 122
Επιλογή διαμεσολαβητή

1. Στην εμπορική διαμεσολάβηση ο διαμεσολαβητής επιλέγεται ελεύθερα από τα μέρη.

2. Εφόσον η διαδικασία διεξάγεται μέσω φορέα της παρ. 1 του άρθρου 121, η επιλογή δύναται να γίνεται:

α) με συμφωνία από τον κατάλογο του φορέα ή

β) με ορισμό από τον φορέα, σύμφωνα με τον κανονισμό του.

3. Σε διαφορές τεχνικού ή ειδικού αντικειμένου δύναται να οριστεί συνδιαμεσολαβητής κατάλληλης ειδικότητας, κατόπιν συμφωνίας των μερών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ - ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΤΩΝ

Άρθρο 123
Ανάθεση υποθέσεων διαμεσολάβησης - Διαβάθμιση διαμεσολαβητών

1. Η επιλογή του διαμεσολαβητή πραγματοποιείται κατ’ αρχήν ελεύθερα, με συμφωνία των μερών.

2. Σε περίπτωση διορισμού διαμεσολαβητή από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 79, ο διορισμός γίνεται μεταξύ των διαμεσολαβητών της βαθμίδας πιστοποίησης που αντιστοιχεί στην κατηγορία της υπόθεσης κατά το παρόν άρθρο.

3. Σε διαμεσολαβητές Γ’ Βαθμίδας ανατίθενται διαφορές με αξία αντικειμένου έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ.

4. Σε διαμεσολαβητές Β’ Βαθμίδας ανατίθενται οι διαφορές της Γ’ Βαθμίδας, καθώς και υποθέσεις με αξία αντικειμένου άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ και έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

5. Σε διαμεσολαβητές Α’ Βαθμίδας ανατίθενται οι διαφορές των Β’ και Γ’ Βαθμίδων, οι διαφορές με αξία αντικειμένου άνω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, καθώς και οι διαφορές με διασυνοριακό χαρακτήρα ανεξαρτήτως αξίας αντικειμένου.

6. Σε περίπτωση αντίρρησης ως προς την κατάταξη της υπόθεσης, η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, εφόσον γίνει δεκτή η αντίρρηση αποφασίζει αιτιολογημένα και αναθέτει την υπόθεση σε διαμεσολαβητή της αμέσως ανώτερης βαθμίδας.

7. Η βαθμίδα πιστοποίησης είναι ανεξάρτητη από τη σήμανση ειδικότητας κατά την παρ. 7 του άρθρου 130.

Άρθρο 124
Αποβολή διαμεσολαβητή από τη σειρά διορισμού λόγω αδράνειας

1. Διαμεσολαβητής ο οποίος περιλαμβάνεται στη σειρά διορισμού του Μητρώου Διαμεσολαβητών του άρθρου 130 και δεν ανταποκρίνεται εντός της προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 79 στο αίτημα διορισμού του, τεκμαίρεται ότι αδρανεί αδικαιολόγητα.

2. Η πρώτη τεκμαιρόμενη αδράνεια καταχωρείται στο Μητρώο ως προειδοποίηση και γνωστοποιείται στον διαμεσολαβητή κατά την παρ. 4. Σε περίπτωση δεύτερης τεκμαιρόμενης αδράνειας εντός ενός (1) έτους από την πρώτη, ο διαμεσολαβητής αποβάλλεται αυτοδικαίως από τη σειρά διορισμού.

3. Η αδράνεια διαπιστώνεται αυτοματοποιημένα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης ή του πληροφοριακού συστήματος που τηρεί η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών. Η αποβολή επέρχεται αυτοδικαίως, χωρίς προηγούμενη απόφαση οργάνου.

4. Η αποβολή γνωστοποιείται αμελλητί στον διαμεσολαβητή με ηλεκτρονικό μήνυμα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που τηρείται στην ατομική καρτέλα του στα Μητρώα του άρθρου 130. Ο διαμεσολαβητής θεωρείται ότι ενημερώθηκε από την αποστολή του μηνύματος.

5. Η αποβολή από τη σειρά διορισμού δεν συνεπάγεται διαγραφή από τα Μητρώα Διαμεσολαβητών, ούτε ανάκληση της διαπίστευσης. Ο διαμεσολαβητής εξακολουθεί να δύναται να αναλαμβάνει υποθέσεις κατόπιν ελεύθερης επιλογής από τα μέρη κατά την παρ. 1 του άρθρου 123.

6. Ο διαμεσολαβητής δύναται να υποβάλει αίτημα επανεγγραφής στη σειρά διορισμού προς την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, συνοδευόμενο από αιτιολόγηση της αδράνειας. Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών αποφαίνεται σχετικώς εντός τριάντα (30) ημερών.

Άρθρο 125
Αμοιβή διαμεσολαβητή

1. Η αμοιβή του διαμεσολαβητή καθορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία μεταξύ του ίδιου και των μερών. Η συμφωνία διατυπώνεται κατά τρόπο σαφή, διαφανή και πλήρη, ώστε να προκύπτει το σύνολο των προβλεπόμενων χρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν πρόσθετων εξόδων. Τα ανωτέρω ποσά νοούνται πλέον του αναλογούντος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

2. Εάν δεν υπάρχει έγγραφη συμφωνία, η αμοιβή του διαμεσολαβητή ορίζεται ως εξής:

α) Για την Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 78, το επισπεύδον μέρος προκαταβάλλει στον διαμεσολαβητή το ποσό των εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Το ποσό αυτό βαρύνει τα μέρη κατ’ ισομοιρία. Εφόσον η διαφορά αχθεί ενώπιον δικαστηρίου, το μέρος που δεν προσήλθε στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, παρότι κλήθηκε νομίμως προς τούτο σύμφωνα με το άρθρο 79, ή δεν κατέβαλε το ποσό που του αναλογεί, καταδικάζεται σύμφωνα με τα άρθρα 176 έως 193 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182) σε ολόκληρο το ποσό της αμοιβής που κατέβαλε το επισπεύδον μέρος. Το ποσό αυτό λογίζεται ως δικαστικό έξοδο ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης.

β) Για κάθε ώρα διαμεσολάβησης μετά την Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης, η ελάχιστη αμοιβή ορίζεται στο ποσό των εκατό (100) ευρώ ανά ώρα συνεδρίας και βαρύνει τα μέρη κατ’ ισομοιρία.

3. Ο διαμεσολαβητής παρέχει στα μέρη πλήρη ενημέρωση για την αμοιβή του πριν από την έναρξη οποιασδήποτε διαδικαστικής ενέργειας, τόσο στην περίπτωση έγγραφης συμφωνίας όσο και σε περίπτωση εφαρμογής των ελάχιστων αμοιβών, και διασφαλίζει ότι τα μέρη κατανοούν τον τρόπο χρέωσης, την προβλεπόμενη διάρκεια, τις προϋποθέσεις τυχόν ακύρωσης ή αναβολής, καθώς και κάθε ενδεχόμενη πρόσθετη επιβάρυνση.

4. Ο διαμεσολαβητής δύναται, κατά τη διαμόρφωση της αμοιβής του, να λαμβάνει υπόψη ιδίως την πολυπλοκότητα της διαφοράς, τον απαιτούμενο χρόνο προετοιμασίας, τον αριθμό των μερών και το οικονομικό διακύβευμα της υπόθεσης. Απαγορεύεται η αυτόματη αναλογική σύνδεση ή ποσοστιαία αντιστοίχιση της αμοιβής με την αξία του αντικειμένου. Απολύτως άκυρη είναι η συμφωνία με την οποία η αμοιβή εξαρτάται από το αποτέλεσμα της διαδικασίας ή το ποσό της επιτευχθείσας συμφωνίας (αμοιβή επιτυχίας).

5. Κάθε τυχόν τροποποίηση της συμφωνηθείσας αμοιβής πρέπει να γίνεται εγγράφως, με ρητή συναίνεση όλων των μερών.

6. Τα ελάχιστα ποσά των περ. α) και β) της παρ. 2 αναπροσαρμόζονται ανά τριετία με απόφαση που προβλέπεται στην περ. α) της παρ. 1 κατά το άρθρο 154.

Άρθρο 126
Αμοιβή νομικών παραστατών

1. Η αμοιβή του νομικού παραστάτη κάθε μέρους συμφωνείται ελεύθερα, τηρουμένων των διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α’ 208). Ο νομικός παραστάτης δικαιούται διακριτή αμοιβή για την προετοιμασία και συμμετοχή σε εκούσια διαδικασία διαμεσολάβησης.

2. Για τη συμμετοχή του νομικού παραστάτη σε εκούσια διαδικασία διαμεσολάβησης, εκδίδεται γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών ίσο με το διπλάσιο του γραμματίου παράστασης που θα προβλεπόταν ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί ή θα εισαγόταν η διαφορά, βάσει των κανόνων της καθ’ ύλην αρμοδιότητας. Κατ’ εξαίρεση, στις υποθέσεις για συναινετική εγγραφή ή εξάλειψη προσημείωσης υποθήκης, εκδίδεται ισόποσο με το αντίστοιχο γραμμάτιο του άρθρου 61Α του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α’ 208).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ’
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ - ΜΗΤΡΩΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

Άρθρο 127
Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης

1. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.) αποτελείται από έντεκα (11) μέλη και συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, από:

α) Τον Ειδικό Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ο οποίος ορίζεται ως Πρόεδρος της Κ.Ε.Δ..

β) Έναν (1) δικαστικό λειτουργό της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης με βαθμό τουλάχιστον Εφέτη ή Προέδρου Εφετών ή αντίστοιχο, εν ενεργεία ή επί τιμή, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη δικαστική μεσολάβηση, που ορίζονται μετά από γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, εφόσον είναι εν ενεργεία. Ο δικαστικός λειτουργός του πρώτου εδαφίου ορίζεται ως Αντιπρόεδρος της Κ.Ε.Δ. και αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του.

γ) Δύο (2) καθηγητές Νομικής Σχολής Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, εν ενεργεία ή ομότιμο, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση.

δ) Δύο (2) εκπρόσωπους της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση, μετά από πρόταση της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων.

ε) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης από τους υπηρετούντες στην κεντρική υπηρεσία υπαλλήλους τουλάχιστον β’ βαθμού, ή από τους υπηρετούντες νομικούς, συνεργάτες στο ιδιαίτερο γραφείο του Υπουργού Δικαιοσύνης, του Υφυπουργού Δικαιοσύνης ή του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

στ) Δύο (2) διαμεσολαβητές εκπροσώπους των επαγγελματικών φορέων της Χώρας.

ζ) Δύο (2) διαμεσολαβητές, εκ των οποίων ένας κατέχει βαθμίδα πιστοποίησης Β’ή Γ’και ένας κατέχει βαθμίδα πιστοποίησης Α’.

2. Τα μέλη των περ. στ) και ζ) της παρ. 1 επιλέγονται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

3. Με την απόφαση της παρ. 1, για κάθε τακτικό μέλος της Κ.Ε.Δ. ορίζεται ένα αναπληρωματικό μέλος.

4. Τα μέλη της Κ.Ε.Δ., καθώς και τρίτα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη στις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 129, απαγορεύεται να διατηρούν οποιαδήποτε σχέση συνεργασίας με φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών του παρόντος Κώδικα. Η Κ.Ε.Δ. γνωστοποιεί στην Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών περιπτώσεις πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων για έλεγχο τήρησης της νομιμότητας.

5. Η θητεία των μελών είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται άπαξ.

6. Τα μέλη της Κ.Ε.Δ. αντικαθίστανται:

α) στην περίπτωση που έχουν διοριστεί κατά παράβαση της παρ. 4 ή

β) εφόσον μεταγενέστερα δημιουργηθεί σχέση συνεργασίας με φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών κατά παράβαση της ίδιας παραγράφου.

Η αντικατάσταση λαμβάνει χώρα με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, κατόπιν εισήγησης του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

7. Χρέη Γραμματέα της Κ.Ε.Δ. εκτελεί ένας (1) ή περισσότεροι υπάλληλοι της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή των Δικαστηρίων ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, οι οποίοι διατίθενται με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση από την υπηρεσία τους στην Κ.Ε.Δ..

Άρθρο 128
Αρμοδιότητες Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης

1. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.) λειτουργεί ως συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Γραμματείας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Η Κ.Ε.Δ. γνωμοδοτεί επί κάθε ζητήματος που αφορά στον σχεδιασμό και την εφαρμογή του θεσμού της διαμεσολάβησης, με την υποστήριξη της Μονάδας Οργάνωσης Διαμεσολάβησης και λοιπών Μεθόδων Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών της Ειδικής Γραμματείας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

2. Η Κ.Ε.Δ. ασκεί ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Διαμορφώνει προτάσεις για την εθνική στρατηγική προώθησης της διαμεσολάβησης.

β) Εκδίδει ερμηνευτικές συστάσεις και κατευθύνσεις καλών πρακτικών. Οι κατευθύνσεις δημοσιεύονται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και οι Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 129 τις λαμβάνουν υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων.

γ) Γνωμοδοτεί υποχρεωτικά πριν από κάθε πειθαρχική απόφαση της Ειδικής Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου. Η γνωμοδότηση δεν είναι δεσμευτική. Αν η Ειδική Επιτροπή αποκλίνει από τη γνωμοδότηση της Κ.Ε.Δ., αιτιολογεί ειδικά ως προς τούτο την απόφασή της.

δ) Παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τον θεσμό της διαμεσολάβησης, τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν Μέρος και τον τρόπο πρόσβασης στις υπηρεσίες των διαμεσολαβητών.

ε) Εκδίδει γενικές κατευθυντήριες οδηγίες για τη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης διαμεσολαβητών.

στ) Εκδίδει δεοντολογικές οδηγίες ή γνωμοδοτήσεις, με σκοπό την πρόληψη πειθαρχικών παραπτωμάτων.

3. Η Κ.Ε.Δ., βάσει των εκθέσεων των Ειδικών Επιτροπών και των στοιχείων που της διαβιβάζει η Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, συντάσσει συγκεντρωτική Ετήσια Έκθεση Αποτίμησης, την οποία υποβάλλει στον Ειδικό Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και στον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Άρθρο 129
Ειδικές Επιτροπές

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, κατόπιν εισήγησης του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, συγκροτούνται τέσσερις (4) Ειδικές Επιτροπές, η θητεία των οποίων συμπίπτει με τη θητεία της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.), οι οποίες έχουν ως εξής:

α) «Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών», η οποία είναι αρμόδια για την τήρηση των Μητρώων του άρθρου 130, για κάθε σχετικό ζήτημα ή έκδοση πράξης που αφορά τα τηρούμενα Μητρώα, καθώς και για τη συγκέντρωση των ετήσιων Εκθέσεων Πεπραγμένων μέσω της ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

β) «Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου», η οποία είναι αρμόδια για τη συμμόρφωση των διαμεσολαβητών με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα Κώδικα και για την εφαρμογή του πειθαρχικού δικαίου, τη διεξαγωγή της πειθαρχικής διαδικασίας και την επιβολή πειθαρχικών ποινών. Της Επιτροπής αυτής προεδρεύει υποχρεωτικά δικαστικός λειτουργός. Πριν από τη λήψη πειθαρχικής απόφασης, ζητείται υποχρεωτικά η γνώμη της Κ.Ε.Δ. κατά την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 128. Η πειθαρχική απόφαση δεν υπόκειται σε έγκριση του Υπουργού. Κατά της πειθαρχικής απόφασης χωρεί προσφυγή ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων. Η συγκρότηση της Επιτροπής αυτής γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 135.

γ) «Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης», η οποία είναι αρμόδια για τον συνεχή έλεγχο, την αξιολόγηση και την πιστοποίηση των φορέων εκπαίδευσης διαμεσολαβητών με βάση προκαθορισμένους δείκτες ποιότητας, αποτελεσματικότητας και συμμόρφωσης προς τα διεθνή πρότυπα, καθώς και για κάθε ζήτημα που αφορά τους φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών.

δ) «Επιτροπή Εξετάσεων», η οποία είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή των γραπτών και προφορικών εξετάσεων και τη βαθμολόγηση των εξεταζόμενων, προς τον σκοπό της διαπίστευσης, υποψήφιων διαμεσολαβητών. Η Επιτροπή Εξετάσεων απαρτίζεται από τρία (3) μέλη που διαθέτουν τουλάχιστον τετραετή εμπειρία στη διαμεσολάβηση, με ισάριθμους αναπληρωτές. Η Επιτροπή Εξετάσεων δύναται, ανάλογα με τον εκάστοτε συνολικό αριθμό των εξεταζόμενων, να ορίζει δύο (2) επιπλέον μέλη χωρίς αναπληρωτές με τα ίδια προσόντα.

2. Οι Ειδικές Επιτροπές υπάγονται λειτουργικά στην Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, η οποία ασκεί την εποπτεία και τον συντονισμό τους. Μέλη των Ειδικών Επιτροπών δύνανται να είναι μέλη της Κ.Ε.Δ., καθώς και τρίτα πρόσωπα εγνωσμένου κύρους που διαθέτουν εμπειρία στη διαμεσολάβηση και στο γνωστικό αντικείμενο της κάθε Ειδικής Επιτροπής. Για τη συμμετοχή των ανωτέρω μελών στις Ειδικές Επιτροπές λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, ζητήματα που άπτονται της σύγκρουσης συμφερόντων και αρμοδιοτήτων των μελών αυτών, σύμφωνα με άλλες ισχύουσες διατάξεις και κανονισμούς του κύριου επαγγέλματός τους.

3. Οι Ειδικές Επιτροπές υποβάλλουν κάθε Σεπτέμβριο για το προηγούμενο δικαστικό έτος ετήσια έκθεση πεπραγμένων στην Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, η οποία περιλαμβάνει:

α) απολογιστικά και αξιολογικά στοιχεία για τη δραστηριότητα και τον αριθμό των διαμεσολαβητών, τα ποσοστά επιτυχούς επίλυσης διαφορών, τη λειτουργία και αξιολόγηση των φορέων εκπαίδευσης, την τήρηση των κανόνων δεοντολογίας και την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων και

β) εισηγήσεις και προτάσεις για τη βελτίωση της ποιότητας, της διαφάνειας και της αποτελεσματικής εποπτείας του θεσμού.

4. Ο Ειδικός Γραμματέας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών διαβιβάζει τις εκθέσεις αυτές στην Κ.Ε.Δ. προς σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης Αποτίμησης κατά το άρθρο 128.

5. Τα μέλη των Ειδικών Επιτροπών δύνανται να λαμβάνουν αποζημίωση ανά συνεδρίαση, κατά το άρθρο 154.

6. Ο κανονισμός λειτουργίας των Ειδικών Επιτροπών, ιδίως η συχνότητα συνεδριάσεων, η διαδικασία λήψης αποφάσεων, η τήρηση πρακτικών και κάθε άλλο διαδικαστικό ζήτημα, ρυθμίζεται κατά το άρθρο 154.

Άρθρο 130
Μητρώα Διαμεσολαβητών

1. Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών του άρθρου 129 καταρτίζει και τηρεί σε ηλεκτρονική μορφή τα παρακάτω Μητρώα Διαμεσολαβητών, τα οποία λειτουργούν μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και αναρτώνται στον ιστότοπο αυτού:

α) το Γενικό Μητρώο Διαμεσολαβητών, στο οποίο εγγράφονται οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές όλης της επικράτειας κατ’ απόλυτη αλφαβητική σειρά και

β) το Ειδικό Μητρώο Διαμεσολαβητών, στο οποίο εγγράφονται οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές που εδρεύουν στην περιφέρεια κάθε Πρωτοδικείου της επικράτειας κατ’ αύξοντα αριθμό μητρώου διαπίστευσης.

2. Σε κάθε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή αποδίδεται ένας μοναδικός αριθμός μητρώου, ο οποίος χρησιμοποιείται σε κάθε πράξη, έγγραφο ή δήλωση που σχετίζεται με την άσκηση του έργου του.

3. Τα Μητρώα Διαμεσολαβητών περιέχουν υποχρεωτικά τις ακόλουθες πληροφορίες για κάθε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή:

α) τα προσωπικά στοιχεία ταυτοποίησής του, την ηλεκτρονική του διεύθυνση, τα λοιπά στοιχεία επικοινωνίας του και τον αριθμό μητρώου του,

β) το είδος της βασικής επαγγελματικής του δραστηριότητας, τον τίτλο των βασικών σπουδών και τους τυχόν μεταπτυχιακούς τίτλους του,

γ) τον Φορέα Κατάρτισης Διαμεσολαβητών στον οποίο εκπαιδεύτηκε, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σπουδών που παρακολούθησε και τις ώρες κατάρτισης,

δ) τις μετεκπαιδεύσεις και άλλες επιστημονικές δραστηριότητές του που είναι συναφείς με τη διαμεσολάβηση,

ε) τη βαθμίδα πιστοποίησης και τις κατηγορίες υποθέσεων που έχει δικαίωμα να αναλαμβάνει, όταν διορίζεται από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, που δεν περιλαμβάνονται στα δημοσίως αναρτώμενα στοιχεία του Μητρώου και

στ) τις ειδικές σημάνσεις ειδικότητας κατά την παρ. 7.

4. Ο διαμεσολαβητής ενημερώνει άμεσα την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών για κάθε αλλαγή των ανωτέρω στοιχείων. Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών δύναται να διενεργεί δειγματοληπτικούς ή πλήρεις ελέγχους, να καλεί τον διαμεσολαβητή σε παροχή διευκρινίσεων και να προβαίνει σε προσωρινή αναστολή της καταχώρησης σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή ανακριβών δηλώσεων.

5. Διαμεσολαβητής, ο οποίος έχει διαπιστευθεί σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε κράτος το οποίο ήταν μέλος κατά τον χρόνο χορήγησης της διαπίστευσης, τηρώντας τις οικείες προϋπο-

θέσεις άσκησης του επαγγέλματος στο αντίστοιχο κράτος μέλος, εγγράφεται στα Μητρώα Διαμεσολαβητών κατόπιν αιτήσεώς του. Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα:

α) αποδεικτικό ταυτότητας και ιθαγένειας,

β) αντίγραφο των βεβαιώσεων επάρκειας ή τίτλων εκπαίδευσης που παρέχουν πρόσβαση στο επάγγελμα του διαμεσολαβητή στο κράτος προσέλευσης,

γ) βεβαίωση επαγγελματικής εμπειρίας στη διαμεσολάβηση,

δ) υπεύθυνη δήλωση ότι η διαπίστευση βρίσκεται σε ισχύ και δεν έχει ανασταλεί ή ανακληθεί.

Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών εξετάζει τα έγγραφα που προσκόμισε ο ενδιαφερόμενος και δύναται να τον καλέσει για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εκπαίδευσή του. Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών αποφαίνεται εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή πλήρους φακέλου. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας, η αίτηση θεωρείται ότι έχει γίνει σιωπηρώς δεκτή.

6. Οι λεπτομέρειες τήρησης και η δημιουργία επιπρόσθετων Μητρώων ρυθμίζονται κατά το άρθρο 154.

7. Στο Μητρώο Διαμεσολαβητών τηρούνται ειδικές σημάνσεις κατ’ ειδικότητα. Η σήμανση χορηγείται σε διαμεσολαβητή εγγεγραμμένο στο Μητρώο, ο οποίος έχει ολοκληρώσει εγκεκριμένο πρόγραμμα εξειδικευμένης εκπαίδευσης στην αντίστοιχη ειδική μορφή διαμεσολάβησης. Οι ειδικότητες, τα κριτήρια χορήγησης σήμανσης και οι ελάχιστες ώρες εξειδικευμένης εκπαίδευσης καθορίζονται κατά το άρθρο 154.

Άρθρο 131
Μητρώο Εκπαιδευτών Διαμεσολαβητών

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης συνιστάται και τηρείται Μητρώο Εκπαιδευτών Διαμεσολαβητών (Μητρώο), στο οποίο εγγράφονται φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2. Το Μητρώο τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή μέσω ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με δυνατότητα διαλειτουργικότητας με λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου για την επιβεβαίωση και την επικαιροποίηση των καταχωρημένων στοιχείων.

2. Στο Μητρώο εγγράφεται κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο σωρευτικά:

α) κατέχει ισχύουσα πιστοποίηση εκπαιδευτή διαμεσολαβητών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 154,

β) διαθέτει αναγνωρισμένη επαγγελματική εμπειρία, διδακτική επάρκεια και εξειδικευμένες γνώσεις στον τομέα της διαμεσολάβησης,

γ) δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για αδικήματα ασυμβίβαστα με το λειτούργημα του εκπαιδευτή ή που θίγουν την επαγγελματική του αξιοπιστία και

δ) δεν τελεί υπό πειθαρχική κύρωση ή αναστολή άσκησης επαγγέλματος από αρμόδια αρχή.

3. Στο Μητρώο καταχωρούνται υποχρεωτικά το ονοματεπώνυμο, η περιοχή επαγγελματικής δραστηριότητας, τα στοιχεία επικοινωνίας, τα συνεργαζόμενα πιστοποιημένα εκπαιδευτικά κέντρα και τα πεδία εξειδίκευσης κάθε εγγεγραμμένου εκπαιδευτή.

4. Η εγγραφή στο Μητρώο πραγματοποιείται κατόπιν ηλεκτρονικής αίτησης του ενδιαφερομένου μέσω της ειδικής πλατφόρμας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η οποία συνοδεύεται από τα αναγκαία δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 2. Η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης αποφαίνεται επί της αιτήσεως εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή πλήρους φακέλου. Η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης δύναται να διενεργεί δειγματοληπτικούς ή τακτικούς ελέγχους επί των υποβληθέντων στοιχείων.

5. Η διαγραφή από το Μητρώο επέρχεται:

α) κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου,

β) σε περίπτωση απώλειας ή μη διατήρησης οποιασδήποτε προϋπόθεσης της παρ. 2,

γ) κατόπιν πειθαρχικής ή διοικητικής απόφασης κατά την παρ. 7,

δ) λόγω μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις επικαιροποίησης της παρ. 6 ή

ε) λόγω υποβολής ψευδών ή ανακριβών στοιχείων.

Η διαγραφή κατά τις περ. β) έως ε) διαπιστώνεται με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, κατόπιν προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου.

6. Οι εγγεγραμμένοι εκπαιδευτές επικαιροποιούν τα στοιχεία τους στο Μητρώο τουλάχιστον μία (1) φορά ανά ημερολογιακό έτος ή εντός τριάντα (30) ημερών από την επέλευση οποιασδήποτε ουσιώδους μεταβολής. Υπόκεινται στις αρχές δεοντολογίας και επαγγελματικής συμπεριφοράς και συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς ελέγχου και αξιολόγησης. Η μη συμμόρφωση επιφέρει τις κυρώσεις της παρ. 7.

7. Η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, εφόσον διαπιστώσει παράβαση, παραπέμπει τη σχετική περίπτωση μέσω έγγραφης αναφοράς στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου, η οποία ασκεί την εποπτεία της λειτουργίας του Μητρώου και του έργου των εγγεγραμμένων σε αυτό εκπαιδευτών. Σε περίπτωση

παραβάσεων των υποχρεώσεων ή των κανόνων δεοντολογίας, η Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου δύναται να κινεί πειθαρχική διαδικασία και να επιβάλλει τις εξής κυρώσεις:

α) έγγραφη επίπληξη,

β) προσωρινή αναστολή, από δύο (2) έως έξι (6) μήνες, της εγγραφής στο Μητρώο ή

γ) οριστική διαγραφή από το Μητρώο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ’
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ - ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Άρθρο 132
Προσόντα διαμεσολαβητών

1. Οι διαμεσολαβητές πρέπει να είναι:

α) απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή κάτοχοι ισότιμου τίτλου σπουδών αναγνωρισμένου φορέα της αλλοδαπής,

β) εκπαιδευμένοι από Φορέα Κατάρτισης Διαμεσολαβητών, αναγνωρισμένο από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης ή κάτοχοι τίτλου διαπίστευσης από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από κράτος που ήταν μέλος κατά τον χρόνο χορήγησης της διαπίστευσης και

γ) διαπιστευμένοι κατόπιν εξετάσεων κατά το άρθρο 153 και εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του άρθρου 130.

Κάτοχος διδακτορικού τίτλου ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή ισότιμου τίτλου σπουδών της αλλοδαπής με αντικείμενο τη διαμεσολάβηση δεν απαιτείται να εκπαιδευθεί από Φορέα Κατάρτισης Διαμεσολαβητών, και δύναται να συμμετέχει απευθείας στις εξετάσεις διαπίστευσης, σύμφωνα με το άρθρο 153.

2. Αποκλείονται από την άσκηση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή όσοι υπηρετούν ως δημόσιοι, δημοτικοί και δικαστικοί υπάλληλοι, υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, υπάλληλοι φορέων της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α’ 143), καθώς και οι εν ενεργεία δικαστικοί ή δημόσιοι λειτουργοί.

Κατ’ εξαίρεση:

α) οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δύνανται να δραστηριοποιούνται ως διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές αποκλειστικά στο πλαίσιο και για τις ανάγκες της υπηρεσίας τους και

β) οι δημόσιοι λειτουργοί που ασκούν νομίμως παράλληλα ελεύθερο επάγγελμα δύνανται να ασκούν το επάγγελμα του διαμεσολαβητή στο πλαίσιο του ελεύθερου επαγγέλματός τους.

3. Δεν επιτρέπεται η άσκηση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή από πρόσωπα στα οποία συντρέχουν τα κωλύματα του άρθρου 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α’ 26).

4. Ο διαμεσολαβητής αναλαμβάνει καθήκοντα μόνο εφόσον, κατά την κρίση του, δύναται να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της συγκεκριμένης διαδικασίας βάσει της επαγγελματικής του κατάρτισης, της πρακτικής του εμπειρίας και των δεξιοτήτων του.

5. Ο διαμεσολαβητής διεξάγει τη διαμεσολάβηση σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας Διαμεσολαβητών. Δύναται να προβάλλει τις παρεχόμενες υπηρεσίες του, υπό τον όρο ότι ενεργεί κατά τρόπο επαγγελματικό, ειλικρινή και αξιοπρεπή. Απαγορεύεται κάθε μορφή παραπλανητικής, αθέμιτης ή συγκριτικής διαφήμισης.

Άρθρο 133
Διαβάθμιση και επαγγελματική εξέλιξη διαμεσολαβητών

1. Οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές κατατάσσονται, αποκλειστικά για τον σκοπό διορισμού τους από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών του άρθρου 129, σε τρεις (3) βαθμίδες πιστοποίησης, βάσει αντικειμενικών και επαληθεύσιμων κριτηρίων που αφορούν στη διάρκεια ενεργής διαπίστευσης, στον αριθμό διαδικασιών διαμεσολάβησης, στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και στην αξιολόγηση επαγγελματικής επάρκειας.

Οι βαθμίδες είναι:

α) Βαθμίδα Γ’ Διαμεσολαβητών,

β) Βαθμίδα Β’ Διαμεσολαβητών και

γ) Βαθμίδα Α’ Διαμεσολαβητών.

2. Εντάσσονται στη Βαθμίδα Γ’ Διαμεσολαβητών οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές, που είναι εγγεγραμμένοι στο Γενικό Μητρώο Διαμεσολαβητών της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 130.

3. Εντάσσονται στη Βαθμίδα Β’ Διαμεσολαβητών οι διαμεσολαβητές, που πληρούν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:

α) διαθέτουν ενεργή διαπίστευση τουλάχιστον τριών (3) ετών,

β) έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον είκοσι (20) διαδικασίες διαμεσολάβησης,

γ) έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον τριάντα (30) ώρες πιστοποιημένης συνεχιζόμενης μετεκπαίδευσης εντός διετίας πριν από την υποβολή της αίτησης της παρ. 6 και

δ) έχουν ολοκληρώσει την παρακολούθηση σεμιναρίων επιμόρφωσης από τον φορέα της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 154.

4. Εντάσσονται στη Βαθμίδα Α’ Διαμεσολαβητών οι διαμεσολαβητές, που πληρούν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:

α) διαθέτουν ενεργή διαπίστευση τουλάχιστον επτά (7) ετών,

β) έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον τριάντα (30) διαδικασίες διαμεσολάβησης,

γ) έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον σαράντα (40) ώρες πιστοποιημένης συνεχιζόμενης μετεκπαίδευσης εντός της τελευταίας διετίας πριν από την υποβολή της αίτησης της παρ. 6 και

δ) έχουν ολοκληρώσει την παρακολούθηση σεμιναρίων επιμόρφωσης από τον φορέα της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 154.

5. Η συνεχιζόμενη μετεκπαίδευση περιλαμβάνει τη συμμετοχή σε πιστοποιημένα προγράμματα, σεμινάρια, συνέδρια ή επιστημονικές εκδηλώσεις συναφείς με τη διαμεσολάβηση ή άλλες μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, καθώς και δραστηριότητες επαγγελματικής ανάπτυξης αναγνωρισμένες από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης.

6. Οι διαμεσολαβητές που πληρούν τα κριτήρια της επόμενης βαθμίδας υποβάλλουν αίτηση με τα προβλεπόμενα αποδεικτικά στοιχεία. Η Επιτροπή Μητρώου αποφασίζει αιτιολογημένα για την προαγωγή και τη διατήρηση της βαθμίδας.

7. Η βαθμίδα πιστοποίησης χρησιμοποιείται μόνο για τους σκοπούς του διορισμού από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών και δεν δημοσιοποιείται.

Άρθρο 134
Γενικές αρχές πειθαρχικού δικαίου διαμεσολαβητών

1. Η πειθαρχική διαδικασία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη διοικητική ή ποινική διαδικασία.

2. Οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται από την Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου του άρθρου 129, κατόπιν γνωμοδότησης της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.), κατά το άρθρο 128.

3. Κανένας δεν διώκεται για δεύτερη φορά για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο έχει ήδη επιβληθεί πειθαρχική ποινή.

4. Η άρση του ποινικά κολάσιμου χαρακτήρα της πράξης ή η ολική ή μερική άρση των συνεπειών της ποινικής καταδίκης με οποιονδήποτε τρόπο δεν αίρει τον πειθαρχικά κολάσιμο χαρακτήρα της πράξης.

Άρθρο 135
Πειθαρχικά όργανα

1. Πειθαρχικό όργανο των διαμεσολαβητών είναι η Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου του άρθρου 129.

2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, κατόπιν εισήγησης του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και διακρίνεται σε:

α) πρωτοβάθμια επιτροπή μονομελούς σύνθεσης και

β) δευτεροβάθμια επιτροπή τριμελούς σύνθεσης, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, αντίστοιχα.

Η θητεία των μελών συμπίπτει με τη θητεία της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.) και δύναται να ανανεωθεί άπαξ. Ως μέλος της δευτεροβάθμιας επιτροπής δεν δύναται να μετέχει το μέλος που εξέδωσε την πρωτοβάθμια πειθαρχική απόφαση.

3. Αν η πρωτοβάθμια επιτροπή κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί η ποινή της οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης, η υπόθεση παραπέμπεται υποχρεωτικά στη δευτεροβάθμια επιτροπή, η οποία αποφασίζει κατόπιν γνωμοδότησης της Ολομέλειας της Κ.Ε.Δ..

4. Τα άρθρα 52 έως 61 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί αποχής και εξαίρεσης δικαστών, εφαρμόζονται αναλογικά στα πειθαρχικά όργανα του παρόντος.

5. Αίτηση εξαίρεσης είναι απαράδεκτη εφόσον αφορά τόσα μέλη του πειθαρχικού οργάνου, ώστε να καθίσταται αδύνατη η νόμιμη συγκρότησή του.

6. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου καθίστανται εκτελεστές από τη γνωστοποίησή τους στον θιγόμενο και την ταυτόχρονη ενημέρωση του οικείου Μητρώου.

7. Για την υποβολή αναφοράς κατά διαμεσολαβητή απαιτείται, επί ποινή απαραδέκτου, η καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου, ύψους τριάντα (30) ευρώ. Το ύψος του παραβόλου αναπροσαρμόζεται κατά το άρθρο 154.

Άρθρο 136
Πειθαρχικά παραπτώματα

1. Πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά κάθε πράξη ή παράλειψη του διαμεσολαβητή που αντιβαίνει στις υποχρεώσεις του, όπως αυτές απορρέουν από τον παρόντα Κώδικα και τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας Διαμεσολαβητών.

2. Ως πειθαρχικά παραπτώματα νοούνται:

α) η χρησιμοποίηση της ιδιότητας του διαμεσολαβητή για επιδίωξη παράνομων ή ανήθικων σκοπών,

β) κάθε αναξιοπρεπής, απρεπής ή ασύμβατη προς το επάγγελμά του συμπεριφορά,

γ) η παραβίαση της αμεροληψίας ή της εμπιστευτικότητας,

δ) η παραβίαση του πλαισίου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) και τον ν. 4624/2019 (Α’ 137),

ε) η ακατάλληλη ή παραπλανητική χρήση ψηφιακών μέσων κατά τη διαμεσολάβηση και

στ) η ανακριβής ή παραπλανητική προβολή επαγγελματικών υπηρεσιών.

3. Κάθε κακούργημα που τελείται από διαμεσολαβητή, καθώς και κάθε εκ δόλου πλημμέλημα ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του διαμεσολαβητή, συνιστά αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Ν. 3528/2007, Α’ 26).

4. Τα πειθαρχικά παραπτώματα κατηγοριοποιούνται σε ήσσονα, σοβαρά και ιδιαιτέρως σοβαρά, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, τη ζημία που προκλήθηκε και τον αντίκτυπο στο κύρος του θεσμού.

Άρθρο 137
Παραγραφή

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται δύο (2) έτη μετά από την τέλεσή τους.

2. Η παραγραφή αναστέλλεται για έξι (6) μήνες από την υποβολή της πειθαρχικής αναφοράς ή την αυτεπάγγελτη έναρξη της πειθαρχικής διαδικασίας.

3. Ο διαμεσολαβητής ενημερώνεται ηλεκτρονικά μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας diamesolavisi.gov.gr ή της θυρίδας gov.gr και θεωρείται νομίμως κλητευθείς από τη λήψη της ειδοποίησης.

4. Κάθε πειθαρχική αναφορά που υποβάλλεται στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου καταχωρίζεται αμέσως σε ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο και λαμβάνει μοναδικό αριθμό πρωτοκόλλου. Ο αριθμός πρωτοκόλλου κοινοποιείται ηλεκτρονικά στον αναφέροντα και στον καταγγελλόμενο διαμεσολαβητή και αναγράφεται σε όλες τις σχετικές πράξεις και αποφάσεις.

Άρθρο 138
Πειθαρχικές ποινές

1. Οι πειθαρχικές ποινές, κατ’ αύξουσα βαρύτητα, είναι:

α) η σύσταση,

β) η έγγραφη επίπληξη,

γ) η υποχρεωτική συμμετοχή σε πρόγραμμα επανεκπαίδευσης ή δεοντολογικής εποπτείας, αναγνωρισμένο από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης,

δ) η υποβίβαση στην προηγούμενη βαθμίδα διαπίστευσης σύμφωνα με το άρθρο 133,

ε) η προσωρινή ανάκληση της διαπίστευσης από έναν (1) έως δώδεκα (12) μήνες και

στ) η οριστική ανάκληση της διαπίστευσης.

2. Η ποινή της οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης επιβάλλεται μόνο για ιδιαιτέρως σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα. Ιδιαιτέρως σοβαρά θεωρούνται ιδίως τα πειθαρχικά παραπτώματα κατά τα οποία ο διαμεσολαβητής:

α) έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα ή για οποιοδήποτε εκ δόλου πλημμέλημα ασυμβίβαστο με τον θεσμό της διαμεσολάβησης, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α’ 26) ή

β) έχει τιμωρηθεί κατ’ επανάληψη με ποινή προσωρινής ανάκλησης της διαπίστευσης συνολικής διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) μηνών εντός χρονικής περιόδου τριών (3) ετών.

3. Όταν πρόκειται για παράπτωμα οφειλόμενο σε ελαφρά αμέλεια, το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο δύναται να μην επιβάλει ποινή, εκτιμώντας τις περιστάσεις τέλεσης του παραπτώματος.

Άρθρο 139
Συνέπειες ανάκλησης διαπίστευσης

1. Ο διαμεσολαβητής στον οποίο έχει επιβληθεί οριστική ή προσωρινή ανάκληση της διαπίστευσής του δεν επιτρέπεται να ενεργεί ως διαμεσολαβητής καθ’ όλη τη διάρκεια αυτής.

2. Το κύρος της συμφωνίας που καταρτίστηκε στο πλαίσιο διαμεσολάβησης δεν θίγεται από την ποινή που επιβλήθηκε στον διαμεσολαβητή.

3. Μετά τη λήξη της προσωρινής ανάκλησης, ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση επανεγγραφής, συνοδευόμενη από αποδεικτικά ολοκλήρωσης της επανεκπαίδευσης ή δεοντολογικής εποπτείας κατά την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 138.

4. Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών ενημερώνει αμελλητί τα Μητρώα του άρθρου 130 για κάθε επιβληθείσα προσωρινή ή οριστική ανάκληση της διαπίστευσης του διαμεσολαβητή.

Άρθρο 140
Διαφάνεια και πρόληψη

1. Οι πειθαρχικές αποφάσεις δημοσιεύονται ανωνυμοποιημένες, με επιμέλεια της Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

2. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης δύναται να εκδίδει δεοντολογικές οδηγίες ή γνωμοδοτήσεις με σκοπό την πρόληψη πειθαρχικών παραπτωμάτων.

Άρθρο 141
Παραίτηση - Αναστολή άσκησης καθηκόντων διαμεσολάβησης

1. Κάθε διαμεσολαβητής έχει το δικαίωμα παραίτησης από την ιδιότητά του. Η αίτηση παραίτησης υποβάλλεται ηλεκτρονικά στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, η οποία προβαίνει σε καταχώρηση της παραίτησης και διαγραφή του διαμεσολαβητή από τα Μητρώα του άρθρου 130. Από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, επέρχεται αυτοδικαίως η παύση όλων των καθηκόντων και υποχρεώσεων του διαμεσολαβητή, με εξαίρεση την υποχρέωση ολοκλήρωσης τυχόν εκκρεμών διαδικασιών για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ασκούσε καθήκοντα.

2. Διαμεσολαβητής που παραιτήθηκε από τα καθήκοντά του δύναται να επανεγγραφεί στα Μητρώα του άρθρου 130, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την παραίτησή του. Για την επανεγγραφή υποχρεούται να υποβάλει ηλεκτρονικά αίτηση στην Επιτροπή Μητρώου και να ολοκληρώσει τον ελάχιστο χρόνο μετεκπαίδευσης που αντιστοιχεί στη βαθμίδα πιστοποίησης που κατείχε κατά τον χρόνο της παραίτησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.

3. Σε περίπτωση αναστολής καθηκόντων, εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 1 και 2 ως προς τις υποχρεώσεις ολοκλήρωσης εκκρεμών διαδικασιών. Η αναστολή καταχωρείται στο Μητρώο και παράγει αυτοδικαίως ανασταλτικό αποτέλεσμα ως προς την άσκηση νέων καθηκόντων, χωρίς διαγραφή του διαμεσολαβητή.

4. Για την παραίτηση, την αναστολή και την επανεγγραφή δεν απαιτείται η έκδοση διοικητικής πράξης και αρκεί η σχετική καταχώρηση στα Μητρώα Διαμεσολαβητών. Σε περίπτωση θανάτου διαμεσολαβητή, αυτός διαγράφεται από τα Μητρώα με μόνη την προσκόμιση ληξιαρχικής πράξης θανάτου, χωρίς έκδοση διοικητικής πράξης.

Άρθρο 142
Έκθεση πεπραγμένων διαμεσολαβητή

1. Η έκθεση πεπραγμένων των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών εξάγεται μέσω ειδικά διαμορφωμένου ηλεκτρονικού συστήματος, το οποίο λειτουργεί και τηρείται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.).

2. Η έκθεση περιλαμβάνει υποχρεωτικά:

α) τον αριθμό των διαμεσολαβήσεων που διενεργήθηκαν εντός του αντίστοιχου ημερολογιακού έτους,

β) το αποτέλεσμα και τη διάρκεια κάθε διαμεσολάβησης,

γ) τη φύση κάθε υπόθεσης και

δ) τα στοιχεία κάθε διαμεσολαβητή.

Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών εξετάζει τις υποβληθείσες εκθέσεις.

3. Κάθε διαπιστευμένος διαμεσολαβητής έχει πρόσβαση στην ατομική του ηλεκτρονική καρτέλα, μέσω της οποίας δύναται να ελέγξει την πληρότητα και την ορθότητα της έκθεσης.

4. Η εξαγωγή της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων κατά το άρθρο 129 λαμβάνει χώρα εντός του πρώτου δεκαημέρου του μήνα Ιουλίου.

5. Τα δεδομένα των εκθέσεων δύνανται να χρησιμοποιούνται για στατιστικούς σκοπούς και για τον σχεδιασμό δράσεων ενίσχυσης και προώθησης του θεσμού, τηρουμένων των κανόνων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6. Η έκθεση εξάγεται για κάθε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή, ανεξαρτήτως αν διενήργησε διαμεσολαβήσεις εντός του αντίστοιχου έτους.

Άρθρο 143
Ενώσεις προσώπων διαμεσολαβητών

1. Επιτρέπεται η σύσταση εταιρειών διαπιστευμένων διαμεσολαβητών με αποκλειστικό σκοπό την παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης, την προώθηση και την οργάνωση διαδικασιών διαμεσολάβησης.

2. Εταιρεία που συστήνεται με συμμετοχή διαμεσολαβητών δύναται να διοικείται και να εκπροσωπείται από έναν (1) ή περισσότερους εταίρους ή μετόχους αυτής οι οποίοι είναι διαμεσολαβητές με δικηγορική ιδιότητα, σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α’ 208) και ιδίως τα άρθρα 49 έως 56 αυτού, περί δικηγορικών εταιριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η’
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

Άρθρο 144
Υποψήφιοι διαμεσολαβητές

Οι υποψήφιοι διαμεσολαβητές δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση σε Φορέα Κατάρτισης Διαμεσολαβητών για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα βασικής εκπαίδευσης, εφόσον κατέχουν τίτλο σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο τίτλο σπουδών αναγνωρισμένου φορέα της αλλοδαπής, ή τίτλο σπουδών Νομικού Προσώπου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης και προσκομίσουν απόσπασμα ποινικού μητρώου από το οποίο προκύπτει ότι δεν συντρέχουν τα κωλύματα του άρθρου 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α’ 26).

Άρθρο 145
Φορείς Κατάρτισης Διαμεσολαβητών

1. Φορέας Κατάρτισης Διαμεσολαβητών (εφεξής: Φορέας), ο οποίος λειτουργεί με άδεια που χορηγείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, είναι:

α) Φυσικό πρόσωπο ημεδαπό ή αλλοδαπό ή νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή τη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει ως κύριο σκοπό την παροχή εκπαίδευσης στη διαμεσολάβηση και στις λοιπές μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

β) Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), το οποίο διαθέτει σχετικό πρόγραμμα και η λειτουργία του διέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί Α.Ε.Ι., υπό τον όρο ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος Μέρους για τα προσόντα των εκπαιδευτών, το πρόγραμμα εκπαίδευσης και τον ελάχιστο αριθμό εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων. Η αδειοδότηση γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 147 έως 149.

γ) Νομικό πρόσωπο που έχει ιδρυθεί από έναν (1) ή περισσότερους Δικηγορικούς Συλλόγους, αυτοτελώς ή σε σύμπραξη με άλλους φορείς, καθώς και Κέντρο Διαμεσολάβησης Δικηγορικού Συλλόγου.

2. Ο Φορέας έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, εξαιρουμένων των Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ..

3. Ο Φορέας υποχρεούται να απασχολεί κατ’ ελάχιστον:

α) έναν (1) Διευθυντή Φορέα και

β) έναν (1) Διευθυντή Κατάρτισης.

Αμφότεροι πρέπει να κατέχουν τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο τίτλο σπουδών σχολής της αλλοδαπής.

4. Ο Φορέας υποχρεούται να διαθέτει επαρκές διοικητικό προσωπικό για γραμματειακή υποστήριξη.

5. Ο Φορέας παρέχει:

α) βασική εκπαίδευση κατ’ ελάχιστον ογδόντα (80) ωρών και

β) πρόγραμμα μετεκπαίδευσης πέραν της βασικής εκπαίδευσης, για την περαιτέρω απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων αναγκαίων για την άσκηση της διαμεσολάβησης.

6. Οι Φορείς υποχρεούνται να συνεργάζονται με τουλάχιστον τρεις (3) εκπαιδευτές. Ο αριθμός των εκπαιδευόμενων σε κάθε εκπαιδευτικό κύκλο βασικής εκπαίδευσης δεν δύναται να υπερβαίνει τους είκοσι έναν (21). Οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι τουλάχιστον τρεις (3) ανά εκπαιδευτικό κύκλο.

7. Οι Φορείς γνωστοποιούν εγγράφως στην Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης σε μηνιαία βάση, τα βασικά στοιχεία των προγραμμάτων βασικής εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης, ιδίως τον αριθμό των εκπαιδευομένων, τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης, τη συνολική διάρκεια και τα στοιχεία των εισηγητών.

8. Οι Φορείς δύνανται να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να υλοποιούν τα προγράμματα καθοδήγησης (mentoring) του άρθρου 152, για τους αποφοίτους τους.

Άρθρο 146
Εκπαιδευτές διαμεσολαβητών

1. Οι εκπαιδευτές του κύριου μέρους της βασικής εκπαίδευσης πρέπει σωρευτικά:

α) να είναι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές,

β) να κατέχουν πιστοποίηση εκπαιδευτικής επάρκειας στη διαμεσολάβηση, χορηγηθείσα από φορέα ημεδαπής ή αλλοδαπής εγκεκριμένο από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, ή πιστοποίηση εκπαιδευτικής επάρκειας ενήλικων από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού,

γ) να έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον εκατόν εξήντα (160) ώρες αποδεδειγμένης μετεκπαίδευσης πέραν της βασικής εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης εκπαιδευτών στη διαμεσολάβηση,

δ) να έχουν συμμετάσχει σε διαδικασίες διαμεσολάβησης ως διαμεσολαβητές ή νομικοί παραστάτες, καθώς και σε συνέδρια, σεμινάρια ή ερευνητικά προγράμματα συναφή με τη διαμεσολάβηση.

2. Κατ’ εξαίρεση, διαμεσολαβητές εγνωσμένου κύρους με αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία δύνανται να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα ως επίτιμοι εκπαιδευτές, καταλαμβάνοντας εκπαιδευτικό χρόνο που δεν υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των συνολικών ωρών του προγράμματος.

Άρθρο 147
Αδειοδότηση Φορέων Κατάρτισης

1. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, προκειμένου να λάβει άδεια λειτουργίας, υποβάλλει στην Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης φάκελο που περιλαμβάνει:

α) Αίτηση αδειοδότησης.

β) Αντίγραφο βεβαίωσης έναρξης εργασιών από το αρμόδιο Κέντρο Φορολογικών Διαδικασιών και Εξυπηρέτησης (ΚΕ.ΦΟ.Δ.Ε.) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). Την υποχρέωση αυτή δεν υπέχουν τα Κέντρα Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.).

γ) Κατάλογο του εκπαιδευτικού προσωπικού με τα βιογραφικά του, συνοδευόμενα από αποδεικτικά τίτλων σπουδών και εκπαιδευτικής ή επαγγελματικής εμπειρίας, καθώς και κατάλογο του λοιπού προσωπικού.

δ) Νόμιμο έγγραφο που αποδεικνύει νομή, κατοχή, χρήση ή κυριότητα του χώρου εκπαίδευσης.

ε) Διάγραμμα κάτοψης του χώρου εκπαίδευσης, υπογεγραμμένο από μηχανικό, από το οποίο προκύπτει ότι ο χώρος διαθέτει τρεις (3) τουλάχιστον χωριστές αίθουσες, εκ των οποίων δύο (2) κατάλληλες για τη διεξαγωγή μαθημάτων και προσομοιώσεων και μία (1) για διαλέξεις, καθώς και αποτύπωση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία.

Ειδικότερα, το ελάχιστο εμβαδόν κάθε αίθουσας είναι δεκαπέντε (15) τετραγωνικά μέτρα και ενάμιση (1,5) τετραγωνικό μέτρο ανά εκπαιδευόμενο. Η επάρκεια του χώρου διαπιστώνεται κατόπιν επιθεώρησης Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης.

στ) Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α’ 75), υπογεγραμμένη από τον ενδιαφερόμενο ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, με την οποία βεβαιώνεται ότι οι αίθουσες διδασκαλίας πληρούν τους ισχύοντες όρους ασφαλείας, είναι κατάλληλες για εκπαίδευση και διαθέτουν τον ελάχιστο εξοπλισμό, ο οποίος περιλαμβάνει:

στα) μέσο προβολής ήχου και εικόνας και οθόνη προβολής,

στβ) πίνακα ανά αίθουσα,

στγ) φωτοαντιγραφικό μηχάνημα,

στδ) ηλεκτρονικό υπολογιστή,

στε) τραπέζια και καθίσματα ανάλογα με τη δυναμικότητα της κάθε αίθουσας,

στστ) πιστοποιητικό πυροπροστασίας για χρήση εκπαιδευτηρίου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ζ) Ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης τουλάχιστον για ποσό διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

η) Παράβολο υπέρ του Δημοσίου ύψους χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ. Το ύψος του παραβόλου αναπροσαρμόζεται κατά το άρθρο 154.

θ) Περιγραφή του συστήματος αξιολόγησης του προγράμματος από τους εκπαιδευομένους και του τρόπου αξιοποίησης των αποτελεσμάτων για τη βελτίωσή του.

2. Η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης ελέγχει την πληρότητα του φακέλου εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή του. Αν τα δικαιολογητικά είναι ελλιπή, ο Φορέας καλείται εγγράφως να τα συμπληρώσει εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση. Μετά την υποβολή τους, η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης αποφαίνεται για την πληρότητα. Ο ανωτέρω έλεγχος καταλαμβάνει και τους ήδη αδειοδοτημένους Φορείς.

3. Αν ο Φορέας δεν προσκομίσει τα δικαιολογητικά εντός της προθεσμίας της παρ. 2 ή αυτά είναι ελλιπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν και στα άρθρα 148 και 149, η αίτηση απορρίπτεται με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης. Ο Φορέας δύναται να υποβάλει εκ νέου αίτηση.

4. Ο Φορέας του οποίου ο φάκελος κρίνεται πλήρης υπόκειται σε αξιολόγηση βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

α) Οργάνωση και λειτουργία.

β) Επιστημονικό και λοιπό προσωπικό.

γ) Υλικοτεχνική υποδομή.

δ) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

ε) Επάρκεια του χώρου εκπαίδευσης κατόπιν επιθεώρησης.

5. Μετά την επιτυχή αξιολόγηση χορηγείται άδεια λειτουργίας, άλλως η αίτηση απορρίπτεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης.

6. Η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης δύναται να ελέγχει τη λειτουργία των Φορέων μέσω μέλους της κατά τη διάρκεια των εκπαιδεύσεων.

7. Εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του Ιουλίου κάθε έτους, οι Φορείς υποβάλλουν αναλυτική έκθεση λειτουργίας στην Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, η οποία διενεργεί έλεγχο και αξιολόγηση και σε περίπτωση ελλείψεων επιβάλλει τις κυρώσεις της παρ. 9.

8. Αν διαπιστωθεί ότι δηλώθηκαν ή υποβλήθηκαν ανακριβή στοιχεία κατά την αδειοδότηση, η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης ανακαλεί οριστικά την άδεια λειτουργίας.

9. Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων του Φορέα κατά τη λειτουργία του, η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης επιβάλλει αιτιολογημένα, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, τον βαθμό υπαιτιότητας και την τυχόν υποτροπή, μία από τις ακόλουθες κυρώσεις:

α) σύσταση προς συμμόρφωση,

β) προσωρινή ανάκληση της άδειας από έναν (1) μήνα έως έξι (6) μήνες και

γ) οριστική ανάκληση της άδειας.

10. Οι όροι και οι προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας δύνανται να τροποποιούνται κατά το άρθρο 154.

Άρθρο 148
Αδειοδότηση φυσικών προσώπων

Ο Φορέας, εφόσον είναι φυσικό πρόσωπο, πέραν των δικαιολογητικών του άρθρου 147, υποβάλλει:

α) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α’ 75) με βεβαίωση του γνησίου υπογραφής, στην οποία δηλώνονται:

αα) ότι δεν έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, υπαλλήλου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου,

αβ) ότι δεν έχει καταδικαστεί ή παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα κατά το άρθρο 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α’ 26),

αγ) ότι δεν έχει απολυθεί από θέση δημόσιου υπαλλήλου ή ιδιωτικού εκπαιδευτικού για πειθαρχικούς λόγους,

αδ) ότι δεν του έχει επιβληθεί ανάκληση άδειας ίδρυσης ή λειτουργίας ιδιωτικού φορέα εκπαίδευσης ή κατάρτισης κατά την τελευταία δεκαετία και

αε) ο τόπος μόνιμης κατοικίας του,

β) ασφαλιστική ενημερότητα (ως εργοδότης και ως ασφαλισμένος),

γ) φορολογική ενημερότητα και

δ) πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας.

Άρθρο 149
Αδειοδότηση νομικών προσώπων

1. Ο Φορέας, εφόσον είναι νομικό πρόσωπο, πέραν των δικαιολογητικών του άρθρου 147, υποβάλλει:

α) αντίγραφο του καταστατικού του, από το οποίο προκύπτει ο σκοπός του, και πρόσφατο πιστοποιητικό μεταβολών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.),

β) ασφαλιστική ενημερότητα,
γ) φορολογική ενημερότητα και
δ) πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας.
2. Ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου υποβάλλει τα δικαιολογητικά του άρθρου 148.

Άρθρο 150
Πρόγραμμα σπουδών - Πρόγραμμα βασικής εκπαίδευσης

1. Το ελάχιστο περιεχόμενο του προγράμματος βασικής εκπαίδευσης και της εξεταστέας ύλης απαιτεί τουλάχιστον ογδόντα (80) ώρες κατάρτισης, από τις οποίες τουλάχιστον πενήντα (50) διά ζώσης, και περιλαμβάνει τα ακόλουθα αντικείμενα:
α) Διαμεσολάβηση και λοιπές μορφές εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, καθώς και η εξέλιξη του θεσμού διεθνώς.
β) Οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (L 136/3).
γ) Θεμελιώδη χαρακτηριστικά, βασικές έννοιες και αρχές της διαμεσολάβησης, κατά το ελληνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο.
δ) Πεδίο εφαρμογής και προϋποθέσεις υπαγωγής διαφορών στη διαμεσολάβηση.
ε) Τρόποι προσφυγής στη διαμεσολάβηση, συμφωνία υπαγωγής και έννομες συνέπειες.
στ) Διαδικασία διεξαγωγής, στάδια, νομικοί παραστάτες και λοιπά πρόσωπα.
ζ) Πρακτικό διαμεσολάβησης και η εκτελεστότητά του.
η) Ρόλος και ευθύνη του διαμεσολαβητή.
θ) Κανόνες δεοντολογίας και πειθαρχικού ελέγχου.
ι) Δεξιότητες και τεχνικές διαμεσολάβησης, τεχνικές διαπραγμάτευσης και επικοινωνίας και βασικές έννοιες ψυχολογίας στη διαμεσολάβηση.
ια) Αναγνώριση και διαχείριση δεοντολογικών κινδύνων, ευάλωτων μερών και σύγκρουσης συμφερόντων.
ιβ) Προσομοιώσεις διαμεσολάβησης και πρακτική εφαρμογή.
ιγ) Πρακτική αξιολόγηση δεξιοτήτων με τυποποιημένα κριτήρια.
2. Για τους υποψήφιους μη νομικούς, το πρόγραμμα περιλαμβάνει επιπλέον αυτοτελές τμήμα νομικής κατάρτισης διάρκειας τουλάχιστον σαράντα (40) ωρών, το οποίο αφορά σε θεμελιώδεις έννοιες του αστικού και του εμπορικού δικαίου, του εταιρικού δικαίου και του δικαίου αξιογράφων. Το τμήμα του πρώτου εδαφίου παρέχεται μέσω ασύγχρονης εκπαίδευσης, βάσει ενιαίας ύλης εγκεκριμένης από την Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, η οποία περιλαμβάνει εγχειρίδιο διδασκαλίας και τράπεζα θεμάτων. Η εκπαίδευση δύναται να παρέχεται υπό την εποπτεία της Ειδικής Γραμματείας, μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ή συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών δομών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων.
3. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει υποχρεωτικά την ανάπτυξη και αξιολόγηση τουλάχιστον των ακόλουθων δεξιοτήτων:
α) Ενεργητική ακρόαση.
β) Αναδιατύπωση.
γ) Διαχείριση συναισθημάτων και συγκρούσεων.
δ) Τεχνικές ερωτήσεων.
ε) Διαχείριση ανισορροπίας ισχύος.
στ) Διαχείριση κρίσεων.
ζ) Διεξαγωγή ιδιωτικών συνεδριών.
η) Διαπολιτισμική ευαισθησία.
4. Τουλάχιστον το ήμισυ των ωρών κατάρτισης της παρ. 1 αφιερώνεται σε πρακτική εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των προσομοιώσεων διαμεσολάβησης.
5. Κατά τη διαμόρφωση και αξιολόγηση του προγράμματος λαμβάνονται υπόψη τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα εκπαίδευσης διαμεσολαβητών.

Άρθρο 151
Μετεκπαίδευση διαμεσολαβητών

1. Η μετεκπαίδευση συνίσταται στην ανά διετία υποχρεωτική πρόσθετη εκπαίδευση, ελάχιστης διάρκειας είκοσι (20) ωρών για τη Βαθμίδα Γ’ Διαμεσολαβητών, σαράντα (40) ωρών για τη Βαθμίδα Β’ Διαμεσολαβητών και σαράντα (40) ωρών για τη Βαθμίδα Α’ Διαμεσολαβητών, σύμφωνα με το άρθρο 133, η οποία παρέχεται από αδειοδοτημένους φορείς ή αναγνωρισμένους φορείς της αλλοδαπής και περιλαμβάνει:

α) επικαιροποίηση δεξιοτήτων και τεχνικών διαμεσολάβησης και

β) ανάλυση νομοθετικών και δεοντολογικών εξελίξεων.

2. Η μετεκπαίδευση δύναται να περιλαμβάνει και την παρακολούθηση σεμιναρίων, εργαστηρίων ή επιστημονικών εκδηλώσεων, εφόσον αναγνωρίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης ως συναφή.

Άρθρο 152
Προγράμματα καθοδήγησης

1. Οι Φορείς Κατάρτισης Διαμεσολαβητών δύνανται να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να υλοποιούν προγράμματα καθοδήγησης (mentoring), με σκοπό την υποστήριξη της επαγγελματικής εξέλιξης των νέων διαμεσολαβητών, την ενίσχυση της εφαρμογής των αρχών δεοντολογίας και τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών διαμεσολάβησης.

2. Τα προγράμματα mentoring βασίζονται στην εθελοντική συμμετοχή και υλοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της ανεξαρτησίας, της αμεροληψίας, της εμπιστευτικότητας και της επαγγελματικής δεοντολογίας.

3. Ως μέντορες δύνανται να επιλέγονται διαμεσολαβητές με αποδεδειγμένη εμπειρία, επαγγελματική επάρκεια και προσήλωση στις αρχές του παρόντος Κώδικα.

4. Η καθοδήγηση έχει αποκλειστικά συμβουλευτικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα και μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως την ανταλλαγή εμπειριών, την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων, την υποστήριξη στην εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας, καθώς και την εξοικείωση με βέλτιστες πρακτικές διαμεσολάβησης.

5. Η συμμετοχή σε πρόγραμμα mentoring δεν επηρεάζει την ανεξαρτησία του διαμεσολαβητή ούτε συνεπάγεται εποπτεία ή παρέμβαση στην άσκηση των καθηκόντων του. Η ευθύνη για τη διεξαγωγή κάθε διαδικασίας διαμεσολάβησης παραμένει αποκλειστικά στον διαμεσολαβητή που την αναλαμβάνει.

6. Οι Φορείς Κατάρτισης που οργανώνουν προγράμματα καθοδήγησης (mentoring) καθορίζουν το πλαίσιο οργάνωσης και υλοποίησής τους, στο οποίο προβλέπονται ιδίως η διάρκεια του προγράμματος, τα κριτήρια επιλογής των μεντόρων, η διαδικασία αντιστοίχισης μεντόρων και καθοδηγούμενων, οι κανόνες εμπιστευτικότητας, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος.

Άρθρο 153
Διαπίστευση διαμεσολαβητών

1. Η διαπίστευση και η εγγραφή στα Μητρώα του άρθρου 130 γίνονται από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών κατόπιν εξετάσεων.

2. Για τους υποψήφιους μη νομικούς, οι εξετάσεις διενεργούνται σε δύο διακριτά στάδια:

α) εξέταση επί της βασικής νομικής ύλης του άρθρου 150 και

β) εξέταση διαμεσολαβητικών γνώσεων και δεξιοτήτων κατά τα οριζόμενα στις παρ. 3 έως 9 του παρόντος.

Η επιτυχής ολοκλήρωση του σταδίου της περ. α) αποτελεί προϋπόθεση συμμετοχής στο στάδιο της περ. β).

Οι εξετάσεις διενεργούνται τουλάχιστον μία (1) φορά ετησίως από την Επιτροπή Εξετάσεων του άρθρου 129. Οι εξετάσεις είναι γραπτές και προφορικές και περιλαμβάνουν αξιολόγηση μέσω προσομοιώσεων.

3. Η Επιτροπή Εξετάσεων συνεδριάζει κατά την περίοδο των εξετάσεων. Χρέη Γραμματέα εκτελεί ο γραμματέας της κατά το άρθρο 129.

4. Ο τόπος, ο χρόνος και ο τρόπος διεξαγωγής καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Εξετάσεων, η οποία κοινοποιείται στους αδειοδοτημένους φορείς και αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή.

5. Προϋπόθεση για τη συμμετοχή των υποψηφίων στις εξετάσεις είναι η υποβολή στην Επιτροπή Εξετάσεων αίτησης, η οποία συνοδεύεται από πιστοποιητικό φορέα, στο οποίο βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της βασικής εκπαίδευσης κατά τα προβλεπόμενα στο παρόν Κεφάλαιο. Για τους υποψηφίους μη νομικούς απαιτείται επιπλέον πιστοποιητικό επιτυχούς ολοκλήρωσης του αυτοτελούς τμήματος νομικής κατάρτισης της παρ. 2 του άρθρου 150.

6. Οι γραπτές εξετάσεις του παρόντος περιλαμβάνουν:

α) εξήντα (60) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, εκ των οποίων σημαντικό μέρος αφορά σε πρακτικά ζητήματα διεξαγωγής της διαδικασίας και εφαρμογής τεχνικών επικοινωνίας και δεοντολογίας,

β) τέσσερις (4) ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης, έως εκατό (100) λέξεις η κάθε μία, οι οποίες ελέγχουν την ικανότητα πρακτικής αντιμετώπισης συνηθισμένων περιστατικών διαμεσολάβησης, την ορθή εφαρμογή των διαδικαστικών σταδίων και την κατανόηση λειτουργικών ζητημάτων της διαμεσολάβησης.

7. Οι υποψήφιοι μη νομικοί υποβάλλονται, πριν από τη συμμετοχή τους στις κύριες εξετάσεις διαμεσολαβητών της παρ. 6, σε δοκιμασία αξιολόγησης, η οποία περιλαμβάνει:

α) σαράντα (40) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής επί βασικών εννοιών των κλάδων δικαίου του άρθρου 150,

β) δύο (2) ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης, έως εκατό (100) λέξεις η κάθε μία, οι οποίες ελέγχουν την κατανόηση θεμελιωδών νομικών εννοιών και την πρακτική εφαρμογή τους στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης.

8. Η βαθμολόγηση των γραπτών εξετάσεων της παρ. 6 πραγματοποιείται σε κλίμακα των εκατό (100) μονάδων, ως εξής:

α) οι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής αντιστοιχούν συνολικά σε εξήντα (60) μονάδες,

β) οι ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης αντιστοιχούν συνολικά σε σαράντα (40) μονάδες.

Επιτυχής θεωρείται η γραπτή εξέταση, εφόσον ο υποψήφιος συγκεντρώσει τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) επί του συνολικού βαθμού, και τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) σε κάθε επιμέρους ενότητα. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλόγως και για τη δοκιμασία αξιολόγησης της παρ. 7.

9. Αν υποψήφιος απουσιάζει κατά την έναρξη εκφώνησης των θεμάτων, αποκλείεται από τη διαδικασία. Τα γραπτά φέρουν τη μονογραφή μέλους της Επιτροπής Εξετάσεων. Δεν επιτρέπεται να φέρουν υπογραφή ή άλλο διακριτικό γνώρισμα πλην των ατομικών στοιχείων στο πάνω αριστερό μέρος της πρώτης σελίδας. Μετά την ταυτοποίηση του υποψηφίου, τα στοιχεία καλύπτονται με αδιαφανή ταινία, η οποία αφαιρείται μόνο μετά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας ενώπιον όλων των μελών της Επιτροπής Εξετάσεων.

10. Τα αποτελέσματα ανακοινώνονται εντός τριάντα (30) ημερών από το πέρας των γραπτών εξετάσεων της παρ. 6 και εντός είκοσι (20) ημερών από το πέρας της δοκιμασίας αξιολόγησης της παρ. 7.

11. Οι επιτυχόντες στις γραπτές εξετάσεις καλούνται εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών σε προφορικές εξετάσεις. Οι προφορικές εξετάσεις περιλαμβάνουν τυποποιημένα σενάρια ρόλων και προσομοιώσεις, που ελέγχουν ιδίως:

α) τη δομημένη έναρξη της διαδικασίας,

β) την ικανότητα διαχείρισης κοινών και κατ’ ιδίαν συναντήσεων,

γ) τη χρήση τεχνικών διαμεσολάβησης,

δ) τη διαχείριση αδιεξόδων και κρίσιμων περιστατικών και

ε) την καθοδήγηση των μερών προς κατάρτιση συμφωνίας.

12. Η αξιολόγηση των προφορικά εξεταζόμενων σύμφωνα με την παρ. 11 διενεργείται από τουλάχιστον δύο (2) μέλη της Επιτροπής Εξετάσεων βάσει τυποποιημένων κριτηρίων αξιολόγησης δεξιοτήτων, τα οποία καθορίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.), εφαρμόζονται με ενιαίο τρόπο και βαθμολογούνται σε κλίμακα εκατό (100) μονάδων. Επάρκεια διαμεσολαβητικών γνώσεων και δεξιοτήτων διαπιστώνεται, εφόσον ο υποψήφιος διαμεσολαβητής απαντήσει ορθά τουλάχιστον στα δύο τρίτα (2/3) των τιθέμενων ερωτημάτων. Ο υποψήφιος διαμεσολαβητής θα πρέπει να μην έχει επιδείξει συμπεριφορά ασυμβίβαστη με τις υποχρεώσεις δεοντολογίας του παρόντος Μέρους και τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας Διαμεσολαβητών.

13. Επιτυχόντες είναι όσοι έχουν μέσο όρο βαθμολογίας γραπτών και προφορικών εξετάσεων τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%), υπό τον όρο ότι σε καμία εξέταση δεν έχουν βαθμολογία μικρότερη του πενήντα τοις εκατό (50%).

14. Η απόφαση της Επιτροπής Εξετάσεων γνωστοποιείται στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, η οποία διαπιστεύει τους επιτυχόντες.

15. Υποψήφιος που απέτυχε σε δύο (2) εξεταστικές περιόδους υποχρεούται να προσκομίσει νέο πιστοποιητικό εκπαίδευσης από Φορέα προκειμένου να συμμετάσχει εκ νέου στις εξετάσεις.

16. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, η Επιτροπή Εξετάσεων ορίζει ημερομηνία κατά την οποία οι αποτυχόντες δύνανται να λάβουν γνώση των γραπτών τους και της βαθμολογίας, χωρίς να έχουν δικαίωμα αναβαθμολόγησης. Μετά την πάροδο της προθεσμίας, τα γραπτά και οι προφορικές βαθμολογίες καταστρέφονται.

17. Για κάθε ζήτημα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου αρμόδια είναι η Επιτροπή Εξετάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ’
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ’

Άρθρο 154
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Γ’

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, καθορίζονται:

α) η αναπροσαρμογή των ελάχιστων αμοιβών διαμεσολαβητή ανά τριετία, κατά το άρθρο 125,

β) ο αριθμός των μελών και κάθε ειδικότερο θέμα λειτουργίας των Ειδικών Επιτροπών, κατά το άρθρο 129,

γ) οι λεπτομέρειες τήρησης των Μητρώων Διαμεσολαβητών και η δημιουργία επιπρόσθετων Μητρώων, κατά το άρθρο 130,

δ) οι ειδικές σημάνσεις, τα κριτήρια χορήγησης σήμανσης και οι ελάχιστες ώρες εξειδικευμένης εκπαίδευσης, κατά το άρθρο 130,

ε) οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια και η διαδικασία χορήγησης πιστοποίησης εκπαιδευτή διαμεσολαβητών, κατά το άρθρο 131,

στ) κάθε θέμα σχετικά με τη διενέργεια των υποχρεωτικών επιμορφωτικών σεμιναρίων του άρθρου 133 συμπεριλαμβανομένου του τρόπου διεξαγωγής των σεμιναρίων, του φορέα υλοποίησης, των προϋποθέσεων ολοκλήρωσης και κάθε σχετική τεχνική λεπτομέρεια κατά το άρθρο 133,

ζ) οι όροι και προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας Φορέων Κατάρτισης Διαμεσολαβητών, κατά την παρ. 10 του άρθρου 147 και

η) η τροποποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών τα οποία υποβάλλει ενδιαφερόμενος Φορέας στην Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, προκειμένου να λάβει άδεια λειτουργίας, κατά το άρθρο 147.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται:

α) η αναπροσαρμογή του ποσού της χρηματικής κύρωσης κατά τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 18,

β) η αποζημίωση ανά συνεδρίαση των μελών των Ειδικών Επιτροπών, κατά το άρθρο 129,

γ) η αναπροσαρμογή του παραβόλου υποβολής πειθαρχικής αναφοράς, κατά το άρθρο 135 και

δ) η αναπροσαρμογή του παραβόλου αδειοδότησης Φορέων Κατάρτισης κατά το άρθρο 147.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται:

α) οι τεχνικές προδιαγραφές, η λειτουργία και η διαχείριση της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.),

β) οι τεχνικές λεπτομέρειες της διαδικασίας ηλεκτρονικής κατάθεσης πρακτικού διαμεσολάβησης μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ.,

γ) η μορφή και οι προδιαγραφές του επικυρωμένου ηλεκτρονικού αντιγράφου που διαβιβάζεται στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου και

δ) η κατάργηση της υποχρέωσης φυσικής κατάθεσης στη γραμματεία και η αντικατάστασή της από την ηλεκτρονική κατάθεση μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ..

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ρυθμίζονται:

α) το περιεχόμενο, η διάρκεια, ο τρόπος διεξαγωγής και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εκπαίδευση των Συντονιστών στη σχολική διαμεσολάβηση του άρθρου 109 και

β) το περιεχόμενο, η διάρκεια, ο τρόπος διεξαγωγής και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εκπαίδευση των Συντονιστών στην πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση του άρθρου 116,

γ) τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των μαθητών, οι οποίοι συγκροτούν την ομάδα μαθητών - διαμεσολαβητών της παρ. 1 του άρθρου 103,

δ) η διαδικασία επιλογής των μαθητών - διαμεσολαβητών από τον Συντονιστή για τη διεξαγωγή της σχολικής διαμεσολάβησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 107,

ε) ο χρόνος τήρησης του εγγράφου της συμφωνίας σε ειδικό αρχείο εντός σχολικών μονάδων της παρ. 3 του άρθρου 108, καθώς και

στ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση της σχολικής διαμεσολάβησης.

5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, κατόπιν πρότασης του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, δύνανται να καθορίζονται τα ειδικότερα δικαιολογητικά και η διαδικασία υποβολής για την εφαρμογή του άρθρου 129.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση εποπτεύοντος Υπουργού, κατόπιν εισήγησης της Ειδικής Γραμματείας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών επί της αίτησης της παρ. 1 του άρθρου 121, οργανώνονται υπηρεσίες θεσμικής εμπορικής διαμεσολάβησης σύμφωνα με το ίδιο άρθρο.

Άρθρο 155
Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Γ’

1. Η ανάρτηση πρακτικού στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.) σύμφωνα με το άρθρο 83 λογίζεται ως κατάθεση κατά το άρθρο 81, μετά από την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 154, η οποία διαπιστώνει τον χρόνο κατάργησης της υποχρέωσης φυσικής κατάθεσης του πρακτικού στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου. Έως τότε, η ανάρτηση στην Ε.Ψ.Π.Δ. γίνεται παράλληλα προς την κατάθεση στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου.

2. Διαμεσολαβητές εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του ν. 4640/2019 (Α’ 190, διορθ. σφαλ. Α’ 194) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούν τη διαπίστευσή τους και μεταφέρονται αυτοδικαίως στα Μητρώα Διαμεσολαβητών του άρθρου 130, χωρίς να απαιτείται νέα αίτηση ή εξέταση.

3. Εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας της παρ. 1, οι διαμεσολαβητές υποβάλλουν στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών τα στοιχεία διάρκειας της ενεργής διαπίστευσής τους, τα πρακτικά διαμεσολάβησης ανωνυμοποιημένα, καθώς και τυχόν μετεκπαιδεύσεις τους. Διαμεσολαβητές που δεν υποβάλλουν εμπροθέσμως τα στοιχεία του παρόντος κατατάσσονται αυτομάτως στη Βαθμίδα Γ’ και δύνανται να προαχθούν κατά τη διαδικασία του άρθρου 133.

4. Εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 3, η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών ολοκληρώνει την αξιολόγηση των υποβληθέντων στοιχείων και εκδίδει πράξη οριστικής κατάταξης όλων των διαμεσολαβητών στις βαθμίδες πιστοποίησης.

5. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης του άρθρου 127, έως την έναρξη ισχύος των βαθμίδων πιστοποίησης του άρθρου 133, αντί για τους δύο (2) διαμεσολαβητές της περ. ζ της παρ. 1 του άρθρου 127 αποτελείται από δύο (2) διαμεσολαβητές, οι οποίοι διαθέτουν τουλάχιστον τριετή επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό τους αντικείμενο και εμπειρία στη διαμεσολάβηση, μετά από πρόσκληση ενδιαφέροντος που αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

6. Έως τη συγκρότηση των Ειδικών Επιτροπών κατά το άρθρο 129, οι αρμοδιότητες αυτών ασκούνται από την Κ.Ε.Δ. στη σύνθεση που υπηρετεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

7. Διαδικασίες εκούσιας διαμεσολάβησης που έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους, ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4640/2019.

8. Υποθέσεις για τις οποίες έχει ήδη κοινοποιηθεί πρόσκληση σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης κατά τον ν. 4640/2019 ή έχει ήδη λάβει χώρα η αρχική συνεδρία, ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4640/2019. Το πρακτικό που εκδίδεται κατά τα ανωτέρω γίνεται δεκτό ότι πληροί τις προϋποθέσεις παραδεκτού του παρόντος Κώδικα. Δεν απαιτείται διενέργεια νέας Εισαγωγικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

9. Φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών που λειτουργούν νομίμως κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εξακολουθούν να λειτουργούν υπό τους ισχύοντες όρους έως τη συμπλήρωση ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εντός της ανωτέρω προθεσμίας υποχρεούνται να προσαρμοσθούν στις απαιτήσεις του παρόντος Κώδικα.

10. Εκπαιδευτές διαμεσολαβητών που ασκούν νομίμως το έργο τους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εγγράφονται στο Μητρώο Εκπαιδευτών Διαμεσολαβητών του άρθρου 131 εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος της υπουργικής απόφασης της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 154.

11. Ρήτρες διαμεσολάβησης που περιλαμβάνονται σε συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούν την ισχύ τους. Διαδικασίες διαμεσολάβησης βάσει ρήτρας του πρώτου εδαφίου, οι οποίες αρχίζουν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, πλην του άρθρου 85.

12. Η κτηματολογική διαμεσολάβηση του Υποκεφαλαίου Β’ του Μέρους Γ’, έως την 28η Φεβρουαρίου 2027, διεξάγεται από κτηματολογικό διαμεσολαβητή του ειδικού μητρώου, σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α’ 275).

13. Για πρακτικά που έχουν εκδοθεί μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος, και δεν έχουν ακόμη καταχωρηθεί σε Κτηματολογικά Γραφεία, η κατάργηση της δίκης ανατρέχει στον χρόνο της κατάθεσής τους στη γραμματεία του καθ’ ύλην και κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου.»

Άρθρο 156
Τελικές διατάξεις Μέρους Γ’

1. Υπουργικές αποφάσεις και λοιπές κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ’ εξουσιοδότηση του ν. 4640/2019 (Α’ 190, διορθ. σφαλ. Α’ 194) και αφορούν στη συγκρότηση, λειτουργία ή τήρηση μητρώων, φορέων κατάρτισης ή λοιπών θεσμικών δομών διαμεσολάβησης εξακολουθούν να ισχύουν έως την έκδοση νέων κατ’ εφαρμογή του παρόντος Κώδικα.

2. Κάθε αναφορά στις διατάξεις του ν. 4640/2019, περί διαμεσολάβησης νοείται ως αναφορά στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος Μέρους.

3. Έως την έναρξη λειτουργίας της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.), η κατάθεση πρακτικών διενεργείται κατά τις ισχύουσες διατάξεις και τα πρακτικά διατηρούν πλήρη αποδεικτική ισχύ χωρίς κωδικάριθμο ταυτοποίησης, η δε υποβολή της έκθεσης πεπραγμένων του άρθρου 142 διενεργείται με κάθε πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο που ορίζει η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών.

ΜΕΡΟΣ Δ’
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 157
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση της δικαστικής μεσολάβησης ως οργανωμένης μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, η οποία διεξάγεται με τη συνδρομή δικαστικού λειτουργού που ενεργεί ως δικαστής - μεσολαβητής, με στόχο την προώθηση της συναινετικής επίλυσης διαφορών κυρίως ιδιωτικού δικαίου και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς τη δικαιοσύνη.

Άρθρο 158
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους αποτελεί η θέσπιση ολοκληρωμένου κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη δικαστική μεσολάβηση και ιδίως η ρύθμιση:

α) των προϋποθέσεων και της διαδικασίας προσφυγής στη δικαστική μεσολάβηση πριν από την άσκηση ένδικου βοηθήματος ή κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας,

β) του ρόλου, των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων του δικαστή μεσολαβητή,

γ) των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών κατά τη διαδικασία της δικαστικής μεσολάβησης και

δ) των εννόμων αποτελεσμάτων και της εκτελεστότητας της συμφωνίας που επιτυγχάνεται στο πλαίσιο της δικαστικής μεσολάβησης.

Άρθρο 159
Υπαγόμενες διαφορές και τρόποι υπαγωγής στη δικαστική μεσολάβηση

1. Στη δικαστική μεσολάβηση δύνανται να υπαχθούν οι διαφορές της παρ. 1 και των περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 75, εφόσον τα μέρη έχουν εξουσία διάθεσης επί του αντικειμένου της διαφοράς σύμφωνα με το ουσιαστικό δίκαιο.

2. Η προσφυγή στη δικαστική μεσολάβηση λαμβάνει χώρα αν:

α) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν στη δικαστική μεσολάβηση αφότου ανέκυψε η διαφορά ή

β) τα μέρη κληθούν από το δικαστήριο να προσφύγουν στη δικαστική μεσολάβηση και συναινούν σε αυτήν ή

γ) η προσφυγή στη δικαστική μεσολάβηση επιβάλλεται από τον νόμο ή

δ) σε έγγραφη συμφωνία των μερών υπάρχει ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης κατά το άρθρο 160.

3. Η δικαστική μεσολάβηση δύναται να διεξαχθεί πριν από την άσκηση αγωγής ή άλλου ένδικου βοηθήματος ή σε κάθε στάση της δίκης, έως την έκδοση τελεσίδικης απόφασης.

4. Όταν η δικαστική μεσολάβηση αποτελεί τη μέθοδο υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής κατόπιν συμφωνίας των μερών κατά το Κεφάλαιο Δ’ του Μέρους Α’, η διαδικασία ακολουθεί τα οριζόμενα στο παρόν Μέρος, με την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων του Κεφαλαίου Δ’ του Μέρους Α’ ως προς τις προθεσμίες.

Άρθρο 160
Ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης

1. Η ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης καθιστά υποχρεωτική την προηγούμενη διεξαγωγή και περάτωση της διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης. Η δικαστική επίλυση της διαφοράς επιτρέπεται μόνο εφόσον προσκομισθεί υπόμνημα δικαστικής μεσολάβησης κατά το άρθρο 162 ή πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας δικαστικής μεσολάβησης, κατά το άρθρο 169 ή πρακτικό με το οποίο βεβαιώνεται η μη προσέλευση του αντιδίκου μέρους στη διαδικασία, παρότι κλήθηκε νομίμως.

2. Αν ένα από τα μέρη προσφύγει στη δικαστική διαδικασία χωρίς προηγούμενη τήρηση της ρήτρας δικαστικής διαμεσολάβησης και το έτερο μέρος την επικαλεσθεί ή ο δικαστής την εξετάσει αυτεπαγγέλτως, το δικαστήριο παραπέμπει τα μέρη σε δικαστική διαμεσολάβηση με διάταξη κατά το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182). Όταν η διαφορά εκδικάζεται σύμφωνα με τα άρθρα 591 έως 622Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το δικαστήριο εκδίδει προδικαστική απόφαση με την οποία παραπέμπει τα μέρη σε δικαστική διαμεσολάβηση και αναβάλλει τη συζήτηση της υπόθεσης για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.

3. Η ύπαρξη ρήτρας δικαστικής μεσολάβησης δεν αποκλείει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων ή προσωρινής διαταγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Άρθρο 161
Αίτηση εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να εισαγάγει διαφορά σε δικαστική μεσολάβηση με αίτηση, η οποία υπογράφεται από δικηγόρο και κατατίθεται στη γραμματεία του κατά τόπο αρμόδιου Πρωτοδικείου. Δεν απαιτείται επίδοση ή κοινοποίηση.

2. Η αίτηση περιέχει:

α) τα στοιχεία των μερών, κατά την περ. 3 του άρθρου 118 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182),

β) συνοπτική, αλλά επαρκή έκθεση της διαφοράς και

γ) το αίτημα.

Κατά την πρώτη συνάντηση, τα μέρη συμπληρώνουν τυχόν ελλείψεις της αίτησης και δηλώνουν υποχρεωτικά στον δικαστή - μεσολαβητή τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,

β) τον αριθμό τηλεφώνου,

γ) τη διεύθυνση κατοικίας ή την έδρα του νομικού προσώπου και

δ) τον αριθμό φορολογικού μητρώου.

Τα στοιχεία ισχύουν έως την περάτωση της διαδικασίας ή τη μεταβολή τους με νεότερη δήλωση στον δικαστή μεσολαβητή.

3. Η αίτηση καταχωρείται σε ειδικό βιβλίο δικαστικής μεσολάβησης που τηρείται στη γραμματεία του οικείου Πρωτοδικείου.

4. Με την αίτηση της παρ. 1 κατατίθεται παράβολο υπέρ Δημοσίου ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Το ύψος του παραβόλου αναπροσαρμόζεται κατά το άρθρο 174.

Άρθρο 162
Εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης

1. Αν η δικαστική μεσολάβηση αποτελεί τη μέθοδο υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής κατόπιν συμφωνίας των μερών κατά το Κεφάλαιο Δ’ του Μέρους Α’, η διαδικασία αρχίζει με εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης. Για το παραδεκτό της συζήτησης της αγωγής κατατίθεται μαζί με τις προτάσεις το πρακτικό της εισαγωγικής συνεδρίας δικαστικής μεσολάβησης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 163 ως προς την κλήτευση και τη συγκατάθεση.

2. Κατά την εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης ο δικαστής - μεσολαβητής:

α) ενημερώνει τα μέρη σχετικά με τη φύση, τις αρχές και την πορεία της δικαστικής μεσολάβησης, παρέχοντας βασικές πληροφορίες για τη διαδικασία, τα οφέλη αυτής, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών,

β) εκτιμά την καταλληλότητα της υπόθεσης για υπαγωγή σε δικαστική μεσολάβηση και

γ) διερευνά μαζί με τα μέρη το πλαίσιο επίλυσης.

3. Τα μέρη δύνανται, κατόπιν συμφωνίας, να προχωρήσουν αμέσως σε εκούσια δικαστική μεσολάβηση.

4. Στην εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης, η παρουσία των μερών είναι υποχρεωτική. Τα μέρη παρίστανται με πληρεξούσιο δικηγόρο. Κατ’ εξαίρεση εφαρμόζεται η παρ. 6 του άρθρου 163.

5. Μετά το πέρας της εισαγωγικής συνεδρίας δικαστικής μεσολάβησης:

α) αν τα μέρη συμφωνήσουν να συνεχίσουν στην εκούσια διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης, ο δικαστής - μεσολαβητής καταχωρίζει τη συμφωνία τους στο πρακτικό και η διαδικασία συνεχίζεται ενώπιον του ιδίου ή άλλου δικαστή - μεσολαβητή, κατόπιν αιτήματος των μερών, κατά το άρθρο 163 ή

β) αν επιτευχθεί συμφωνία, συντάσσεται αμέσως πρακτικό δικαστικής μεσολάβησης κατά το άρθρο 169 ή

γ) αν τα μέρη δεν επιλέξουν να συνεχίσουν, ο δικαστής - μεσολαβητής συντάσσει υπόμνημα δικαστικής μεσολάβησης κατά τις παρ. 6 έως 8.

6. Στο υπόμνημα δικαστικής μεσολάβησης:

α) βεβαιώνεται ότι έλαβε χώρα η εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης και αναγράφονται τα πρόσωπα που παρέστησαν σε αυτήν,

β) αναγράφεται, η φύση των λόγων για τους οποίους δεν επιτεύχθηκε συμφωνία ή δεν υπεγράφη συμφωνητικό υπαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση σε αυτό το στάδιο, δίχως αναφορά στο περιεχόμενο αυτών και σύμφωνα με την αρχή της εμπιστευτικότητας και

γ) ο δικαστής - μεσολαβητής ενημέρωσε τα μέρη για τη δυνατότητα δικαστικής μεσολάβησης σε κάθε στάση της δίκης και αναγράφεται τυχόν εκτίμησή του για προσφυγή σε άλλη μέθοδο εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

7. Το υπόμνημα υπογράφεται από τον δικαστή - μεσολαβητή και τους νομικούς παραστάτες. Αν μέρος ή νομικός παραστάτης αρνηθεί ή απουσιάζει, το υπόμνημα υπογράφεται μόνο από τον δικαστή - μεσολαβητή, ο οποίος καταγράφει ρητά την άρνηση ή την απουσία στο σώμα αυτού. Αδικαιολόγητη άρνηση υπογραφής ή απουσία από την εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης συνεκτιμάται κατά την επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης.

8. Το υπόμνημα δικαστικής μεσολάβησης κατατίθεται στο δικαστήριο με τις προτάσεις οποιουδήποτε από τα μέρη. Αν δεν κατατεθεί, η συζήτηση της αγωγής κηρύσσεται απαράδεκτη. Αν η δικαστική μεσολάβηση συνεχίστηκε μετά την εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης και δεν επετεύχθη συμφωνία, αντί του υπομνήματος κατατίθεται το πρακτικό περάτωσης δικαστικής μεσολάβησης κατά την παρ. 3 του άρθρου 169.

9. Σε περίπτωση μη προσέλευσης μέρους στην εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης, παρότι κλήθηκε νομίμως, εφαρμόζεται το άρθρο 18.

Άρθρο 163
Διεξαγωγή της διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης

1. Η γραμματεία του Πρωτοδικείου ειδοποιεί το έτερο μέρος της δικαστικής μεσολάβησης τηλεφωνικά ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προκειμένου να οριστεί ημερομηνία και ώρα συνάντησης με τον δικαστή - μεσολαβητή. Η συνάντηση προγραμματίζεται σε ημερομηνία που απέχει τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες από την ειδοποίηση. Αν δεν καταστεί εφικτή η ειδοποίηση με κανέναν από τους ανωτέρω τρόπους, η γνωστοποίηση διενεργείται με επίδοση από δικαστικό επιμελητή.

2. Ο αρμόδιος γραμματέας σημειώνει επί της αιτήσεως τον χρόνο και τον τρόπο ειδοποίησης και ενημερώνει τον αιτούντα.

3. Η δικαστική μεσολάβηση διεξάγεται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο του δικαστικού καταστήματος, μέσω κοινών και κατ’ ιδίαν συναντήσεων του δικαστή - μεσολαβητή με τα μέρη, παρουσία των νομικών παραστατών τους. Δύναται να λαμβάνει χώρα σε περισσότερες συναντήσεις, κατά την κρίση του δικαστή - μεσολαβητή και σε συνεννόηση με τα μέρη.

4. Για την έναρξη και πρόοδο της διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης απαιτείται η σύμφωνη γνώμη όλων των μερών, η οποία παρέχεται κατά την πρώτη συνάντηση ενώπιον του δικαστή - μεσολαβητή και αποτυπώνεται εγγράφως.

5. Ο δικαστής - μεσολαβητής δύναται να διατυπώνει έγγραφες προτάσεις επίλυσης της διαφοράς κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 164.

6. Κατ’ εξαίρεση, δυνάμει εξουσιοδότησης με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής ή εκδοθείσας μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (gov.gr), επιτρέπεται η συμμετοχή μόνο του νομικού παραστάτη μέρους του οποίου αποδεδειγμένα δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία, ιδίως λόγω σοβαρής ασθένειας ή αν είναι κάτοικος εξωτερικού. Η συμμετοχή μόνο του νομικού παραστάτη αποκλείεται όταν παρέχεται δυνατότητα τηλεδιάσκεψης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι που καθιστούν τη συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης αδύνατη, κατά την κρίση του δικαστή μεσολαβητή.

7. Αν τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία ως προς μέρος μόνο της διαφοράς, συντάσσεται πρακτικό μερικής συμφωνίας κατά το άρθρο 169.

Άρθρο 164
Πρόταση επίλυσης δικαστή - μεσολαβητή

1. Αν η διαφορά έχει υπαχθεί σε δικαστική μεσολάβηση, ο δικαστής - μεσολαβητής δύναται να διατυπώσει πρόταση επίλυσης, εάν τα μέρη το ζητήσουν από κοινού και εγγράφως σε οποιοδήποτε σημείο της διαδικασίας.

2. Πριν από τη διατύπωση οποιασδήποτε πρότασης, ο δικαστής - μεσολαβητής ενημερώνει τα μέρη για τις έννομες συνέπειες αποδοχής ή μη αυτής, ιδίως ως προς τη συνεκτίμηση της συμπεριφοράς τους κατά την επιδίκαση της δικαστικής δαπάνης σύμφωνα με τις παρ. 5 και 6.

3. Η πρόταση συντάσσεται εγγράφως κατά τρόπο σαφή, βάσει των δεδομένων που προέκυψαν κατά τη διαδικασία. Η πρόταση δεν συνιστά νομική αξιολόγηση των θέσεων των μερών και δεν είναι δεσμευτική.

4. Η πρόταση γνωστοποιείται εγγράφως στα μέρη. Η αποδοχή ή απόρριψή της δηλώνεται κατά τον ίδιο

τύπο εντός πέντε (5) ημερών, εκτός αν συμφωνηθεί μεγαλύτερη προθεσμία. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας τεκμαίρεται ως απόρριψη.

5. Σε περίπτωση απόρριψης, αναγράφεται πάνω στην πρόταση το μέρος ή τα μέρη που την απέρριψαν.

Το έγγραφο της πρότασης δεν προσκομίζεται στο δικαστήριο και αν προσκομιστεί αποτελεί ανυπόστατο αποδεικτικό μέσο και η προσκόμισή του δύναται να επιφέρει ποινή τάξης.

6. Αν η δικαστική απόφαση συμπίπτει κατ’ ουσίαν με το περιεχόμενο της πρότασης, το δικαστήριο δύναται να επιδικάσει σε βάρος του μέρους που απέρριψε την πρόταση δικαστή - μεσολαβητή δικαστική δαπάνη έως το διπλάσιο εκείνης που θα επιδικαζόταν κατά τα άρθρα 176 έως 193 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), ανεξαρτήτως της έκβασης της δίκης. Το δικαστήριο αιτιολογεί ειδικά την κατ’ ουσίαν ταύτιση μεταξύ πρότασης και απόφασης, ύστερα από αίτηση στο ίδιο δικαστήριο κατά το άρθρο 191 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 165
Αποτελέσματα της δικαστικής μεσολάβησης στην παραγραφή και τις αποσβεστικές προθεσμίες

1. Από τη συγκατάθεση των μερών για την έναρξη της δικαστικής μεσολάβησης κατά το άρθρο 162 και έως την περάτωση της διαδικασίας, αναστέλλονται η παραγραφή των αξιώσεων και η αποσβεστική προθεσμία των δικαιωμάτων του ουσιαστικού δικαίου που αποτελούν αντικείμενο της δικαστικής μεσολάβησης.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 261, 262 και 263 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α’ 164), η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που ανεστάλησαν συνεχίζονται την επομένη της σύνταξης του πρακτικού περάτωσης της διαδικασίας ή του πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας, εφόσον όλα τα μέρη έχουν λάβει γνώση αυτού, ή της επίδοσης δήλωσης αποχώρησης μέρους προς τα λοιπά μέρη και τον δικαστή - μεσολαβητή, ή της με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωσης ή κατάργησης της διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό δικαστικής μεσολάβησης τελεί υπό αίρεση, προθεσμία ή άλλον όρο, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία συνεχίζονται από την πλήρωση της αίρεσης ή του όρου ή από την παρέλευση της προθεσμίας.

3. Αν κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας και πριν από την κατάθεση προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), τα μέρη συμφωνήσουν να συνεχίσουν εκουσίως τη διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης, ο δικαστής - μεσολαβητής ή οποιοδήποτε από τα μέρη υποβάλλει στη γραμματεία του δικαστηρίου σχετική δήλωση, συνοδευόμενη από επικυρωμένο αντίγραφο του υπομνήματος, στο οποίο έχει καταχωρηθεί η συμφωνία, και η υπόθεση αποσύρεται από το πινάκιο, χωρίς να επέρχεται κατάργηση της δίκης.

Άρθρο 166
Εμπιστευτικότητα της διαδικασίας

1. Η διαδικασία της δικαστικής μεσολάβησης είναι εμπιστευτική, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.

2. Η εμπιστευτικότητα αρχίζει από τη στιγμή της πρώτης επικοινωνίας για τους σκοπούς της δικαστικής μεσολάβησης και διαρκεί επ’ αόριστον μετά την περάτωσή της.

3. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας, όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν την εμπιστευτικότητα. Τα μέρη δύνανται, με κοινή δήλωση, να συμφωνήσουν ότι η διαδικασία δεν θα είναι εμπιστευτική.

4. Στη διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης δεν συντάσσονται πρακτικά συνεδρίασης, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, με μέριμνα και δαπάνη τους. Η απαγόρευση αυτή δεν αφορά στο πρακτικό επίτευξης συμφωνίας περάτωσης ή μερικής επίτευξης συμφωνίας κατά το άρθρο 169.

5. Τυχόν πρακτικά συνεδρίασης δεν δύνανται να χρησιμοποιηθούν σε δικαστική, διαιτητική ή άλλη διαδικασία και το περιεχόμενό τους δεν γνωστοποιείται σε τρίτους χωρίς τη ρητή συγκατάθεση όλων των συμμετεχόντων.

6. Αν η διαφορά αχθεί ενώπιον δικαστηρίου ή σε διαιτησία, ο δικαστής - μεσολαβητής, τα μέρη, οι νομικοί παραστάτες και όσοι συμμετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία δεν εξετάζονται ως μάρτυρες και δεν δύνανται να προσκομίσουν στοιχεία που προκύπτουν από τη διαδικασία ή έχουν σχέση με αυτήν, ιδίως συζητήσεις, δηλώσεις και προτάσεις των μερών, καθώς και απόψεις του δικαστή - μεσολαβητή.

Η απαγόρευση δεν ισχύει:

α) όταν η γνωστοποίηση επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης,

β) για την προστασία ανηλίκων,

γ) για την αποτροπή κινδύνου κατά της σωματικής ακεραιότητας ή της ψυχικής υγείας προσώπου ή

δ) κατά τα οριζόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 164, αποκλειστικά ως προς την πρόταση επίλυσης και για σκοπούς επιμέτρησης της δικαστικής δαπάνης.

Άρθρο 167
Συμμετοχή τρίτων

1. Στη διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης δύνανται να παρίστανται τρίτα πρόσωπα με ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης, εφόσον συμφωνούν όλα τα μέρη. Τα πρόσωπα αυτά δεσμεύονται από την εμπιστευτικότητα της διαδικασίας κατά το άρθρο 166.

2. Ειδικά σε οικογενειακές διαφορές δύνανται να παρίστανται ψυχίατροι, ψυχολόγοι ή ψυχίατροι παιδιού και εφήβου από τον κατάλογο πραγματογνωμόνων του οικείου δικαστηρίου ή, σε περίπτωση έλλειψης, κατόπιν συμφωνίας των μερών.

3. Ο δικαστής - μεσολαβητής δύναται να ζητήσει την ακρόαση ανηλίκου, εφόσον κρίνει ότι τούτο εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του, λαμβάνοντας υπόψη την ωριμότητά του, κατ’ ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 1511 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α’ 164).

Άρθρο 168
Εξαίρεση και αποκλεισμός δικαστών - μεσολαβητών

1. Δικαστής στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει λόγος εξαίρεσης κατά τα άρθρα 52 έως 61 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), δεν δύναται να εκτελέσει καθήκοντα δικαστή - μεσολαβητή. Η αίτηση εξαίρεσης υποβάλλεται και κρίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 52 έως 61 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Αν η υπόθεση αχθεί ενώπιον δικαστηρίου, ο δικαστής - μεσολαβητής δεν επιτρέπεται να μετέχει στην εκδίκαση της υπόθεσης σε οποιονδήποτε βαθμό δικαιοδοσίας. Η απαγόρευση ισχύει και στην περίπτωση μερικής συμφωνίας, ως προς τα ζητήματα που παρέμειναν ανεπίλυτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’
ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Άρθρο 169
Πρακτικό δικαστικής μεσολάβησης

1. Το περιεχόμενο της συμφωνίας διαμορφώνεται ελεύθερα από τα μέρη, εφόσον διαθέτουν εξουσία διαθέσεως επί του αντικειμένου της διαφοράς.

2. Αν τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία, συντάσσεται πρακτικό επίτευξης συμφωνίας από τους νομικούς παραστάτες των μερών, το οποίο υπογράφεται από τα μέρη, τους νομικούς παραστάτες τους και τον δικαστή - μεσολαβητή.

3. Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία, συντάσσεται πρακτικό περάτωσης, στο οποίο βεβαιώνεται η μη επίτευξη συμφωνίας και το οποίο υπογράφεται από τον δικαστή - μεσολαβητή. Σε περίπτωση μερικής συμφωνίας, συντάσσεται πρακτικό μερικής συμφωνίας, στο οποίο αναγράφονται τα ζητήματα επί των οποίων επετεύχθη συμφωνία και εκείνα που παρέμειναν ανεπίλυτα.

4. Το πρακτικό περιλαμβάνει υποχρεωτικά:

α) τα στοιχεία των μερών και των πληρεξούσιων δικηγόρων τους,

β) τα στοιχεία του δικαστή - μεσολαβητή,

γ) τα στοιχεία τυχόν τρίτων που μετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία,

δ) συνοπτική περιγραφή της διαφοράς,

ε) τη συμφωνία των μερών ή τη βεβαίωση μη επίτευξης συμφωνίας και

στ) τον τόπο και την ημερομηνία σύνταξης.

5. Το πρακτικό δικαστικής μεσολάβησης κατατίθεται στη γραμματεία του οικείου Πρωτοδικείου. Κατά την κατάθεση καταβάλλεται υπέρ του Δημοσίου παράβολο ύψους πενήντα (50) ευρώ. Το ύψος του παραβόλου δύναται να αναπροσαρμόζεται κατά το άρθρο 174. Η δαπάνη βαρύνει τον καταθέτη, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.

6. Σε περίπτωση διασυνοριακής ή διεθνούς διαφοράς για την οποία διεξήχθη δικαστική μεσολάβηση στην Ελλάδα, το πρακτικό επίτευξης συμφωνίας κατατίθεται και στη γραμματεία του Πρωτοδικείου Αθηνών.

7. Μετά την κατάθεση πρακτικού δικαστικής μεσολάβησης:

α) η άσκηση αγωγής για την ίδια διαφορά είναι απαράδεκτη στο μέτρο που το αντικείμενό της καλύπτεται από τη συμφωνία και

β) τυχόν εκκρεμής δίκη καταργείται.

8. Πέραν του παραβόλου της παρ. 5, δεν οφείλεται δικαστικό ένσημο ή αναλογικό τέλος επί της αξίας του αντικειμένου.

Άρθρο 170
Ισχύς και εκτελεστότητα πρακτικού δικαστικής μεσολάβησης

1. Αν το πρακτικό επίτευξης συμφωνίας περιέχει όρους οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης, το επικυρωμένο αντίγραφο αυτού που χορηγείται από τη γραμματεία του δικαστηρίου συνιστά εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182).

2. Το πρακτικό που περιέχει συμφωνία των μερών παράγει τα αποτελέσματα του άρθρου 268 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α’ 164), περί απόφασης ή εκτελεστού δικαιογράφου για την αξίωση. Η εφαρμογή των άρθρων 321 και 322 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τελεί υπό την επιφύλαξη της κατάθεσης του πρακτικού στη γραμματεία και της χορήγησης εκτελεστότητας σύμφωνα με την παρ. 1.

Αν η συμφωνία περιέχει αιρέσεις ή προθεσμίες ή άλλο όρο από τον οποίο εξαρτάται η άσκηση δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται από την πλήρωση της αιρέσεως ή του όρου ή την παρέλευση της προθεσμίας.

3. Αν η συμφωνία αφορά σε οικογενειακές διαφορές, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι οικείες διατάξεις του ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου.

4. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό της δικαστικής μεσολάβησης περιλαμβάνει και διατάξεις που αφορούν σε δικαιοπραξίες, οι οποίες υπόκεινται εκ του νόμου σε συμβολαιογραφικό τύπο, οι δικαιοπραξίες αυτές περιβάλλονται τον συμβολαιογραφικό τύπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις που διέπουν τη σύνταξη τέτοιων συμβολαιογραφικών εγγράφων και την καταχώρησή τους στο οικείο κτηματολογικό φύλλο. 5. Σε περίπτωση απόρριψης πρότασης επίλυσης, εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου 164.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 171
Ορισμός δικαστών - μεσολαβητών

1. Σε κάθε Πρωτοδικείο και Εφετείο ορίζεται ο αναγκαίος αριθμός δικαστών - μεσολαβητών, είτε με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση είτε με μερική απασχόληση. Οι δικαστές - μεσολαβητές ορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου, με θητεία δύο (2) ετών, η οποία δύναται να παραταθεί για δύο (2) έτη ακόμη με νέα απόφαση της Ολομέλειας, μετά από αίτησή τους.

2. Αν ο αριθμός υπηρετούντων δικαστών δεν επιτρέπει τον ορισμό δικαστή - μεσολαβητή χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η εύρυθμη λειτουργία του δικαστηρίου, δύναται να ορίζεται δικαστής - μεσολαβητής από έτερο Πρωτοδικείο της ίδιας εφετειακής περιφέρειας ή από όμορο Εφετείο αντιστοίχως.

3. Ως δικαστές - μεσολαβητές ορίζονται, κατά προτεραιότητα, όσοι έχουν ολοκληρώσει ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης στη δικαστική μεσολάβηση. Υπεύθυνες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων επιμόρφωσης του πρώτου εδαφίου ορίζονται η Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, καθώς και οι λοιπές δικαστικές υπηρεσίες της χώρας. Οι αποζημιώσεις και αμοιβές των επιμορφωτών, καθώς και των ομάδων εργασίας των προγραμμάτων επιμόρφωσης καταβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 52 του ν. 4871/2021 (Α’ 246) και τις αποφάσεις που εκδίδονται κατ’ εξουσιοδότησή του. Το περιεχόμενο, η ελάχιστη διάρκεια και οι προδιαγραφές του προγράμματος καθορίζονται κατά το άρθρο 174. Κατά τον ορισμό λαμβάνεται υπόψη κατά προτίμηση η υπηρεσία τουλάχιστον δύο (2) δικαστικών ετών στο οικείο Πρωτοδικείο ή Εφετείο αντιστοίχως, καθώς και τυχόν εμπειρία ή κατάρτιση σε μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

4. Οι δικαστές - μεσολαβητές διενεργούν δικαστική μεσολάβηση σε υποθέσεις που εισάγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν Μέρος. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους εφαρμόζουν τις αρχές αμεροληψίας, ανεξαρτησίας, ουδετερότητας και εμπιστευτικότητας σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7.

5. Κάθε δικαστής - μεσολαβητής υποβάλλει στον Προϊστάμενο του Γραφείου Δικαστικής Μεσολάβησης ή, σε δικαστήρια χωρίς Γραφείο, στον Πρόεδρο του δικαστηρίου, έκθεση πεπραγμένων στο τέλος κάθε δικαστικού έτους. Η έκθεση περιλαμβάνει κατ’ ελάχιστο τον αριθμό των δικαστικών μεσολαβήσεων που πραγματοποίησε, τα αποτελέσματα και τη διάρκεια κάθε μεσολάβησης, καθώς και τη φύση της υπόθεσης.

Άρθρο 172
Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης

1. Στις Εφετειακές Περιφέρειες Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς συστήνονται Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης (Γραφεία), η αρμοδιότητα των οποίων εκτείνεται στην έδρα της Εφετειακής Περιφέρειας.

2. Κάθε Γραφείου προΐσταται Πρόεδρος Εφετών ή Εφέτης, ο οποίος ορίζεται από την Ολομέλεια του οικείου Εφετείου. Στο Γραφείο υπηρετεί ο αναγκαίος αριθμός Προέδρων Πρωτοδικών και Πρωτοδικών, που ορίζονται από την Ολομέλεια του Πρωτοδικείου της έδρας του αντίστοιχου Εφετείου.

3. Ο Προϊστάμενος του Γραφείου εποπτεύει τη λειτουργία του, λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του και αναθέτει στα μέλη του τη διενέργεια δικαστικής μεσολάβησης. Ο Προϊστάμενος δύναται να αναλαμβάνει και ο ίδιος τη διεξαγωγή δικαστικής μεσολάβησης.

4. Στα λοιπά Πρωτοδικεία και Εφετεία, η δικαστική μεσολάβηση διεξάγεται από τους δικαστές - μεσολαβητές που ορίζονται κατά το άρθρο 171, χωρίς να απαιτείται σύσταση Γραφείου. Ο Πρόεδρος του οικείου δικαστηρίου ασκεί τις αρμοδιότητες εποπτείας και ανάθεσης της παρ. 3.

5. Ο Προϊστάμενος κάθε Γραφείου, βάσει των ατομικών εκθέσεων πεπραγμένων του άρθρου 171, συντάσσει κάθε Ιούλιο συγκεντρωτική ετήσια έκθεση πεπραγμένων για το προηγούμενο έτος, την οποία υποβάλλει στον Διευθύνοντα του οικείου Εφετείου. Η έκθεση περιλαμβάνει τον συνολικό αριθμό των δικαστικών μεσολαβήσεων που πραγματοποιήθηκαν, τα αποτελέσματα, τη μέση διάρκεια ανά κατηγορία υπόθεσης, καθώς και τις εισηγήσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του θεσμού. Αντίγραφο της έκθεσης διαβιβάζεται στην Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

6. Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης δύνανται να συστήνονται και σε λοιπές Εφετειακές Περιφέρειες, κατά την παρ. 3 του άρθρου 174, εφόσον ο αριθμός των εισαγόμενων υποθέσεων το δικαιολογεί.

Άρθρο 173
Αμοιβές νομικών παραστατών

1. Η αμοιβή του νομικού παραστάτη κάθε μέρους για τις ανάγκες διεξαγωγής της δικαστικής μεσολάβησης συμφωνείται ελεύθερα, με την επιφύλαξη του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α’ 208), και καθορίζεται με βάση τον χρόνο, τις εργασίες και την προετοιμασία που απαιτήθηκαν για την εκπροσώπηση εκάστου μέρους.

2. Για τη συμμετοχή των νομικών παραστατών σε εκούσια διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης, εκδίδεται γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών, ίσο με το διπλάσιο του γραμματίου παράστασης που θα προβλεπόταν ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί ή θα εισαγόταν η διαφορά βάσει των κανόνων της καθ’ ύλην αρμοδιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ’

Άρθρο 174
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Δ’

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται:

α) η αναπροσαρμογή του παραβόλου αίτησης εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση, κατά το άρθρο 161 και

β) η αναπροσαρμογή του παραβόλου κατάθεσης πρακτικού δικαστικής μεσολάβησης, κατά το άρθρο 169.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται σύμφωνα με το άρθρο 171 το περιεχόμενο, η διάρκεια και ο χρόνος ολοκλήρωσης των ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης στη δικαστική μεσολάβηση, η ιδιότητα και ο τρόπος επιλογής των επιμορφωτών, η σύσταση ομάδας εργασίας από προσωπικό της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών και διοικητικό προσωπικό των κατά περίπτωση δικαστικών υπηρεσιών της χώρας για την υποστήριξη των ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με την οργάνωση και υλοποίηση των ανωτέρω προγραμμάτων.

3. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, συστήνονται Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης κατά το άρθρο 172 και σε λοιπές Εφετειακές Περιφέρειες της χώρας.

Άρθρο 175
Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Δ’

1. Σε εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους αιτήσεις για δικαστική μεσολάβηση εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτού.

2. Τα Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης της παρ. 1 του άρθρου 172 συστήνονται έως τη 16η Σεπτεμβρίου 2027.

3. Ο ορισμός δικαστών μεσολαβητών κατά το άρθρο 171 πραγματοποιείται έως τη 16η Σεπτεμβρίου 2027.

4. Το ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης του άρθρου 171, οργανώνεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Δικαστές - μεσολαβητές που ορίζονται πριν από την ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου επιμόρφωσης ασκούν τα καθήκοντά τους και υποχρεούνται να ολοκληρώσουν την επιμόρφωση έως τη 16η Σεπτεμβρίου 2027.

5. Ρήτρες δικαστικής μεσολάβησης που περιλαμβάνονται σε συμβάσεις συναφθείσες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούν την ισχύ τους.

6. Κανονιστικές αποφάσεις ή άλλες διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ’ εξουσιοδότηση των διατάξεων, οι οποίες καταργούνται με τον παρόντα, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την έναρξη ισχύος των αντίστοιχων διατάξεων του παρόντος Κώδικα.

7. Κανονιστικές αποφάσεις ή άλλες διοικητικές πράξεις που μετά τη δημοσίευση του παρόντος Κώδικα τροποποιούν ή αντικαθιστούν αποφάσεις ή πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ’ εξουσιοδότηση των διατάξεων, οι οποίες καταργούνται με τον παρόντα, εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος των αντίστοιχων διατάξεων του παρόντος Κώδικα.

ΜΕΡΟΣ Ε’
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 176
Παραπομπή σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση σε υποθέσεις παρέκκλισης από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας - Τροποποίηση άρθρου 1514 Αστικού Κώδικα

Στο άρθρο 1514 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α’ 164), περί της παρέκκλισης από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2 μετά από τις λέξεις «σε διαμεσολάβηση» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστική μεσολάβηση», β) στην περ. γ) της παρ. 3, οι λέξεις «διατάξει διαμεσολάβηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «διατάξει τα μέρη σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση».

«Άρθρο 1514
Παρέκκλιση από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1513, οι γονείς μπορούν με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας να ρυθμίζουν διαφορετικά την κατανομή της γονικής μέριμνας, ιδίως να αναθέτουν την άσκησή της στον έναν από αυτούς, και να καθορίζουν τον τόπο κατοικίας του τέκνου τους, τον γονέα με τον οποίο θα διαμένει, καθώς και τον τρόπο επικοινωνίας του με τον άλλο γονέα. Το ανωτέρω έγγραφο ισχύει τουλάχιστον για δύο (2) έτη και παρατείνεται αυτοδικαίως, εκτός αν κάποιος από τους δύο γονείς δηλώσει εγγράφως στον άλλο γονέα, πριν τη λήξη του συμφωνημένου χρόνου, ότι δεν επιθυμεί την παράτασή του.

2. Αν δεν είναι δυνατή η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, εξαιτίας διαφωνίας των γονέων και ιδίως αν ο ένας γονέας αδιαφορεί ή δεν συμπράττει σε αυτήν ή δεν τηρεί την τυχόν υπάρχουσα συμφωνία για την άσκηση ή τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας ή αν η συμφωνία αυτή είναι αντίθετη προς το συμφέρον του τέκνου ή αν η γονική μέριμνα ασκείται αντίθετα προς το συμφέρον του τέκνου, καθένας από τους γονείς προσφεύγει σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ενδοοικογενειακής βίας, όπως ο νόμος ορίζει. Αν διαφωνούν, αποφασίζει το δικαστήριο.

3. Το δικαστήριο μπορεί ανάλογα με την περίπτωση:

α) να κατανείμει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων, να εξειδικεύσει τον τρόπο άσκησής της στα κατ’ ιδίαν θέματα ή να αναθέσει την άσκηση της γονικής μέριμνας στον ένα γονέα ή σε τρίτο,

β) να διατάξει πραγματογνωμοσύνη ή τη λήψη οποιουδήποτε άλλου πρόσφορου μέτρου,

γ) να διατάξει τα μέρη σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση ή την επανάληψη διακοπείσας διαμεσολάβησης, ορίζοντας συγχρόνως τον διαμεσολαβητή.

Για τη λήψη της απόφασής του το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τους έως τότε δεσμούς του τέκνου με τους γονείς και τους αδελφούς του, καθώς και τις τυχόν συμφωνίες που έκαναν οι γονείς του τέκνου για την άσκηση της γονικής μέριμνας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Άρθρο 177
Παραβίαση όρων πρακτικών διαμεσολάβησης - Τροποποίηση άρθρου 169Α Ποινικού Κώδικα

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 169Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α’ 95), περί παραβίασης δικαστικών αποφάσεων, συμφωνιών που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο και πρακτικού διαμεσολάβησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) μετά από τις λέξεις «παραβιάζει το πρακτικό διαμεσολάβησης» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστικής μεσολάβησης», β) μετά από τις λέξεις «που αφορούν στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων» προστίθενται οι λέξεις «ή την άσκηση ή την κατανομή της γονικής μέριμνας και της επιμέλειας των ανήλικων τέκνων»

και η παρ. 1 του άρθρου 169Α διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Όποιος δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή ή διάταξη δικαστικής απόφασης πολιτικού δικαστηρίου ή σε εισαγγελική διάταξη, που αφορούν τη ρύθμιση της νομής ή της κατοχής, την άσκηση της γονικής μέριμνας, την επικοινωνία με το τέκνο και τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινητών μεταξύ συζύγων ή την απαγόρευση προσέγγισης και επικοινωνίας μεταξύ προσώπων, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος δεν συμμορφώθηκε σε συμφωνία που επικυρώθηκε από συμβολαιογράφο κατά το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα ή παραβιάζει πρακτικό διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης που αφορούν στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων ή την άσκηση ή την κατανομή της γονικής μέριμνας και της επιμέλειας των ανήλικων τέκνων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’
ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Άρθρο 178
Δυνατότητα προσφυγής σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 215 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί της άσκησης αγωγής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «διαδικασία διαμεσολάβησης» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστικής μεσολάβησης», β) οι λέξεις «υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αν δεν ορίζεται άλλως, η αγωγή επιδίδεται στον εναγόμενο μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της. Αν η αγωγή πρέπει να επιδοθεί στο εξωτερικό, εντός του διαστήματος αυτού πρέπει να έχει επιδοθεί στον εισαγγελέα, κατά την παρ. 1 του άρθρου 134. Από την επίδοση της αγωγής μπορεί να ξεκινήσει και η διαδικασία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης, όπου προβλέπεται εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης. Αν η αγωγή δεν επιδοθεί νομίμως μέσα στην προθεσμία αυτή, θεωρείται ως μη ασκηθείσα.»

Άρθρο 179
Τυπικές παραλείψεις κατά την εισαγωγή της αγωγής για συζήτηση - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 227 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 227 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί τυπικών παραλείψεων κατά την εισαγωγή της αγωγής για συζήτηση, οι λέξεις «Αρχικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προδικαστικής προσφυγής σε εναλλακτική επίλυση διαφορών κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Αν υπάρχουν τυπικές παραλείψεις που μπορούν να αναπληρωθούν, ο πρόεδρος οποιουδήποτε πολυμελούς δικαστηρίου ή ο εισηγητής ή ο δικαστής μονομελούς δικαστηρίου καλεί να τις συμπληρώσει και μετά τη συζήτηση, τον πληρεξούσιο δικηγόρο ή το διάδικο, εφόσον παρίσταται αυτοπροσώπως, τάσσοντας εύλογη κατά τη κρίση του προθεσμία. Τυπικές παραλείψεις υπό την έννοια του πρώτου εδαφίου μπορούν να συνιστούν ιδίως εκείνες που σχετίζονται με:

α) την παροχή δικαστικής πληρεξουσιότητας,

β) την απόδειξη της ικανότητας αυτοπρόσωπης δικαστικής παράστασης,

γ) την καταβολή του δικαστικού ενσήμου,

δ) την κατάθεση του γραμματίου προείσπραξης,

ε) την τήρηση της υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής σε εναλλακτική επίλυση διαφορών κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και

στ) την προσκόμιση των εκθέσεων επίδοσης.»

Άρθρο 180
Παραπομπή με διάταξη σε διαμεσολάβηση και δικαστική μεσολάβηση και απόσυρση - Τροποποίηση άρθρου 237 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στο άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί της προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης - αντίκρουσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο

δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «διαδικασίας διαμεσολάβησης» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστικής μεσολάβησης», αβ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «ο διαμεσολαβητής που υπογράφει το συμφωνητικό ενημερώνει το δικαστήριο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή υποβάλουν αίτηση εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, ο διαμεσολαβητής ή ο δικαστής μεσολαβητής που υπογράφει το πρακτικό ενημερώνει το δικαστήριο», αγ) στο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «ισχύει η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4640/2019 (Α’ 190, διορθ. σφαλ. Α’ 194)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών», β) στην παρ. 3 προστίθεται έκτο εδάφιο και το άρθρο 237 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 237
Προθεσμία κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης αντίκρουσης

1. Οι προτάσεις των διαδίκων, η έκθεση επίδοσης, τα αποδεικτικά και διαδικαστικά τους έγγραφα και τα πληρεξούσια, στην τακτική διαδικασία, κατατίθενται ενενήντα (90) ημέρες μετά από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής ή της κλήσης και, εφόσον η αγωγή επιδίδεται στην αλλοδαπή, εκατόν είκοσι (120) ημέρες από τη λήξη της ίδιας προθεσμίας για όλους τους διαδίκους. Η προθεσμία αυτή δεν αναστέλλεται κατά το διάστημα της διαδικασίας διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης. Αν κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας και πριν από την κατάθεση προτάσεων οι διάδικοι υπογράψουν συμφωνητικό υπαγωγής σε διαμεσολάβηση ή υποβάλουν αίτηση εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, ο διαμεσολαβητής ή ο δικαστής μεσολαβητής που υπογράφει το πρακτικό ενημερώνει το δικαστήριο και η υπόθεση αποσύρεται από το πινάκιο. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Σε περίπτωση μη υπογραφής πρακτικού επίτευξης συμφωνίας, η υπόθεση επαναφέρεται στο αρμόδιο δικαστήριο με αίτηση στη γραμματεία οποιουδήποτε από τους διαδίκους. Η γραμματεία συντάσσει έκθεση κατάθεσης και προσδιορισμού δικασίμου και ενημερώνει τους διαδίκους με οίκοθεν κλήση, η οποία δύναται να πραγματοποιείται και με ηλεκτρονικά μέσα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των μερών ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους.

2. Η προσθήκη αντίκρουση κατατίθεται εντός των επόμενων δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης των προτάσεων. Στην ίδια προθεσμία κατατίθεται και το δικαστικό ένσημο. Εντός των επόμενων δέκα (10) ημερών από την τελευταία αυτή προθεσμία ορίζεται ο δικαστής ή, επί πολυμελούς δικαστηρίου, η σύνθεση και ο εισηγητής για την εκδίκαση της διαφοράς.

3. Εντός τριάντα (30) ημερών μετά τη χρέωση, ο δικαστής του μονομελούς ή ο εισηγητής του πολυμελούς πρωτοδικείου εκδίδει διάταξη, που περιέχει συνοπτική αιτιολογία, εφόσον διαπιστώσει ότι: α) η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, β) η αγωγή θεωρείται μη ασκηθείσα ή γ) η αγωγή έχει ασκηθεί ενώπιον αναρμοδίου δικαστηρίου και πρέπει να παραπεμφθεί σύμφωνα με το άρθρο 46. Ο δικαστής του προηγούμενου εδαφίου δύναται να εκδώσει διάταξη, εφόσον διαπιστώσει ότι: α) για την πληρέστερη εκδίκαση της διαφοράς, απαιτείται η εξέταση μαρτύρων ή διαδίκων ή η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης ή β) απαιτείται η ένωση ή συνεκδίκαση περισσοτέρων δικών, ο χωρισμός ή η διαδοχική εξέταση αιτήσεων ή η αναστολή της δίκης, αντίστοιχα κατά τα άρθρα 246 έως 250. Αν η αγωγή πάσχει από πραγματική αοριστία, αυτή επισημαίνεται από τον δικαστή με τη διάταξη και ο ενάγων δύναται να τη συμπληρώσει έως δέκα (10) ημέρες πριν από τη συζήτηση με προσθήκη στις προτάσεις. Η αντίκρουση για ό,τι συμπληρώθηκε μετά από τη διάταξη γίνεται στον χρόνο της παρ. 3 του άρθρου 269. Επί αναστολής της δίκης κατά τα άρθρα 246 έως 250, οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν προτάσεις, όχι όμως και νέους ισχυρισμούς, υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 269, ούτε νέα αποδεικτικά μέσα, μέχρι τη νέα συζήτηση. Ο δικαστής δύναται να παραπέμψει τα μέρη σε διαμεσολάβηση κατά το Μέρος Γ’ του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

4. Με τη διάταξη, η αγωγή στις περ. α) και β) του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εφόσον ο ενάγων τις επόμενες πέντε (5) ημέρες από την έκδοση της διάταξης, δεν αιτηθεί την εκδίκαση της διαφοράς κατά την ορισθείσα δικάσιμο και την έκδοση της απόφασης επί της αγωγής του, καταβάλλοντας προς τούτο, το αργότερο έως τη συζήτηση, παράβολο ύψους διακοσίων (200) ευρώ. Σε περίπτωση μη ήττας για τον λόγο που διαπίστωσε η διάταξη, το παράβολο επιστρέφεται στον διάδικο. Αν ο ενάγων δεν αντιλέγει ή δεν συμπληρώσει την αγωγή με προσθήκη στις προτάσεις του, η διάταξη επικυρώνεται, η δίκη περατώνεται και η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων περί παραίτησης από το δικόγραφο. Κατά της διάταξης δεν ασκούνται ένδικα μέσα ή άλλα ένδικα βοηθήματα.

5. Αν με τη διάταξη διατάχθηκε η εξέταση μαρτύρων, αυτοί εξετάζονται ενώπιον του δικαστηρίου κατά την ορισθείσα δικάσιμο. Είναι δυνατή η εξέταση των μαρτύρων και των διαδίκων και με ηλεκτρονικά μέσα, με σύγχρονη μετάδοση στην αίθουσα συνεδρίασης. Αν με τη διάταξη κρίθηκε αναγκαία η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης, ορίζεται με αυτή ο χρόνος διενέργειας της αυτοψίας ή ο πραγματογνώμονας που

πρόκειται να διεξάγει την πραγματογνωμοσύνη και η προθεσμία όρκισης και κατάθεσής της από τον διορισμό του πραγματογνώμονα. Η διάταξη κοινοποιείται στους διαδίκους και στον πραγματογνώμονα αμελλητί, ακόμη και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με μέριμνα της γραμματείας του δικαστηρίου. Εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της διάταξης προτείνονται από τους διαδίκους τυχόν λόγοι εξαίρεσης ή αίτημα αντικατάστασης από τον πραγματογνώμονα. Αν η πραγματογνωμοσύνη δεν είναι εφικτό να κατατεθεί εμπρόθεσμα για οποιονδήποτε λόγο, το δικαστήριο μπορεί, και αυτεπαγγέλτως, να ανακαλέσει τη διενέργειά της. Η αξιολόγηση των μαρτυρικών καταθέσεων γίνεται με προσθήκη μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της πέμπτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση. Η ίδια προθεσμία αξιολόγησης ισχύει και για τη διαταχθείσα αυτοψία, από τον χρόνο διενέργειάς της, ή την πραγματογνωμοσύνη, από τον χρόνο λήξης της προθεσμίας κατάθεσής της. Επαναληπτική συζήτηση στην περίπτωση αυτή δεν λαμβάνει χώρα.

6. Αν δεν εκδοθεί διάταξη, η συζήτηση διεξάγεται με βάση το υλικό που κατατέθηκε με τις προτάσεις των διαδίκων. Η παράσταση των δικηγόρων κατά τη συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική. Η συζήτηση αυτή μπορεί, με πράξη του προϊσταμένου του αρμόδιου Πρωτοδικείου, να γίνει και στο γραφείο του δικαστή ή του προέδρου του Πολυμελούς Πρωτοδικείου.

7. Αναβολή κατά την ορισθείσα δικάσιμο δεν είναι δυνατή.

8. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στην περίπτωση της παρ. 6, καθώς και στην περίπτωση έκδοσης διάταξης των άρθρων 249 και 250, το δικαστήριο που δίκασε την υπόθεση μπορεί να διατάξει την εξέταση μαρτύρων ή των διαδίκων, σε ημερομηνία που δεν απέχει πάνω από δύο (2) μήνες από τη συζήτηση, ή αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη, με αντίστοιχη διάταξή του, εφαρμοζόμενης αναλόγως της παρ. 5.

9. Η κατάθεση των προτάσεων και της προσθήκης αντίκρουσης, που γίνονται μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας κατάθεσής τους, βεβαιώνεται με επισημείωση του αρμόδιου γραμματέα. Η κατάθεση των προτάσεων, της προσθήκης αντίκρουσης και των διαδικαστικών εγγράφων μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικά κατά την παρ. 4 του άρθρου 119. Ο δικηγόρος κάθε διαδίκου ή εξουσιοδοτημένος από αυτόν τρίτος δικαιούται να λάβει ατελώς, με δική του δαπάνη, αντίγραφο των προτάσεων, της προσθήκης αντίκρουσης και των εγγράφων των αντιδίκων του.»

Άρθρο 181
Αναψηλάφηση λόγω μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης - Τροποποίηση περ. 12) άρθρου 544 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στην περ. 12) του άρθρου 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί της αναψηλάφησης, οι λέξεις «κατά το άρθρο 897» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά το άρθρο 63 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών» και η περ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12) Αν μετά την απόρριψη για οποιονδήποτε λόγο αγωγής ακύρωσης διαιτητικής απόφασης κατά το άρθρο 63 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών κινηθεί διαδικασία έρευνας πιθανής χορήγησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης υπέρ ενός από τα μέρη της σχετικής διαιτητικής διαδικασίας ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωστοποιήσει ότι η αξίωση την οποία επιδίκασε η διαιτητική απόφαση ενδέχεται να ερείδεται επί πράξεων ή παραλείψεων που δύνανται να συνιστούν κρατική ενίσχυση και το ζήτημα της κρατικής ενίσχυσης δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο προδικαστικού ερωτήματος προς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα δικαστήρια τα οποία επελήφθησαν στη συνέχεια.»

Άρθρο 182
Παραπομπή των διαδίκων σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση με προδικαστική απόφαση - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στο άρθρο 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί γενικών διατάξεων των ειδικών διαδικασιών, προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Το δικαστήριο δύναται να εκδίδει προδικαστική απόφαση, με την οποία παραπέμπει τους διαδίκους σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση και αναβάλλει τη συζήτηση της υπόθεσης για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.»

Άρθρο 183
Ορισμός των πρακτικών διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης ως εκτελεστών τίτλων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 2 άρθρου 904 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί αναγκαστικής εκτέλεσης - εκτελεστών τίτλων, πριν από τις λέξεις «τα πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων» προστίθενται οι λέξεις «τα πρακτικά διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης και» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Εκτελεστοί τίτλοι είναι:

α) οι τελεσίδικες αποφάσεις, καθώς και οι αποφάσεις κάθε ελληνικού δικαστηρίου που κηρύχθηκαν προσωρινά εκτελεστές,

β) οι διαιτητικές αποφάσεις,

γ) τα πρακτικά διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης και τα πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων που περιέχουν συμβιβασμό ή προσδιορισμό δικαστικών εξόδων,

δ) τα συμβολαιογραφικά έγγραφα,

ε) οι διαταγές πληρωμής και απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου,

στ) οι αλλοδαποί τίτλοι που κηρύχθηκαν εκτελεστοί και

ζ) οι διαταγές και πράξεις που αναγνωρίζονται από τον νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 184
Καθορισμός αρμοδιοτήτων σχετικά με διαιτησίες που συμμετέχει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4831/2021

Στο άρθρο 7 του ν. 4831/2021 (Α’ 170), περί των αρμοδιοτήτων των Τμημάτων και της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστίθεται περ. δ), β) στην παρ. 4, βα) η περ. α) καταργείται, ββ) στην περ. ε), i) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «για κάθε υπόθεση, για την οποία προβλέπεται αρμοδιότητα της Ολομέλειας του ΝΣΚ», ii) το δεύτερο εδάφιο καταργείται, γ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 μετά από τις λέξεις «ή διεξάγονται ενώπιον» προστίθενται οι λέξεις «εθνικών ή» και μετά από τις λέξεις «κανόνες του διεθνούς» προστίθενται οι λέξεις «ή του εθνικού» και το άρθρο 7, κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7
Αρμοδιότητες Τμημάτων και Ολομέλειας

1. Τα Τμήματα γνωμοδοτούν:

α) Σε υποθέσεις, που δεν υπάγονται στο άρθρο 6 ή παραπέμπονται σε αυτά από την Τριμελή Επιτροπή,

β) σε ερωτήματα της Βουλής των Ελλήνων, της Προεδρίας της Κυβέρνησης, της Διοίκησης, των Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, των Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών, των οποίων η νομική υποστήριξη έχει ανατεθεί στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, των Α.Ε.Ι., εφόσον αυτό προβλέπεται ειδικά, καθώς και σε ερωτήματα Υπουργού για θέματα άσκησης ελέγχου και εποπτείας ή γενικότερης σημασίας στα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 8,

γ) για τα σχέδια νόμων και κανονιστικών πράξεων, που παραπέμπονται στο ΝΣΚ για νομοτεχνική επεξεργασία. Το Ειδικό Τμήμα της παρ. 6Α του άρθρου 5 ασκεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα ανατίθεται ή ανήκει σύμφωνα με τον παρόντα οργανισμό ή άλλη κείμενη διάταξη σε Γραφείο Νομικού Συμβουλίου ή Ειδικό Γραφείο ή Δικαστικό Γραφείο ή συλλογικό όργανο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους των άρθρων 5 και 9 του παρόντος Οργανισμού ή Σχηματισμό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Στο Ειδικό Τμήμα δεν παραπέμπεται υπόθεση ή ερώτημα αν έχει εκδοθεί σχετική γνωμοδότηση ή πρακτικό πλήρους ή τακτικής Ολομέλειας, ούτε στην περίπτωση που έχουν εκδοθεί γνωμοδοτήσεις με αντίθετο μεταξύ τους περιεχόμενο και

δ) για την υποβολή διαφορών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική υποστήριξή τους ανήκει στο ΝΣΚ σε διαιτησία, εφόσον τούτο δεν προβλέπεται από ειδική διάταξη, και την επεξεργασία της ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις του Δημοσίου.

2. Η Πλήρης Ολομέλεια γνωμοδοτεί: α) για υποθέσεις, οι οποίες παραπέμπονται σε αυτήν από τον Πρόεδρο, την Τακτική Ολομέλεια ή την Ολομέλεια Διακοπών, β) για τον ορισμό των μελών του Γραφείου Επιθεώρησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 74.

3. Η Πλήρης Ολομέλεια, ως Διοικητική, συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου και εξετάζει νομικά ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος ή μείζονος σημασίας, καθώς και ζητήματα σχετικά με τη δομή, την οργάνωση και τη λειτουργία του ΝΣΚ και την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών του. Η Διοικητική Ολομέλεια συγκαλείται και στην περίπτωση που αυτό ζητηθεί γραπτά από είκοσι (20) τουλάχιστον μέλη της.

4. Η Τακτική Ολομέλεια ή η Ολομέλεια Διακοπών γνωμοδοτεί:

α) [Καταργείται],

β) για τον ορισμό διαιτητών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ,

γ) για την άσκηση ή μη ενδίκων βοηθημάτων κατά των διαιτητικών αποφάσεων, καθώς και για τους λόγους που πρέπει αυτές να προσβληθούν,

δ) για υποθέσεις, οι οποίες παραπέμπονται σε αυτήν από τον Πρόεδρο ή το Τμήμα, στην τελευταία δε περίπτωση, λόγω ισοψηφίας ή ιδιαίτερης σπουδαιότητας των υποθέσεων αυτών ή για υποθέσεις που η απευθείας παραπομπή τους στην Ολομέλεια ζητείται από την ερωτώσα υπηρεσία,

ε) για ερωτήματα, για τα οποία προηγήθηκε γνωμοδότηση Τμήματος που δεν έγινε αποδεκτή από το αρμόδιο όργανο και ζητείται από αυτό η παραπομπή στην Ολομέλεια, για κάθε υπόθεση, για την οποία προβλέπεται αρμοδιότητα της Ολομέλειας του ΝΣΚ.

5. Για εθνικές και διεθνείς διαιτησίες, οι οποίες αφορούν σε διαφορές του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική τους υποστήριξη διεξάγεται από το ΝΣΚ με τρίτους, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, γνωμοδοτεί με τη διαδικασία της περ. β’ της παρ. 4 και διαιτητής από πλευράς του Δημοσίου ή του Ν.Π.Δ.Δ. ή της Ανεξάρτητης Αρχής, ορίζεται ανώτατος δικαστικός λειτουργός ή λειτουργός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με βαθμό τουλάχιστον Νομικού Συμβούλου του Κράτους, Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής Νομικής Σχολής ή Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο, εφόσον ο τελευταίος διαθέτει αποδεδειγμένα εξειδίκευση στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις διαιτησιών που διέπονται από ειδικό καθεστώς ή διεξάγονται ενώπιον εθνικών ή διεθνών διαιτητικών κέντρων, οι κανόνες των οποίων προβλέπουν ειδικό τρόπο επιλογής υποψηφίων διαιτητών, είναι δυνατός ο ορισμός Ελλήνων ή αλλοδαπών διαιτητών, οι οποίοι δεν έχουν μεν μία από τις παραπάνω ιδιότητες, πλην όμως, διαθέτουν αποδεδειγμένα πλούσια εμπειρία και σημαντική εξειδίκευση στο αντικείμενο της διαφοράς και στη συγκεκριμένη διαιτητική διαδικασία και ο ορισμός τους είναι συμβατός με τους κανόνες του διεθνούς ή του εθνικού κέντρου, ενώπιον του οποίου θα υποβληθεί η διαφορά.

6. Οι υποθέσεις αρμοδιότητας της Τακτικής Ολομέλειας εισάγονται για συζήτηση στην αντίστοιχη σύνθεση Α’ ή Β’, στην οποία συμμετέχουν οι λειτουργοί του Γραφείου, όπου ανήκει ο χειρισμός της υπόθεσης ή υποβλήθηκε το ερώτημα.»

Άρθρο 185
Πρόβλεψη για ρήτρα εθνικής θεσμικής διαιτησίας - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4831/2021

Στην περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4831/2021 (Α’ 170) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο, και η περ. η) διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΝΣΚ, μπορούν να συγκροτούνται οι παρακάτω θεματικοί Σχηματισμοί, με αντικείμενο τον ενιαίο και συνολικό χειρισμό ομάδων δικαστικών ή εξώδικων υποθέσεων:

α) Σχηματισμός διαφορών δικαιοδοσίας Διοικητικών Δικαστηρίων, καθώς και του συνόλου των διαφορών μεταξύ του Δημοσίου και των λοιπών φορέων που το ΝΣΚ διεξάγει τη νομική τους υπηρεσία και των απασχολουμένων σε αυτούς, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας.

β) Σχηματισμός φορολογικών - τελωνειακών υποθέσεων και υποθέσεων εκτέλεσης.

γ) Σχηματισμός διαφορών δικαιοδοσίας Πολιτικών Δικαστηρίων (εμπράγματες, ενοχικές, κληρονομικές, εκούσια δικαιοδοσία, πτωχευτικές και υποθέσεις απαλλοτριώσεων).

δ) Σχηματισμός ποινικών υποθέσεων.

ε) Σχηματισμός συνταξιοδοτικών και κοινωνικοασφαλιστικών διαφορών.

στ) Σχηματισμός συμβάσεων μεγάλων προμηθειών, έργων και επενδυτικών σχεδίων, αρμόδιος και για τη νομική συνδρομή στη Διοίκηση κατά την κατάρτιση των συμβάσεων αυτών.

ζ) Σχηματισμός υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής.

η) Σχηματισμός εθνικών και διεθνών διαιτησιών, αρμόδιος και για την επεξεργασία ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις που συνάπτουν το Ελληνικό Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και οι Ανεξάρτητες Αρχές των οποίων διεξάγει τη νομική υπηρεσία. Η συγκρότηση των παραπάνω Σχηματισμών μπορεί να γίνεται και σταδιακά, ανάλογα με τις κρατούσες συνθήκες και υπάρχουσες ανάγκες. Κατά την επεξεργασία ρήτρας διαιτησίας του πρώτου εδαφίου δύναται να προβλέπεται ότι η διεξαγωγή της διαιτητικής διαδικασίας θα γίνεται ενώπιον αναγνωρισμένων εθνικών ή διεθνών οργανισμών διαιτησίας και θα διέπεται από τους αντίστοιχους κανόνες διαιτησίας των οργανισμών αυτών. Η επιλογή του οργανισμού διαιτησίας γίνεται με κριτήριο τη συμβατότητα της συγκεκριμένης διαιτητικής διαφοράς με τους διαδικαστικούς κανόνες του κάθε οργανισμού, την πρόνοια που οι κανόνες αυτοί λαμβάνουν για την εξασφάλιση της αμεροληψίας και αντικειμενικότητας του οργανισμού και των διαιτητών, την ίση μεταχείριση των διαδίκων, την κατά το δυνατόν ταχεία και αποτελεσματική επίλυση της διαφοράς, και με συνεκτίμηση και του κόστους της διαδικασίας.

θ) Σχηματισμός εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, για την αναγνώριση χρηματικής απαίτησης από οποιαδήποτε αιτία, για την οποία υποβάλλεται στο ΝΣΚ από ιδιώτη φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, αίτημα εξωδικαστικής επίλυσης. Η διαδικασία εκκινεί κατόπιν αιτήματος εξωδικαστικής επίλυσης που υποβάλλεται από ιδιώτη φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα είτε με εξώδικη αίτηση είτε στο πλαίσιο εκκρεμούς δικαστικής διαδικασίας, σε οποιοδήποτε στάδιο αυτής, πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης στον πρώτο ή δεύτερο βαθμό ή στο στάδιο της αναίρεσης. Δύναται να καθορίζονται κατηγορίες υποθέσεων του πρώτου εδαφίου, λαμβάνοντας ως κριτήριο ιδίως περιπτώσεις ομοειδών υποθέσεων που πηγάζουν από την ίδια πραγματική και νομική αιτία, για τις οποίες είναι υποχρεωτική, πριν από την προσφυγή στο αρμόδιο Δικαστήριο, η υποβολή αίτησης εξωδικαστικής επίλυσης στο ΝΣΚ, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της υπόθεσης, με την απόφαση της παρ. 2Β του άρθρου 122.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 186
Κτηματολογική διαμεσολάβηση - Τροποποίηση περ. δ) και δα) παρ. 2 άρθρου 6 ν. 2664/1998

Οι περ. δ) και δα) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α’ 275), περί πρώτων εγγραφών - προθεσμίας αμφισβήτησης, αντικαθίστανται ως εξής:

«δ) Πριν από τη συζήτηση της αγωγής της περ. α) και επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης, ο ενάγων οφείλει να προσκαλέσει, με την αγωγή ή με ιδιαίτερο δικόγραφο, όλους τους εναγόμενους, εκτός των προσώπων αγνώστου διαμονής, σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 97 έως 101 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

δα) Για την άσκηση αναγνωριστικής αγωγής κυριότητας με αιτία κτήσης την έκτακτη χρησικτησία, επί ακινήτου για το οποίο έχει καταχωρηθεί στο Κτηματολόγιο η ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη», ο ενάγων υποχρεούται, πριν από τη συζήτηση της αγωγής, να προσφύγει σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης, σύμφωνα με το άρθρο 101 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Η μη διενέργεια της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης επιφέρει το απαράδεκτο της συζήτησης της αγωγής του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.»

Άρθρο 187
Νομική βοήθεια σε διαμεσολάβηση - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004

Στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004 (Α’ 24) προστίθεται νέα παρ. 2Α, ως εξής:

«2Α. Για τις αστικές αξιώσεις δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι και όσοι μετά την εκκρεμοδικία συμμετέχουν σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης, περιλαμβανομένων και συνεδριών κατόπιν υπαγωγής σε εκούσια διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση. Η νομική βοήθεια καλύπτει την αμοιβή του διαμεσολαβητή για την εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης και, εφόσον η διαδικασία συνεχιστεί, την αμοιβή εκούσιας διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 125, την αμοιβή του νομικού παραστάτη και τα γραμμάτια προκαταβολής εισφορών κατά το άρθρο 126 και τα τυχόν λοιπά έξοδα της διαδικασίας που βαρύνουν το δικαιούχο μέρος. Εξαιρείται το παράβολο της παρ. 4 του άρθρου 161.»

Άρθρο 188
Διαιτητική επίλυση διαφορών από δημόσιες συμβάσεις - Τροποποίηση άρθρου 176 ν. 4412/2016

Στο άρθρο 176 του ν. 4412/2016 (Α’ 147), περί της διαιτητικής επίλυσης διαφορών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, αα) οι λέξεις «των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ», αβ) οι λέξεις «του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ», β) οι παρ. 2 και 3 καταργούνται, γ) στην παρ. 4 οι λέξεις «οι διατάξεις του οποίου κατισχύουν των εφαρμοστέων κανόνων διαιτησίας που καθορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 3», αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο μέτρο που είναι συμβατός με τη φύση των διαφορών που ανακύπτουν από δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και υπηρεσιών», δ) στην παρ. 7, στο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 18 ν. 4640/2019 (Α’ 190), περί αμοιβής διαμεσολαβητή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σύμφωνα με το οικείο άρθρο του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών»,

ε) στην παρ. 8, εα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «Η οποιαδήποτε διαφορά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Κάθε διαφορά που είναι κατά νόμο δεκτική συμβιβασμού δύναται να», εβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις

«της εκδόσεως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της κοινοποίησης», εγ) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται, εδ) προστίθενται νέα εδάφια, τέταρτο και πέμπτο, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 176 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 176
Διαιτητική επίλυση διαφορών

1. Στα έγγραφα της σύμβασης, για έργα προϋπολογισμού ανώτερου του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ και για μελέτες και τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες προϋπολογισμού ανώτερου των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, μπορεί να εγκριθεί και να περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της σύμβασης. Για έργα κατώτερου προϋπολογισμού, απαιτείται για τη συμπερίληψη αντίστοιχης ρήτρας η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.

2. [Καταργείται].

3. [Καταργείται].

4. Η διεξαγωγή της διαιτησίας υπόκειται στον «Κανονισμό Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδυτών-Κρατών» (Rules on Transparency in Treaty based Investor-State Arbitration) της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL), στο μέτρο που είναι συμβατός με τη φύση των διαφορών που ανακύπτουν από δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και υπηρεσιών.

5. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 8 του «Κανονισμού Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδυτών-Κρατών» της παρ. 4, με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Δικαιοσύνης, καθορίζονται η αποθετήρια αρχή για τη δημοσίευση των πληροφοριών που προβλέπονται στους εν λόγω κανόνες και κάθε λεπτομέρεια αναφορικά με την τήρηση των πληροφοριών αυτών και την πρόσβαση σε αυτές.

6. Με συμφωνία των συμβαλλομένων, έπειτα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα διαιτησίας κατά την παρ. 1, μπορεί να υπάγεται στις διατάξεις περί διαιτησίας.

7. Στα συμβατικά τεύχη που έχει περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης, δύναται να προβλέπεται στάδιο συμβιβαστικής επίλυσης κάθε διαφοράς, που προηγείται της προσφυγής στη διαιτησία της παρ. 1. Για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς συγκροτείται Συμβούλιο Επίλυσης Διαφορών (ΣΕΔ), το οποίο θα αποτελείται από 1 έως 3 μέλη, μη συνδεόμενα με οποιαδήποτε έννομη σχέση με τα μέρη, τα οποία θα ορισθούν από τα μέρη εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης. Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τον ορισμό των μελών, κάθε μέρος ορίζει από ένα και το τρίτο μέλος ορίζεται με απόφαση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Η αμοιβή κάθε μέλους του ΣΕΔ καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

8. Κάθε διαφορά που είναι κατά νόμο δεκτική συμβιβασμού δύναται να εισάγεται με πρωτοβουλία οποιουδήποτε μέρους στο ΣΕΔ, το οποίο εκδίδει μη δεσμευτική απόφαση, εντός τριάντα (30) ημερών από την εισαγωγή της διαφοράς. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από της κοινοποίησης της απόφασης του ΣΕΔ τα μέρη δηλώνουν εγγράφως, αν αποδέχονται την εκδοθείσα απόφαση. Η διαφορά επιλύεται συμβιβαστικά μόνο κατά το μέρος που συμπίπτουν οι ρητές δηλώσεις αποδοχής των μερών και έχουν τηρηθεί οι νόμιμες προϋποθέσεις. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας του δευτέρου εδαφίου ισοδυναμεί με μη αποδοχή της πρότασης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται με έγγραφη συμφωνία των μερών, ιδίως όταν απαιτείται η τήρηση νόμιμων διαδικασιών ή η λήψη εγκρίσεων.

9. Με συμφωνία των συμβαλλομένων, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα συμβιβαστικής επίλυσης κατά την παρ. 7, μπορεί να υπάγεται στις διατάξεις αυτής.»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ’
ΚΕΝΤΡΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ

Άρθρο 189
Σύσταση - Επωνυμία - Νομική Φύση

1. Συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας» (εφεξής «Κέντρο»).

2. Το Κέντρο έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Δικαιοσύνης. Η εποπτεία περιορίζεται σε έλεγχο νομιμότητας και δεν εκτείνεται στον καθορισμό ή στην αξιολόγηση του επιστημονικού περιεχομένου των δράσεων και των πορισμάτων του Κέντρου.

3. Έδρα του Κέντρου ορίζεται ο Δήμος Ορεστιάδας της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου.

4. Το Κέντρο λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές της επιστημονικής ανεξαρτησίας, της διαφάνειας, της εξωστρέφειας και της μη κερδοσκοπικής δράσης.

Άρθρο 190
Αποστολή - Σκοπός

1. Αποστολή του Κέντρου είναι η μελέτη, η έρευνα, η προαγωγή και η διάδοση των θεσμών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και η υποστήριξη δράσεων που συνδέονται με την ειρηνική, αποτελεσματική και σύγχρονη διαχείριση διαφορών.

2. Το Κέντρο επιδιώκει ιδίως:

α) την έρευνα και τεκμηρίωση ζητημάτων που αφορούν στη διαμεσολάβηση, τη διαιτησία, τη συμφιλίωση και κάθε συναφή μηχανισμό,

β) την έρευνα και τεκμηρίωση ζητημάτων που αφορούν στην εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης στη διαμεσολάβηση, στη διαιτησία, στη συμφιλίωση και κάθε συναφή μηχανισμό,

γ) την παροχή κατάρτισης, επιμόρφωσης και εξειδίκευσης σε νομικούς, διαμεσολαβητές, διαιτητές, στελέχη επιχειρήσεων, αποφοίτους Νομικών Σχολών και λοιπούς ενδιαφερομένους,

δ) την οργάνωση συνεδρίων, ημερίδων, σεμιναρίων, εργαστηρίων, κύκλων σπουδών και λοιπών επιστημονικών εκδηλώσεων,

ε) την ανάπτυξη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και εκδοτικών δραστηριοτήτων,

στ) την ενίσχυση της τοπικής, εθνικής και διεθνούς δικτύωσης στον χώρο της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και

ζ) την προβολή της Νέας Ορεστιάδας και της Θράκης ως τόπου επιστημονικής, θεσμικής και διασυνοριακής συνεργασίας.

3. Η επιδίωξη των ανωτέρω σκοπών δεν συνεπάγεται άσκηση δικαιοδοτικής λειτουργίας από το Κέντρο ούτε οργάνωση ή διενέργεια, στο όνομά του, διαδικασιών διαμεσολάβησης ή διαιτησίας με δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα για τους διαδίκους.

Άρθρο 191
Αρμοδιότητες - Δράσεις

1. Για την εκπλήρωση της αποστολής του, το Κέντρο δύναται ιδίως:

α) να εκπονεί μελέτες, γνωμοδοτικά υπομνήματα, ερευνητικά έργα και επιστημονικές εκθέσεις,

β) να οργανώνει προγράμματα επιμόρφωσης, εξειδίκευσης και δια βίου μάθησης μη τυπικού χαρακτήρα,

γ) να διοργανώνει επιστημονικές και επαγγελματικές συναντήσεις, διασκέψεις, ημερίδες, σεμινάρια και κλινικές δράσεις,

δ) να εκδίδει επιστημονικά συγγράμματα, περιοδικά, πρακτικά και λοιπά επιστημονικά αποθετήρια γνώσης,

ε) να παρέχει υπηρεσίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, επιστημονική, οργανωτική και υλικοτεχνική υποστήριξη σε δράσεις και διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και

στ) να συμμετέχει σε εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα και δίκτυα.

2. Το Κέντρο δύναται να αναπτύσσει ειδικές δράσεις διασυνοριακής συνεργασίας και περιφερειακής εξωστρέφειας με έμφαση στη Θράκη και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Άρθρο 192
Σχέση με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

1. Το Κέντρο δύναται να συνεργάζεται με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και ιδίως με τη Νομική Σχολή του, βάσει πρωτοκόλλων συνεργασίας, προγραμματικών συμφωνιών ή ειδικότερων συμβάσεων.

2. Η συνεργασία της παρ. 1 μπορεί να αφορά ιδίως:

α) κοινές επιστημονικές εκδηλώσεις και ερευνητικές δράσεις,

β) συμμετοχή μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού ή ερευνητών σε επιστημονικές ή επιμορφωτικές και άλλες δράσεις του Κέντρου,

γ) ανάπτυξη εργαστηρίων ή προσομοιώσεων,

δ) πρακτική άσκηση ή εκπαιδευτική συμμετοχή φοιτητών και αποφοίτων σε δράσεις του Κέντρου,

ε) ανταλλαγή τεχνογνωσίας και επιστημονικού υλικού.

3. Το Κέντρο μπορεί να αναπτύσσει αντίστοιχες συνεργασίες και με άλλα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Άρθρο 193
Σχέση με τον Δικηγορικό Σύλλογο Ορεστιάδας

1. Το Κέντρο δύναται, κατόπιν ειδικών προγραμματικών συμφωνιών ή πρωτοκόλλων συνεργασίας, να παρέχει στον Δικηγορικό Σύλλογο Ορεστιάδας επιστημονική, οργανωτική και υλικοτεχνική υποστήριξη και να λειτουργεί ως στρατηγικός σύμβουλος για την οργάνωση, ανάπτυξη και διεθνή δικτύωση του Κέντρου Διεθνούς Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας του Δικηγορικού Συλλόγου.

2. Η συνεργασία της παρ. 1 μπορεί να περιλαμβάνει και τη συνύπαρξη, ακόμη και στον ίδιο φυσικό χώρο, του Κέντρου και των δομών ημεδαπούς και διεθνούς διαμεσολάβησης και διαιτησίας του Δικηγορικού Συλλόγου Ορεστιάδας, με διακριτότητα ως προς την οργανωτική τους ταυτότητα, τις αρμοδιότητες και τη νομική τους ευθύνη.

Άρθρο 194
Όργανα διοίκησης - Διοικητικό Συμβούλιο

1. Όργανα διοίκησης του Κέντρου είναι:
α) το Διοικητικό Συμβούλιο,
β) ο Γενικός Διευθυντής και
γ) το Επιστημονικό Συμβούλιο.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου είναι πενταμελές και αποτελείται από τους κάτωθι:
α) τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Ορεστιάδας,
β) έναν λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με βαθμό τουλάχιστον Παρέδρου,
γ) τον Κοσμήτορα της Νομικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης ή τον νόμιμο αναπληρωτή του,
δ) τον Πρόεδρο του Επιμελητηρίου Έβρου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του,
ε) ένα πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας στους τομείς του δικαίου, της διαμεσολάβησης, της διαιτησίας, της ανώτατης εκπαίδευσης, της έρευνας, της διοίκησης, της επιχειρηματικότητας ή της διεθνούς συνεργασίας.

Ως Πρόεδρος ορίζεται ο Κοσμήτορας της Νομική Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο:
α) χαράσσει τη στρατηγική και εγκρίνει το ετήσιο πρόγραμμα δράσης,
β) εγκρίνει τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό,
γ) αποφασίζει για τις συνεργασίες, τα προγράμματα και τις συμβάσεις του Κέντρου,
δ) καταρτίζει τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας,
ε) ορίζει τον Γενικό Διευθυντή,
στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που απαιτείται για τη διοίκηση και λειτουργία του Κέντρου.

4 Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τετραετής και δεν επιτρέπεται η ανανέωσή της πέραν της μίας (1) φοράς. Δεν δύνανται να διορισθούν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρόσωπα που τελούν σε σχέση συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δευτέρου βαθμού με άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή με τον Γενικό Διευθυντή.

Άρθρο 195
Γενικός Διευθυντής - Επιστημονικό Συμβούλιο

1. Ο Γενικός Διευθυντής επιλέγεται κατ’ εφαρμογή του ν. 5062/2023 (Α’ 183) αναφορικά με την επιλογή προσώπων διοίκησης νομικών προσώπων που ανήκουν στην Ομάδα Β, όπως ορίζεται στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5062/2023. Η θητεία του Γενικού Διευθυντή είναι τριετής, με δυνατότητα ανανέωσης μία (1) φορά.

2. Ο Γενικός Διευθυντής:
α) μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου,
β) συντονίζει τη λειτουργία των υπηρεσιών και των δράσεων του Κέντρου,
γ) εισηγείται τον ετήσιο προγραμματισμό,
δ) παρακολουθεί την υλοποίηση των συνεργασιών και των προγραμμάτων και
ε) εκπροσωπεί το Κέντρο, εφόσον εξουσιοδοτείται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

3. Συστήνεται Επιστημονικό Συμβούλιο, το οποίο είναι πενταμελές, έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Η θητεία των μελών είναι τετραετής, με δυνατότητα ανανέωσης μία (1) φορά.

4. Στο Επιστημονικό Συμβούλιο μπορούν να μετέχουν μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού, ερευνητές, αποχωρήσαντες ή συνταξιούχοι δικαστικοί λειτουργοί, δικηγόροι, διαμεσολαβητές, διαιτητές και λοιποί ειδικοί επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή.

5. Το Επιστημονικό Συμβούλιο γνωμοδοτεί στο Διοικητικό Συμβούλιο ιδίως για:

α) τον επιστημονικό προσανατολισμό του Κέντρου,

β) την ποιότητα των δράσεών του και τη συνάφειά τους με την αποστολή του,

γ) τις ερευνητικές και εκδοτικές του πρωτοβουλίες,

δ) τις διεθνείς συνεργασίες του και τη θεσμική του εξωστρέφεια.

6. Η πρόωρη παύση του Γενικού Διευθυντή είναι δυνατή μόνο για σπουδαίο λόγο, με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ύστερα από ακρόαση του ιδίου.

Άρθρο 196
Προσωπικό - συνεργάτες - συμμετοχή επιστημόνων και φοιτητών

1. Το Κέντρο δύναται να απασχολεί προσωπικό με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου, καθώς και να συνάπτει συμβάσεις έργου ή παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του. Η επιλογή του προσωπικού γίνεται κατ’ εφαρμογή του ν. 4765/2021 (Α’ 6).

2. Το Κέντρο δύναται να συνεργάζεται με δικηγόρους, διαμεσολαβητές, διαιτητές, οικονομολόγους, κοινωνικούς επιστήμονες, ειδικούς εμπειρογνώμονες, μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), ερευνητές, μεταδιδάκτορες και υποψήφιους διδάκτορες.

Άρθρο 197
Συνεργασίες - Δικτύωση

1. Το Κέντρο δύναται να συνάπτει πρωτόκολλα συνεργασίας, μνημόνια, συμβάσεις και προγραμματικές συμφωνίες με:

α) δημόσιους φορείς και αρχές,

β) δικηγορικούς συλλόγους,

γ) επιμελητήρια και επαγγελματικούς φορείς,

δ) πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα,

ε) διεθνείς οργανισμούς και δίκτυα,

στ) νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

2. Οι συνεργασίες και τα δίκτυα που αναπτύσσει το Κέντρο είναι συμπληρωματικά προς τους κατά νόμο αρμόδιους φορείς στον χώρο της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και δεν συνεπάγονται εποπτικό ή ρυθμιστικό ρόλο επ’ αυτών.

Άρθρο 198
Πόροι - Οικονομική διαχείριση

1. Οι πόροι του Κέντρου δύνανται να προέρχονται ιδίως από:

α) εθνικά ή συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα,

β) έσοδα από την παροχή υπηρεσιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών,

γ) δωρεές, χορηγίες, κληροδοτήματα και κάθε άλλη νόμιμη παροχή,

δ) έσοδα από συνέδρια, σεμινάρια, προγράμματα επιμόρφωσης, επιστημονικές εκδόσεις και λοιπές συναφείς δραστηριότητες και

ε) αμοιβές από την εκπόνηση μελετών, την παροχή επιστημονικής ή οργανωτικής υποστήριξης και την υλοποίηση συνεδρίων ή έργων.

2. Η διαχείριση των πόρων του Κέντρου διενεργείται από τα αρμόδια όργανά του, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό και τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό.

3. Οι δωρεές και οι χορηγίες γίνονται δεκτές μόνον εφόσον δεν θίγουν την επιστημονική ανεξαρτησία, την αμεροληψία και τη διαφάνεια της λειτουργίας του Κέντρου.

4. Για κάθε οικονομικό έτος καταρτίζεται προϋπολογισμός και απολογισμός, οι οποίοι εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Κέντρου, σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

5. Κάθε δωρεά ή χορηγία που υπερβαίνει το ποσό το οποίο ορίζεται με την απόφαση του άρθρου 200, γνωστοποιείται δημόσια, με αναφορά του δωρητή ή χορηγού και του ύψους της παροχής, στην ιστοσελίδα του Κέντρου, τηρουμένης της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Άρθρο 199
Εσωτερικός Κανονισμός

1. Εντός έξι (6) μηνών από τη συγκρότηση του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου καταρτίζεται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Κέντρου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας ρυθμίζονται:

α) η εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών του Κέντρου,

β) οι διαδικασίες σύναψης συνεργασιών,

γ) η διοικητική και οικονομική λειτουργία,

δ) η διαδικασία επιλογής συνεργατών και επιστημονικών υπευθύνων,

ε) η πολιτική δημοσιότητας και διαφάνειας και

στ) κάθε άλλο αναγκαίο θέμα εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας του Κέντρου, το οποίο δεν αφορά στη θέσπιση δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων τρίτων ούτε τροποποιεί, συμπληρώνει ή καταργεί διατάξεις νόμου ή κανονιστικών πράξεων.

3. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ’

Άρθρο 200
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους ΣΤ’

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζεται το ποσό των δωρεών ή χορηγιών που υπόκεινται στην υποχρέωση δημόσιας γνωστοποίησης κατά την παρ. 5 του άρθρου 198.

Άρθρο 201
Μεταβατικές διατάξεις

1. Εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος διορίζεται το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου.

2. Μέχρι την πλήρη λειτουργική οργάνωση του Κέντρου, η προσωρινή στέγαση του και η βασική διοικητική ή υλικοτεχνική υποστήριξη μπορούν να εξασφαλίζονται με συμφωνίες συνεργασίας με δημόσιους ή επαγγελματικούς φορείς του Δήμου Ορεστιάδας.

Άρθρο 202
Τελική διάταξη

Κάθε προπαρασκευαστική ενέργεια, μελέτη, συνεργασία ή διοικητική πρωτοβουλία που έχει αναληφθεί για την ίδρυση φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών στην Ορεστιάδα μπορεί να αξιοποιείται για την έναρξη λειτουργίας του Κέντρου. Οι σχετικές συμφωνίες και πράξεις αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Κέντρου, σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

ΜΕΡΟΣ Ζ’
ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’
ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 203
Αύξηση οργανικών θέσεων Υπουργείου Δικαιοσύνης και Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης συνιστώνται επιπλέον οργανικές θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ως εξής:

α) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων/Ειδικότητα ΠΕ Ψυχολόγων θέσεις δέκα (10),

β) Κλάδος ΠΕ Σωφρονιστικού Ανηλίκων/Ειδικότητα ΠΕ Σωφρονιστικού Ανηλίκων θέσεις επτά (7),

γ) Κατηγορία ΤΕ Επιμελητών Ανηλίκων θέσεις δώδεκα (12).

2. Στις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων (Ε.Π.Α.) συνιστώνται επιπλέον οργανικές θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, ως εξής:

α) Στην Ε.Π.Α. Κοζάνης:

αα) Κατηγορία ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού θέση μία (1),

αβ) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων θέση μία (1),
αγ) Κατηγορία ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας θέση μία (1),
αδ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας θέσεις δύο (2),
αε) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Εστίασης θέση μία (1) και
αστ) Κατηγορία ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων θέση μία (1).
β) Στην Ε.Π.Α. Πειραιά:
βα) Κατηγορία ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού θέση μία (1),
ββ) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων θέση μία (1),
βγ) Κατηγορία ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας θέση μία (1) και
βδ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας θέση μία (1).
γ) Στην Ε.Π.Α. Αθήνας:
γα) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων θέση μία (1),
γβ) Κατηγορία ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού θέση μία (1),
γγ) Κατηγορία ΠΕ Κοινωνικής Εργασίας θέση μία (1),
γδ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας θέση μία (1),
γε) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Εστίασης θέσης μία (1),
γστ) Κατηγορία ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων θέση μία (1).
δ) Στην Ε.Π.Α. Ηρακλείου:
δα) Κατηγορία ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού θέση μία (1),
δβ) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων θέση μία (1),
δγ) Κατηγορία ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας θέση μία (1),
δε) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας θέσεις δύο (2),
δστ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Εστίασης θέση μία (1),
δζ) Κατηγορία ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων θέση μία (1),
ε) Στην Ε.Π.Α. Λάρισας:
εα) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων θέση μία (1),
εβ) Κατηγορία ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας θέσεις δύο (2),
εγ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας θέσεις δύο (2),
εδ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Εστίασης θέση μία (1),
εε) Κατηγορία ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων θέση μία (1).

Άρθρο 204
Διαδικασία πλήρωσης θέσεων προσωπικού αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Υπουργείου Δικαιοσύνης και Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων

1. Για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού» και των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων (Υ.Ε.Α.) καταρτίζεται, κατόπιν αιτήματός τους, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ηλεκτρονικός κατάλογος των κλάδων ΠΕ Ψυχολόγων, ΠΕ Σωφρονιστικού Ανηλίκων και ΤΕ Επιμελητών Ανηλίκων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, στον οποίο εγγράφονται όσοι κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα.

2. Για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων (Ε.Π.Α.) καταρτίζεται, στις Ε.Π.Α., ηλεκτρονικός κατάλογος, των κλάδων ΠΕ Ψυχολόγων, ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας, ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας, ΔΕ Προσωπικού Εστίασης και ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, στον οποίο εγγράφονται όσοι κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα.

3. Οι υποψήφιοι εγγράφονται, μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής, στον ηλεκτρονικό κατάλογο, κάθε έτος, μέσα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου. Ο κατάλογος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των υπηρεσιών της παρ. 1 και 2, μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του ίδιου έτους και παραμένει, επικαιροποιημένος, μέχρι την ανάρτηση του νέου ηλεκτρονικού καταλόγου του επόμενου έτους. Αν υποψήφιος παραιτηθεί σε χρόνο μικρότερο του έτους από την υπογραφή της σύμβασης εργασίας, προσλαμβάνεται ο επόμενος κατά σειρά στον ηλεκτρονικό κατάλογο υποψήφιος για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό της αρχικής σύμβασης.

4. Το προσωπικό των παρ. 1 και 2 προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με την επιφύλαξη του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α’ 133), περί ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα. Για το προσωπικό της παρ. 1 η πρόσληψη γίνεται με τους όρους της απόφασης της παρ. 8, κατόπιν έγκρισης του Υπηρεσιακού Γραμματέα του

Υπουργείου Δικαιοσύνης και απόφασης τοποθέτησης του ιδίου. Για το προσωπικό της παρ. 2 η πρόσληψη γίνεται με τους όρους της απόφασης της παρ. 8 και των όσων ορίζονται στο από 3.7.1943 Κανονιστικό Διάταγμα (Α’ 239).

5. Αρμόδιο για την κατάρτιση του καταλόγου, τον έλεγχο της νομιμότητας των δικαιολογητικών των εγγεγραμμένων σε αυτόν και τη σύνταξη των πινάκων κατάταξης είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο, μετά το πέρας του ελέγχου, προχωρά στην πρόσληψη του προσωπικού στις υπηρεσίες της παρ. 1. Στην περίπτωση της παρ. 2 αρμόδιες για την κατάρτιση του καταλόγου, τον έλεγχο της νομιμότητας των εγγεγραμμένων σε αυτόν και τη σύνταξη των πινάκων κατάταξης είναι οι Ε.Π.Α., οι οποίες, μετά το πέρας του ελέγχου, προχωρούν στην πρόσληψη του προσωπικού.

6. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) δύναται να προβαίνει σε κατ’ ένσταση έλεγχο νομιμότητας των πινάκων κατάταξης. Η ένσταση κατά των πινάκων κατάταξης ασκείται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή τους. Για την άσκηση της ένστασης απαιτείται η καταβολή παραβόλου πενήντα (50) ευρώ το οποίο επισυνάπτεται στην ένσταση, άλλως η ένσταση δεν εξετάζεται. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει το παράβολο το οποίο έχει προμηθευτεί ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής ηλεκτρονικού παραβόλου από τον διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Σε περίπτωση που η υποβληθείσα ένσταση γίνει δεκτή, το καταβληθέν ποσό του παραβόλου επιστρέφεται στον ενιστάμενο. Ο έλεγχος του Α.Σ.Ε.Π. δεν αναστέλλει την απασχόληση του προσωπικού που έχει προσληφθεί μέχρι την έκδοση της απόφασης επί των ενστάσεων.

7. Οι αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π. της παρ. 6 εκτελούνται άμεσα από τον οικείο φορέα. Εφόσον η συμμόρφωση στις ανωτέρω αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π. συνεπάγεται την απόλυση προσωπικού που έχει προσληφθεί κατά τους όρους των παρ. 1 έως 5, οι απολυόμενοι λαμβάνουν τις αποδοχές που προβλέπονται για την απασχόλησή τους έως την ημέρα της απόλυσης, χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση από την αιτία αυτή. Η σύμβαση του προσωπικού, που προσλαμβάνεται συνεπεία της εν λόγω απόφασης του Α.Σ.Ε.Π., έχει τη διάρκεια που έχει ορισθεί στην αρχικά συναφθείσα σύμβαση.

8. Η διάρκεια του χρόνου απασχόλησης του προσωπικού της παρ. 1 καθορίζεται στην απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και αναφέρεται ρητά σε κάθε απόφαση τοποθέτησής του, καθώς και σε κάθε σύμβαση εργασίας που συνάπτεται. Η διάρκεια του χρόνου απασχόλησης του προσωπικού της παρ. 2 καθορίζεται στην απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Π.Α. και αναφέρεται ρητά σε κάθε απόφαση τοποθέτησής του και σε κάθε σύμβαση εργασίας που συνάπτεται. Σε κάθε περίπτωση, το χρονικό διάστημα της απασχόλησης του προσωπικού των παρ. 1 και 2 δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ενός (1) έτους και μεγαλύτερο των δύο (2) ετών.

9. Το προσωπικό της παρ. 1, κατά τον χρόνο απασχόλησής του, αμείβεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4354/2015 (Α’ 176). Η δαπάνη για την αμοιβή του βαρύνει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του φορέα, στον οποίο εργάζονται. Δύναται να καλύπτεται και από ενωσιακούς πόρους και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Στην περίπτωση του τρίτου εδαφίου, η διάρκεια της σύμβασης δύναται να ανανεώνεται, πέραν της διετίας και μέχρι τη λήξη των ως άνω προγραμμάτων. Οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας εφαρμόζονται και για το εν λόγω προσωπικό.

Άρθρο 205
Διαδικασία πλήρωσης θέσεων προσωπικού των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης - Προσθήκη άρθρου 4Β στον ν. 3772/2009

Στον ν. 3772/2009 (Α’ 112) προστίθεται άρθρο 4Β ως εξής:

«Άρθρο 4Β
Πλήρωση θέσεων για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών

1. Για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών της χώρας καταρτίζεται, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, ηλεκτρονικός κατάλογος, των κλάδων ΠΕ Ιατρών (ειδικότητα Παθολογικής Ανατομικής), ΠΕ Χημικών, ΠΕ Βιολόγων, ΠΕ Βιοχημικών και ΤΕ Βιοϊατρικών Επιστημών (ειδικότητα ιατρικών εργαστηρίων), ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, στον οποίο εγγράφονται όσοι κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα.

2. Οι υποψήφιοι εγγράφονται, μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής, στον ηλεκτρονικό κατάλογο, κάθε έτος, μέσα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου. Ο κατάλογος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και της κάθε ιατροδικαστικής υπηρεσίας, μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του ίδιου έτους και παραμένει, επικαιροποιημένος, μέχρι την ανάρτηση του νέου ηλεκτρονικού καταλόγου του επόμενου έτους. Εάν υποψήφιος παραιτείται σε χρόνο μικρότερο του έτους από την υπογραφή της σύμβασης εργασίας, προσλαμβάνεται ο επόμενος κατά σειρά στον ηλεκτρονικό κατάλογο υποψήφιος για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό της αρχικής σύμβασης.

3. Τα αιτήματα των υπηρεσιών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών για προσλήψεις των κλάδων που αναφέρονται στην παρ. 1 υποβάλλονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

4. Το προσωπικό του παρόντος προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, ως προσωπικό πλήρους απασχόλησης. Η πρόσληψή του γίνεται με τους όρους που καθορίζονται στην απόφαση της παρ. 10, κατόπιν έγκρισης του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και απόφασης τοποθέτησης του ιδίου. Για τις προσλήψεις του παρόντος εφαρμόζεται το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α’ 133), περί ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα.

5. Αρμόδιο για την κατάρτιση του καταλόγου, τον έλεγχο της νομιμότητας των δικαιολογητικών των εγγεγραμμένων σε αυτόν και τη σύνταξη των πινάκων κατάταξης είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο μετά το πέρας του ελέγχου, προχωρά στην πρόσληψη του προσωπικού, στις ιατροδικαστικές υπηρεσίες.

6. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) δύναται να προβαίνει σε κατ’ ένσταση έλεγχο νομιμότητας των πινάκων κατάταξης. Για την άσκηση της ένστασης απαιτείται η καταβολή παραβόλου πενήντα (50) ευρώ το οποίο επισυνάπτεται στην ένσταση, άλλως η ένσταση δεν εξετάζεται. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει το παράβολο το οποίο έχει προμηθευτεί ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής ηλεκτρονικού παραβόλου από τον διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Σε περίπτωση που η υποβληθείσα ένσταση γίνει δεκτή, το καταβληθέν ποσό του παραβόλου επιστρέφεται στον ενιστάμενο. Η ένσταση κατά των πινάκων κατάταξης ασκείται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή τους. Ο έλεγχος του Α.Σ.Ε.Π., σύμφωνα με την παρούσα, δεν αναστέλλει την απασχόληση του προσωπικού που έχει προσληφθεί μέχρι την έκδοση της απόφασης επί των ενστάσεων.

7. Οι αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π. της παρ. 6 εκτελούνται άμεσα από τον οικείο φορέα. Εφόσον η συμμόρφωση στις ανωτέρω αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π. συνεπάγεται την απόλυση προσωπικού που έχει προσληφθεί κατά τους όρους των παρ. 1 έως 5, οι απολυόμενοι λαμβάνουν τις αποδοχές που προβλέπονται για την απασχόλησή τους έως την ημέρα της απόλυσης, χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση από την αιτία αυτή. Η σύμβαση του προσωπικού, που προσλαμβάνεται συνεπεία της εν λόγω απόφασης του Α.Σ.Ε.Π., έχει τη διάρκεια που έχει ορισθεί στην αρχικά συναφθείσα σύμβαση.

8. Η διάρκεια του χρόνου απασχόλησης του ανωτέρω προσωπικού καθορίζεται στην απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και αναφέρεται ρητά σε κάθε απόφαση τοποθέτησής του, καθώς και σε κάθε σύμβαση εργασίας που συνάπτεται. Σε κάθε περίπτωση, το χρονικό διάστημα της απασχόλησης δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ενός (1) έτους και μεγαλύτερο των δύο (2) ετών.

9. Το ανωτέρω προσωπικό του κλάδου ΠΕ Ιατρών (ειδικότητα Παθολογική Ανατομική), κατά τον χρόνο απασχόλησής του, αμείβεται σύμφωνα με το άρθρο 58Α του ν. 4999/2022 (Α’ 225). Το ανωτέρω προσωπικό των υπόλοιπων κλάδων, κατά τον χρόνο απασχόλησής του, αμείβεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4354/2015 (Α’ 176). Η δαπάνη για την αμοιβή του ανωτέρω προσωπικού βαρύνει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του φορέα, στον οποίο εργάζονται, ενώ δύναται να καλύπτεται και από ενωσιακούς πόρους και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Στην τελευταία περίπτωση η διάρκεια της σύμβασης δύναται να ανανεώνεται, πέραν της διετίας και μέχρι τη λήξη των ως άνω προγραμμάτων. Οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, ισχύουν και εφαρμόζονται και για το εν λόγω προσωπικό.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης του ηλεκτρονικού καταλόγου των κλάδων της παρ. 1, το περιεχόμενο και η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, ο χρόνος και η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με την πρόσληψη του προσωπικού αυτού. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και τυχόν πρόσθετα προσόντα, καθώς και τα κριτήρια και ο τρόπος μοριοδότησης και κατάταξής τους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’
ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 206
Επίδομα ειδικών συνθηκών άσκησης δικαστικού έργου

1. Στους υπαλλήλους της Γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και εισαγγελιών, της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών (ΕΣΔι), του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων χορηγείται από την 1η.1.2027 μηνιαίο επίδομα ειδικών συνθηκών άσκησης δικαστικού έργου, ύψους εκατό (100) ευρώ.

2. Το επίδομα περιλαμβάνεται στις τακτικές αποδοχές και καταβάλλεται με την προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτού προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στα καθήκοντα της θέσης που

δικαιολογούν την καταβολή του. Το επίδομα εξακολουθεί να καταβάλλεται για όσο διάστημα οι υπάλληλοι τελούν σε άδεια, περιλαμβανομένης και της βραχυχρόνιας αναρρωτικής άδειας έως οκτώ (8) ημέρες κατ’ έτος, καθώς και σε αναρρωτική άδεια πέραν των οκτώ (8) ημερών κατ’ έτος που χορηγείται βάσει γνωμάτευσης που εκδίδεται από δημόσια νοσοκομεία, κέντρα υγείας του Δημοσίου, πανεπιστημιακές κλινικές, νοσηλευτικούς σχηματισμούς του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και ιδιωτικές κλινικές, εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία σε αυτές, η οποία αποδεικνύεται με σχετικά παραστατικά.

3. Το επίδομα περικόπτεται:

α) σε περίπτωση αποχής του υπαλλήλου από τα καθήκοντά του, καθώς και σε περίπτωση θέσεως του υπαλλήλου σε αργία ή διαθεσιμότητας για οποιονδήποτε λόγο,

β) αυτοδίκαια, σε περίπτωση απομακρύνσεως του υπαλλήλου από τη θέση που δικαιολογεί την καταβολή του και

γ) σε περίπτωση εκπαιδευτικής άδειας διάρκειας μεγαλύτερης των δύο (2) μηνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΥΤΟΦΩΡΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 207
Κακουργηματικές μορφές απάτης και απάτης με υπολογιστή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 386 και παρ. 1 άρθρου 386Α Ποινικού Κώδικα

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 386 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α’ 95), περί απάτης, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Όποιος με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με σκοπό από τη βλάβη αυτής της περιουσίας να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή.

Αν ο δράστης, έχοντας ενωθεί με άλλον, διαπράττει απάτες κατ’ επάγγελμα: α) με εκμετάλλευση της ευαλωτότητας του θύματος λόγω ηλικίας ή διανοητικής κατάστασης ή β) με την πρόκληση φόβου, ταραχής ή ανασφάλειας, επιβάλλεται κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή.

Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 386Α του Ποινικού Κώδικα, περί απάτης με υπολογιστή, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Όποιος, με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, βλάπτει ξένη περιουσία, επηρεάζοντας το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας επεξεργασίας δεδομένων υπολογιστή:

α) με τη μη ορθή διαμόρφωση προγράμματος υπολογιστή,

β) με τη χωρίς δικαίωμα παρέμβαση σε πληροφοριακό σύστημα,

γ) με τη χρησιμοποίηση μη ορθών ή ελλιπών ψηφιακών δεδομένων υπολογιστή, ιδίως δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας,

δ) με τη χωρίς δικαίωμα εισαγωγή, αλλοίωση, διαγραφή, μετάδοση ή εξάλειψη ορθών ψηφιακών δεδομένων υπολογιστή, ιδίως ψηφιακών δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας, ή

ε) με τη χωρίς δικαίωμα αξιοποίηση λογισμικού προορισμένου για τη μετακίνηση χρημάτων ή νομισματικής αξίας, τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή.

Αν ο δράστης, έχοντας ενωθεί με άλλον, διαπράττει απάτες με υπολογιστή κατ’ επάγγελμα: α) με εκμετάλλευση της ευαλωτότητας του θύματος λόγω ηλικίας ή διανοητικής κατάστασης ή β) με την πρόκληση φόβου, ταραχής ή ανασφάλειας, επιβάλλεται κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.»

Άρθρο 208
Παρέκκλιση από την αυτόφωρη διαδικασία επί εγκλημάτων εμπρησμού - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 92Α του ν. 4662/2020

Στο άρθρο 92Α του ν. 4662/2020 (Α’ 27), περί εποπτείας Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Σε περίπτωση ενδείξεων εμπρησμού των άρθρων 264 και 265 του Ποινικού Κώδικα (Α’ 95), οι οποίες συνδέονται με τη λειτουργία δικτύου ηλεκτροδότησης, οι αρμόδιοι υπάλληλοι των Διαχειριστών Ηλεκτρικής Ενέργειας δεν υπάγονται στη διαδικασία των άρθρων 417 έως 427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α’ 96), για πράξη ή παράλειψη στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, εκτός αν ο αρμόδιος εισαγγελέας, αφού ενημερωθεί για τα στοιχεία της υπόθεσης και για εξαιρετικούς και ειδικώς αιτιολογημένους λόγους, παραγγείλει διαφορετικά.»

Άρθρο 209
Παρέκκλιση από την αυτόφωρη διαδικασία κατά διδακτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - Προσθήκη άρθρου 14Α στον ν. 1566/1985

Στον ν. 1566/1985 (Α’ 167) προστίθεται άρθρο 14Α ως εξής:

«Άρθρο 14Α
Δικονομική διάταξη

Σε περίπτωση υποβολής έγκλησης ή μήνυσης κατά μέλους εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για πράξη που φέρεται ότι τέλεσε στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων του, δεν εφαρμόζεται σε βάρος του η διαδικασία των άρθρων 417 έως 427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α’ 96), εκτός αν ο αρμόδιος εισαγγελέας, αφού ενημερωθεί για τα στοιχεία της υπόθεσης και για εξαιρετικούς και ειδικώς αιτιολογημένους λόγους, παραγγείλει διαφορετικά.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 210
Σύντμηση του χρόνου πρακτικής άσκησης για τους σπουδαστές της κατεύθυνσης των πολιτικών και ποινικών δικαστικών λειτουργών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών της 32ης εκπαιδευτικής σειράς και του χρόνου πραγματικής υπηρεσίας δόκιμου δικαστικού λειτουργού

1. Κατά παρέκκλιση:

α) των εδαφίων δεύτερου, τρίτου και πέμπτου της παρ. 1 του άρθρου 23, περί σταδίων κατάρτισης και όρκου,

β) της παρ. 1 του άρθρου 26, περί διάρκειας πρώτου σταδίου κατάρτισης και απουσιών,

γ) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, του τέταρτου εδαφίου της παρ. 9 και της παρ. 12 του άρθρου 28, περί εξετάσεων αποφοίτησης,

δ) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και του πρώτου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 31, περί πρακτικής άσκησης, αξιολόγησης και πινάκων επιτυχόντων μετά από το τέλος του δευτέρου σταδίου κατάρτισης,

ε) της παρ. 2 του άρθρου 32, περί καθορισμού σειράς στους πίνακες αρχαιότητας και

στ) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34, περί αξιολόγησης ήθους και συμπεριφοράς και ψυχιατρικής διερεύνησης, του ν. 4871/2021 (Α’ 246) ειδικά για τους σπουδαστές της κατεύθυνσης Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών της 32ης εκπαιδευτικής σειράς, οι οποίοι προέρχονται από τον διαγωνισμό που είχε προκηρυχθεί με την υπό στοιχεία 34233οικ/13.6.2025 κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Προκήρυξη του 32ου διαγωνισμού για την εισαγωγή σπουδαστών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών» (Γ’ 2195), και των οποίων η φοίτηση άρχισε τη 2α.2.2026, ο χρόνος κατάρτισης συντέμνεται, σύμφωνα με την παρ. 2.

2.α) Η διάρκεια της κατάρτισης των σπουδαστών αρχίζει τη 2α.2.2026 και περατώνεται τη 14η.2.2027. Το πρώτο στάδιο κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων και των εξετάσεων αποφοίτησης, διαρκεί από την 1η.2.2026 έως τη 1η.11.2026. Η βαθμολογία των γραπτών δοκιμίων του συνόλου της γραπτής δοκιμασίας των εξετάσεων αποφοίτησης παραδίδεται στη γραμματεία της Σχολής έως την 3η.11.2026 και ώρα 20:00. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων αποφοίτησης αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης της Σχολής, με ελεγχόμενη πρόσβαση, το αργότερο μέχρι τις 22:00 της ίδιας ημέρας.

β) Το δεύτερο στάδιο κατάρτισης των σπουδαστών, που περιλαμβάνει την πρακτική άσκησή τους στα δικαστικά καταστήματα, διαρκεί από την 4η.11.2026 έως τη 14η.2.2027 και διεξάγεται καθ’ όλες τις ημέρες της εβδομάδας, συμπεριλαμβανομένων των Σαββάτων, των Κυριακών και των αργιών. Η πρακτική άσκηση δεν διεξάγεται μόνο κατά την 25η και την 26η Δεκεμβρίου 2026 και την 1η Ιανουαρίου 2027. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης παραδίδονται στη γραμματεία της Σχολής μέχρι τη 14η Φεβρουαρίου 2027 και ώρα 17:00. Η γραμματεία της Σχολής συντάσσει άμεσα τους πίνακες επιτυχόντων μετά το τέλος του

δευτέρου σταδίου κατάρτισης, οι οποίοι αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης της Σχολής, με ελεγχόμενη πρόσβαση, την ίδια ημέρα. Επιπλέον, την ίδια ημέρα η γραμματεία της Σχολής συντάσσει πίνακα αρχαιότητας, στον οποίο εγγράφονται οι εκπαιδευόμενοι και ο οποίος αναρτάται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης της Σχολής με ελεγχόμενη πρόσβαση και αποστέλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

γ) Η συνεδρίαση του Συμβουλίου Σπουδών για την κρίση της καταλληλότητας των εκπαιδευομένων για την άσκηση των καθηκόντων του εισαγγελικού λειτουργού, που πρόκειται να τους ανατεθούν, λαμβάνει χώρα τη 15η.2.2027. Η πρακτική άσκηση των εκπαιδευομένων παρατείνεται στα ίδια δικαστήρια μέχρι τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος διορισμού τους σε οργανική θέση δόκιμου εισαγγελικού λειτουργού.

δ) Κατά τα λοιπά οι εκπαιδευόμενοι διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4871/2021.

3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 4871/2021, περί διορισμού, μη αποδοχής και δοκιμαστικής υπηρεσίας, οι διοριζόμενοι της κατεύθυνσης Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και της κατεύθυνσης Εισαγγελέων της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών της 32ης εκπαιδευτικής σειράς διανύουν πραγματική υπηρεσία δόκιμου δικαστικού λειτουργού από τον διορισμό τους μέχρι τη 15η.9.2027.

4. Η παρ. 2 του άρθρου 55ΚΕ του ν. 4871/2021, περί διάθεσης προς διορισμό εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, δεν εφαρμόζεται στους σπουδαστές που καταλαμβάνει η παρούσα διάταξη.

Άρθρο 211
Διεύρυνση δυνατότητας ορισμού Προέδρου Εταιρείας Προστασίας Ανηλίκων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2298/1995

Στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2298/1995 (Α’ 62), περί Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «ένας εφέτης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ένας δικαστικός λειτουργός, με τον βαθμό του εφέτη ή του προέδρου εφετών ή ένας εισαγγελικός λειτουργός, με τον βαθμό του αντεισαγγελέα εφετών ή του εισαγγελέα εφετών», β) οι λέξεις «έχει διατελέσει εφέτης ανηλίκων ή αντεισαγγελέας εφετών ανηλίκων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έχει διατελέσει δικαστής ή εισαγγελέας ανηλίκων», γ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) ένας δικαστικός λειτουργός, με τον βαθμό του εφέτη ή του προέδρου εφετών ή ένας εισαγγελικός λειτουργός, με τον βαθμό του αντεισαγγελέα εφετών ή του εισαγγελέα εφετών, που κατά προτίμηση έχει διατελέσει δικαστής ή εισαγγελέας ανηλίκων, ως Πρόεδρος, ο οποίος υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον αρμόδιο προϊστάμενο. Αν δεν καθίσταται δυνατός ο ορισμός Προέδρου ή του αναπληρωτή του από το εφετείο ή την εισαγγελία εφετών της έδρας της Εταιρείας Προστασίας Ανηλίκων, αυτοί δύνανται να ορίζονται από όμορο εφετείο ή εισαγγελία εφετών, κατόπιν υπόδειξης του αρμόδιου προϊσταμένου.»

Άρθρο 212
Αντιμετώπιση έκτακτων μεταναστευτικών ροών στον Δήμο Ηρακλείου Κρήτης και επιτάχυνση διαδικασιών εγκατάστασης και λειτουργίας της δομής της παρ. 4 άρθρου 8 ν. 4375/2016

1. Για τις ανάγκες εγκατάστασης και λειτουργίας, στον Δήμο Ηρακλείου Κρήτης, της δομής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016 (Α’ 51), περί ίδρυσης, αποστολής και διάρθρωσης της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σε συνέχεια της υπ’ αρ. 144086/3.8.2026 απόφασης του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου «Αποδοχή δωρεάν παραχώρησης χρήσης ακινήτου για την προετοιμασία Δομής Προσωρινής Φιλοξενίας Μεταναστών» (Β’ 4921), και κατά παρέκκλιση της υπ’ αρ. 175129/28.3.2022 απόφασης του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου «Διαδικασία μίσθωσης και ανανέωσης μισθώσεων γεωτεμαχίων και ακινήτων από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου» (Β’ 1587), μισθώνεται ή υπεκμισθώνεται από την 6η Οκτωβρίου 2026 και για ένα (1) έτος, το ακίνητο που βρίσκεται στη θέση «Λιναρίδι», στην περιοχή «Αθανάτων» του Δήμου Ηρακλείου, επί των γεωτεμαχίων με Κωδικούς Αριθμού Εθνικού Κτηματολογίου (ΚΑΕΚ) 170636502038/0/0, 170636502087/0/0 και 170636502088/0/0. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5 του άρθρου 2 της ανωτέρω υπουργικής απόφασης, η σύμβαση μίσθωσης υπογράφεται από τον Γενικό Γραμματέα Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου και τον κύριο ή νόμιμο κάτοχο ή νόμιμο διαχειριστή του ακινήτου και σε αυτήν καθορίζονται, ιδίως:

α) το ακίνητο,

β) η διάρκεια,

γ) το μίσθωμα,

δ) ο σκοπός χρήσης,

ε) οι όροι παράδοσης και παραλαβής καθώς και

στ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την απρόσκοπτη λειτουργία της δομής του πρώτου εδαφίου.

Για τη σύμβαση μίσθωσης του πρώτου εδαφίου δεν απαιτείται η έκδοση του εγγράφου της υποπερ. ii) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 2 της υπ’ αρ. 175129/28.3.2022 απόφασης από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

2. Ως μίσθωμα, για τη σύμβαση μίσθωσης της παρ. 1, ορίζεται μηνιαία το ποσό των δεκατριών χιλιάδων πεντακοσίων (13.500) ευρώ, σύμφωνα με την υπ’ αρ. 166238/3.9.2026 έκθεση εκτίμησης του ορκωτού εκτιμητή Δημητρίου Κάτσου. Το μίσθωμα καταβάλλεται στον δικαιούχο στο τέλος κάθε τριμήνου, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στη σύμβαση μίσθωσης, και αποτελεί το συνολικό συμφωνημένο αντάλλαγμα για τη μίσθωση του ακινήτου.

3. Η εγκατάσταση και η λειτουργία, εντός του ακινήτου, της δομής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016 λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με τους όρους της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4375/2016, περί φύλαξης και εγκαταστάσεων, και της περ. 1.7. της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4258/2014 (Α’ 94), περί εξαιρέσεων από την οριοθέτηση, και κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης περί έγκρισης κυκλοφοριακής σύνδεσης, εγκατάστασης ή έγκρισης εισόδου - εξόδου και οριοθέτησης ρέματος. Οι εγκαταστάσεις του πρώτου εδαφίου λειτουργούν για όσο χρόνο συντρέχουν οι έκτακτες ανάγκες που δικαιολογούν τη δημιουργία τους. Η συνδρομή ή μη των αναγκών του δεύτερου εδαφίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου.

Άρθρο 213
Επιδότηση αμόλυβδης βενζίνης - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση άρθρου δεύτερου και πέμπτου της από 25.3.2026 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

1. Στο άρθρο δεύτερο της από 25.3.2026 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α’ 46), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 5292/2026 (Α’ 53), περί επιδότησης κόστους πετρελαίου κίνησης και πετρελαίου εσωτερικής καύσης - θέρμανσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, αα) η λέξη «και» αντικαθίσταται από το σημείο στίξης «,» και αβ) μετά τις λέξεις «πετρελαίου εσωτερικής καύσης - θέρμανσης» προστίθενται οι λέξεις «και αμόλυβδης βενζίνης», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 μετά τις λέξεις «κατηγορίας Α» προστίθενται οι λέξεις «ή Ε», γ) προστίθεται παρ. 3, και το άρθρο δεύτερο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο δεύτερο
Επιδότηση κόστους πετρελαίου κίνησης, πετρελαίου εσωτερικής καύσης - θέρμανσης και αμόλυβδης βενζίνης

1. Επιδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό το κόστος του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κίνησης, που διατίθεται στην εσωτερική αγορά από την 1η έως και την 30ή Απριλίου 2026. Το ύψος της επιδότησης του πρώτου εδαφίου ανέρχεται σε δεκαέξι (16) λεπτά του ευρώ (0,16 ευρώ) ανά λίτρο, υπολογιζόμενο επί της αξίας των τιμολογίων πώλησης προ Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που εκδίδονται από τα διυλιστήρια και τους εισαγωγείς καυσίμων. Το τελικό συνολικό ύψος της επιδότησης υπολογίζεται επί των συνολικών λίτρων καυσίμου που διατίθενται στην εσωτερική αγορά από τα διυλιστήρια και τους εισαγωγείς καυσίμων προς τα πρατήρια καυσίμων, τις εταιρείες εμπορίας καυσίμων και τους βιομηχανικούς πελάτες.

2. Επιδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό το κόστος του πετρελαίου εσωτερικής καύσης - θέρμανσης, που διατίθεται στην εσωτερική αγορά από τη 15η Οκτωβρίου 2026 έως την 31η Οκτωβρίου 2026. Το ύψος της επιδότησης, το οποίο καθορίζεται με την απόφαση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου πέμπτου, υπολογίζεται άπαξ επί της αξίας των τιμολογίων πώλησης προ Φ.Π.Α. που εκδίδονται από τα διυλιστήρια, τις εταιρείες κατόχους άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων κατηγορίας Α ή Ε που εισάγουν πετρέλαιο θέρμανσης και τους κατόχους άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης που πραγματοποιούν εισαγωγές, ως δικαιούχους της επιδότησης. Το τελικό συνολικό ύψος της επιδότησης υπολογίζεται επί των συνολικών λίτρων καυσίμου που διατίθενται, σύμφωνα με τον ν. 3054/2002 (Α’ 230), στην εσωτερική αγορά από τους ως άνω δικαιούχους της επιδότησης προς τα πρατήρια καυσίμων, τους πωλητές πετρελαίου θέρμανσης και τους τελικούς καταναλωτές.

3. Επιδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό το κόστος της αμόλυβδης βενζίνης με ερευνητικό αριθμό οκτανίου (Research Octane Number - RON) έως ενενήντα πέντε (95) (εφεξής «αμόλυβδη βενζίνη»), που διατίθεται στην εσωτερική αγορά από τη 17η Οκτωβρίου 2026 έως την 31η Οκτωβρίου 2026. Το ύψος της επιδότησης, το οποίο καθορίζεται με την απόφαση του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου πέμπτου, υπολογίζεται επί της αξίας των τιμολογίων πώλησης προ Φ.Π.Α. που εκδίδονται από τα διυλιστήρια και τους εισαγωγείς καυσίμων. Το τελικό συνολικό ύψος της επιδότησης υπολογίζεται επί των συνολικών λίτρων καυσίμου που διατίθενται στην εσωτερική αγορά από τα διυλιστήρια και τους εισαγωγείς καυσίμων προς τα πρατήρια καυσίμων, τις εταιρείες εμπορίας καυσίμων και τους βιομηχανικούς πελάτες.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου πέμπτου της από 25.3.2026 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται τρίτο εδάφιο, και το άρθρο πέμπτο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο πέμπτο
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο χρόνος έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της ειδικής εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου πρώτου, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία αυτής, οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες, η διαδικασία έκδοσης της ψηφιακής χρεωστικής κάρτας και πίστωσης της ενίσχυσης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου πρώτου.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης, καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης της επιδότησης της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου, ο μηχανισμός εκκαθάρισης, βάσει των ποσοτήτων πετρελαίου κίνησης που διατίθενται στην εσωτερική αγορά και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης. Με την ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζονται το ύψος και η διαδικασία χορήγησης της επιδότησης της παρ. 2 του άρθρου δεύτερου, ο μηχανισμός εκκαθάρισης, βάσει των ποσοτήτων πετρελαίου εσωτερικής καύσης - θέρμανσης που διατίθενται στην εσωτερική αγορά και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης. Με την ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζονται το ύψος και η διαδικασία χορήγησης της επιδότησης της παρ. 3 του άρθρου δεύτερου, ο μηχανισμός εκκαθάρισης, βάσει των ποσοτήτων αμόλυβδης βενζίνης που διατίθενται στην εσωτερική αγορά και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται η μορφή της ενίσχυσης του άρθρου τρίτου, η ενωσιακή νομική βάση χορήγησής της, εξειδικεύονται οι δικαιούχοι και η μεθοδολογία προσδιορισμού του ύψους αυτής, οι όροι, οι ειδικότερες προϋποθέσεις, η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο τρόπος καταβολής της, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, οι διαδικασίες ελέγχου, ανάκτησης, βεβαίωσης και είσπραξης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου τρίτου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται ο τρόπος υπολογισμού και το ύψος της αποζημίωσης της παρ. 1 του άρθρου τέταρτου, οι δικαιούχοι, ο τρόπος, ο χρόνος και ο φορέας χορήγησης και καταβολής της αποζημίωσης, τα αναγκαία δικαιολογητικά και η διαδικασία εκκαθάρισης και ελέγχου, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου τέταρτου.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, δύναται να αναπροσαρμόζονται:

α) το χρονικό διάστημα εφαρμογής της παρ. 1 και το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης της παρ. 2 του άρθρου πρώτου,

β) το χρονικό διάστημα εφαρμογής και τα ποσά της επιδότησης του άρθρου δεύτερου, και

γ) το χρονικό διάστημα χορήγησης και το ποσοστό της ενίσχυσης της παρ. 1 του άρθρου τρίτου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 214
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης οι οργανικές θέσεις της παρ. 1 του άρθρου 203 κατανέμονται στις οργανικές μονάδες του π.δ. 30/2025 (Α’ 52).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης του ηλεκτρονικού καταλόγου, το περιεχόμενο και η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, ο χρόνος και η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με την πρόσληψη του προσωπικού των παρ. 1 και 2 του άρθρου 204. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και τυχόν πρόσθετα προσόντα, καθώς και τα κριτήρια και ο τρόπος μοριοδότησης και κατάταξής τους.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης του ηλεκτρονικού καταλόγου των κλάδων της παρ. 1 του άρθρου 204, το περιεχόμενο και η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, ο χρόνος και η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με την πρόσληψη του προσωπικού αυτού. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και τυχόν πρόσθετα προσόντα, καθώς και τα κριτήρια και ο τρόπος μοριοδότησης και κατάταξής τους.

Άρθρο 215
Μεταβατικές διατάξεις

1. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου ο κατάλογος της παρ. 3 του άρθρου 204 του παρόντος και της παρ. 2 του άρθρου 4Β του ν. 3772/2009 (Α’ 112) καταρτίζεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Ο κατάλογος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των σχετικών υπηρεσιών εντός είκοσι (20) ημερών από την κατάρτισή του και παραμένει, επικαιροποιημένος, μέχρι το τέλος του μήνα της αντίστοιχης ημέρας του έτους 2028.

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του άρθρου 204 η διαδικασία πρόσληψης προσωπικού στις Ε.Π.Α. δύναται να διενεργείται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ενδιαφερόμενης Ε.Π.Α..

ΜΕΡΟΣ Η’
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 216
Καταργούμενες διατάξεις

Καταργούνται:

α) το άρθρο 214Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί προσφυγής σε δικαστική μεσολάβηση,

β) το άρθρο 214Γ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί προσφυγής σε διαδικασία διαμεσολάβησης,

γ) το άρθρο 685 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί συμφωνίας διαιτησίας σε υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων,

δ) το Έβδομο Βιβλίο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί διαιτησίας,

ε) το άρθρο 906 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί κήρυξης εκτελεστότητας αλλοδαπής διαιτητικής αποφάσεως,

στ) τα άρθρα 1 έως 31 του ν. 4640/2019 (Α’ 190, διορθ. σφαλ. Α’ 194), περί διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και περαιτέρω εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2008/52/ΕΚ και

ζ) τα άρθρα 1 έως 48 του Μέρους Α’ του ν. 5016/2023 (Α’ 21), περί της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας.

ΜΕΡΟΣ Θ’
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 217
Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των παρ. 2 έως 5.

2. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, η ισχύς των άρθρων 1 έως 14, του άρθρου 181, των άρθρων 184 έως 185, του άρθρου 188, του Μέρους Β’, του Μέρους ΣΤ’ και των περ. δ), ε) και στ) του άρθρου 213 αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2027. Ειδικά η ισχύς της παρ. 8 του άρθρου 72 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Η ισχύς των άρθρων 15 έως 19, των άρθρων 73 έως 95, των άρθρων 102 έως 126, των άρθρων 128 έως 154, του άρθρου 155 πλην της παρ. 5 και της παρ. 12, του άρθρου 156, των άρθρων 176 έως 180, των άρθρων 182 έως 183, των άρθρων 186 έως 187 αρχίζει από την 1η Μαρτίου 2027.

4. Η ισχύς του άρθρου 127 και της παρ. 5 του άρθρου 155 αρχίζει από τις 21 Δεκεμβρίου 2026.

5. Η ισχύς του Μέρους Δ’ αρχίζει από τη 16η Σεπτεμβρίου 2027.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 16 Οκτωβρίου 2026

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Εσωτερικών
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Προστασίας του Πολίτη
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών
ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Ανάπτυξης
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Δικαιοσύνης
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Μετανάστευσης και Ασύλου
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

Ψηφιακής Διακυβέρνησης
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥΡΝΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 16 Οκτωβρίου 2026

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Καποδιστρίου 34, 104 32 Αθήνα
Τηλ. Κέντρο 210 5279000
Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**
0100168161026009 2